

POWSZECHNA
USTAWA WEKSLOWA
(wraz z tekstem niemieckim)

tudzież z ustawą

O POSTĘPOWANIU
W SPRAWACH WEKSLOWYCH

(opatrzone licznemi orzeczeniami najwyższego sądu w Wiedniu)

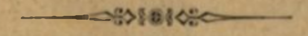
razem

z ustawą **o postępowaniu przy wykonywaniu prawa zabezpieczenia** w artykułach 25. i 29. ustawy wekslowéj — **ustawą o stęplach w sprawach wekslowych** z 8 marca 1876 r. Nr. 26 dz. u. p. i z ustawami i rozporządzeniami uzupełniającemi i objaśniającemi, tudzież formularzami.

Zebrane, przetłomaczone i opracowane

przez

DR. JÓZEFA RETINGERA.

KRAKÓW.
NAKŁADEM KSIĘGARNI G. GEBETHNERA i Sp.
1876.

W drukarni Wł. L. Anczyca i Sp., pod zarządem St. Gralichowskiego.

Powszechna ustawa wekslowa obowiązuje w Austryi już przeszło ćwierć wieku i wywołała z biegiem czasu różne wątpliwości prawne i niedogodności, które musiały być uregulowane nowemi rozporządzeniami.

Ponieważ zaś nie znam ani w języku niemieckim ani w polskim dzieła, któreby obejmowało całość dotychczasowego ustawodawstwa wekslowego; ponieważ nadto przekonałem się, iż nietylko tłomaczenia polskie samego tekstu niemieckiego, ale nawet i dziełka zawierające tylko sam tekst niemiecki tak wykupione zostały, iż prawie ich zupełnie nie ma w handlu księgarskim; przeto, aby zebrać całość ustawodawstwa tyczącego się weksli, zapobiedz brakowi, a względnie poszukiwaniu i potrzebie, i uczynić w ogóle książkę użytecznym podręcznikiem, zebrałem i przetłomaczyłem prócz ustaw tyczących się weksli, jeszcze i ważniejsze, znane mi orzeczenia najwyższego sądu w Wiedniu, odnoszące się do przepisów wydanych w sprawach wekslowych.

Przy ułożeniu téj książki korzystałem z prac: prof. Dr. *Fiericha* i *Piętaka*, *Józefa Louis*, *Zbyszewskiego*,

K. S., Dr. *Branowitzera*, *Blaschke'go*, *Treitschke'go*, *Kunze'go*, *Hartmana*, *Swobody* — za co Im szczerą składam podziękę — i z pism: *Gerichtszeitung, Gerichitshalle, Juristische Blätter, Prawnika, Przeglądu sądowego i administracyjnego* i *Zeitschrift für Notariat und freiwillige Gerichtsbarkeit.*

Kraków w marcu 1876.

Dr. Józef Retinger.

Powszechna ustawa wekslowa

ustanowiona patentem cesarskim z dnia 25 Stycznia 1850 r., Nr. 51 dziennika ustaw państwa.

My Franciszek Józef I.,

z Bożej łaski cesarz Austryi, król Węgier i Czech itd. itd.

aby w interesie obrotów handlowych zadość uczynić niezbędnéj potrzebie jednolitej dla całego państwa ustawy wekslowej i aby w téj ważnéj gałęzi ustawodawstwa wedle możności, jak najzupełniéj pogodzić ustawę austryacką z powszechną ustawą wekslową, obowiązującą w państwach rzeszy niemieckiéj — postanowiliśmy na wniosek Naszego ministra sprawiedliwości i za doradą Naszej Rady ministrów w myśl §§. 36 i 120 konstytucyi państwa, wydać powszechną ustawę wekslową dla całego cesarstwa austryackiego i rozporządzić następnie:

§. 1. Powszechna ustawa wekslowa ma dla całego państwa austryackiego we wszystkich krajach koronnych obowiązywać począwszy od d. 1 maja 1850 r.

(Wedle dyplomu cesarskiego z d. 20 paźdz. 1860 i najwyższego postanowienia z dnia 20 lipca 1861 obowiązuje w Węgrzech ustawa wekslowa z r. 1840.)

§. 2. Od tego dnia począwszy, mają w tych krajach koronnych, w których rządzą się powszechnym kodeksem cywilnym, następujące postanowienia co do terminu przedstawienia i zapłaty weksli targowych i jarmarcznych (art. 35 ust. weksl.) obowiązywać:

§. 3. Weksli, płatnych na krajowych jarmarkach i targach, nie wolno przedstawiać przed zaczęciem jarmarku, a jeżeli jarmark trwa ośm dni lub więcéj, przed jego drugą połową.

§. 4. Weksle takie, jeżeli jarmark lub targ trwa jeden dzień, są w tym dniu płatne. Jeżeli zaś jarmark trwa kilka, ale nie więcéj jak ośm dni, to dzień zapłaty przypada na dzień przed prawném zakończeniem jarmarku lub targu. Weksle, opiewające na jarmarki trwające więcej jak ośm dni, stają się płatnemi w trzecim dniu przed prawném zakończeniem jarmarku.

§. 5. Od maja 1850 r. począwszy w krajach koronnych, w których obowiązuje powszechny kodeks cywilny, utracają moc swoją dotychczasowe ustawy wekslowe, a mianowicie ustawa wekslowa z 10 września 1717, z 1 października 1763, z 22 lipca 1775 roku, z 10 października 1797 r. i statuta jarmarczne miasta Botzen z 13go stycznia 1787 i 23 marca 1792 r. i postanowienia ósmego tytułu pierwszéj księgi „codice di commercio“, o ile te ustawy odnoszą się do czynności i następstw handlowych.

§. 6. Niniejszém uchyla się patent z dnia 14 maja 1772 wydany dla Czech, dotyczący utraty prawa wekslowego w skutek intabulacyi lub prenotacyi weksla.

§. 7. Również przestaje obowiązywać od tego dnia w krajach koronnych, rządzących się węgierską ustawą wekslową z roku 1840, ustawa wekslowa zawarta w pierwszéj części XV. artykułu ustawy węgierskiéj z r. 1844 z wyjątkiem postanowień §§. 39, 40, 54, 55, 56, 57, 97, 109, 112, 135 i 139—200 pierwszej części XVgo artykułu ustawy z roku 1840 i §§. 2 i 28 artykułu VI. ustawy z r. 1844, które niniejszém utrzymuje się w mocy.

Patrz przypisek przy §. 1.

ROZDZIAŁ I.

O zdolności wekslowéj.

Art. 1. Zdolność wekslową posiada każdy, kto się umowami zobowiązywać może.

Zdolność wekslowa jest to uprawnienie do ważnego wystawiania, przyjmowania, żyrowania albo poręczania weksli. Nie posiadają zatém téj zdolności osoby, które wedle powszechnéj ustawy cywilnéj ważnie zobowiązywać się nie mogą, jak: zakonnicy, bankruci, sądownie uznani marnotrawcy, szaleni, obłąkani, małoletni, chociażby ci małoletni równocześnie zobowiązywali się wedle powszechnéj ustawy cywilnéj (orzecz. Sądu najw. z 17 listop. 1858 l. 11,879), lub chociażby w czasie indosowania już byli pełnoletnimi (orzeczenie z 23 stycznia 1861 l. 602. Ger. Zeit. 1861. 68), nawet, gdyby tutejszy małoletni, za granicą wekslowo się zobowiązał i wedle tamtejszych praw był pełnoletnim (orzecz. Sądu najw. z 17 lutego 1858 l. 11879. G. H. 1860. 25). Jednak może się ważnie wekslowo zobowiązywać niezaprotokołowane przedsiębiorstwo fabryczne (orzecz. z 24 czerwca 1857 l. 4925. Ger. Zeit. 1857. 104). Nadto nie mają zdolności wekslowéj wedle rozp. z 3 lipca 1852 l. 138 dz. u. p. rzeczywiści oficerowie i to zarówno ci, którzy są w służbie czynnéj jak i pensyonowani, tudzież żołnierze stanu zbrojnego. Atoli nie mają oni tylko biernéj zdolności wekslowéj tj. zobowiązywać się nie mogą, nabywać zaś weksle jest im dozwolone (orzecz. z 28go grudnia 1855 l. 12360. Ger. Zeit. 1856. 56), rezerwiści mogą się zobowiązywać wekslowo dotąd, dokąd nie są powołani do czynnéj służby (orzeczenie Sądu najw. z 14 sierpnia 1860 l. 7507 G. Halle 1860. 10). Dawniéj nie miały także zdolności wekslowéj osoby skazane na zwykłe lub ciężkie więzienie, lecz postanowienie to uchylone zostało ustawą z 18 listopada 1867 l. 131 dz. u. p.

Art. 1. Wechselfähig ist Jeder, welcher sich durch Verträge verpflichten kann.

Art. 2. Dłużnik wekslowy odpowiada swoim majątkiem za wypełnienie przyjętego zobowiązania wekslowego.

Dawniéj odpowiadał nadto dłużnik wekslowy za wypełnienie przyjętego zobowiązania wekslowego jeszcze i swoją osobą, atoli ustawą z 4 maja 1868 l. 34. dz. u. p. uchylonym został areszt osobisty za długi wekslowe i dlatego straciły moc prawną dalsze postanowienia art. 2. ust. weksl. wraz z odnośnemi rozporządzeniami, tyczącemi się odpowiedzialności osobistéj.

Art. 3. Jeżeli na wekslu istnieją podpisy osób, które albo wcale wekslowo zobowiązywać się nie mogą, albo téż z niezupełnym skutkiem, to okoliczność ta nie wywiera żadnego wpływu na zobowiązanie reszty osób wekslowo zobowiązanych.

Jeżeli zatem np. marnotrawca przyjął weksel, to mimo tego, iż on jest wolnym od odpowiedzialności wekslowéj, wystawca i żyranci odpowiadają wekslowo. Z czego wynika, iż każda osoba samoistnie za siebie wekslowo odpowiada (Blaschke).

ROZDZIAŁ II.

O wekslu przekazowym.

I. Wymogi weksla przekazowego.

Art. 4. Istotne wymogi weksla przekazowego (ciągnionego) są:

Art. 2. Der Wechselschuldner haftet für die Erfüllung der übernommenen Wechselverbindlichkeit mit seinem Vermögen.

Art. 3. Finden sich auf einem Wechsel Unterschriften von Personen, welche eine Wechselverbindlichkeit überhaupt nicht, oder nicht mit vollem Erfolge eingehen können, so hat diess auf die Verbindlichkeit der übrigen Wechselverpflichteten keinen Einfluss.

Art. 4. Die wesentlichen Erfordernisse eines gezogenen Wechsels sind:

1. Nazwa weksel, umieszczona w samym wekslu, albo, jeżeli weksel wystawionym był w obcéj mowie, umieszczenie odpowiedniego wyrazu obcéj mowy.

Jeżeli zatém w osnowie weksla nie ma wyrazu „weksel" lub równoznaczącego, pismo to nie może być uważaném za weksel (orzeczenie sądu najw. z 29 grudnia 1853 l. 13527 z r. 1852).

2. Wyrażenie zapłacić się mającéj kwoty pieniężnéj.

Sumę wekslową zatém stanowić mogą, tylko gotowe pieniądze, a więc moneta brzęcząca lub papierowa, krajowa lub zagraniczna, z wyłączeniem gatunków monet z obiegu wyszłych, kruszców, towarów, papierów wartościowych publicznych, kredytowych: jak akcyj, obligacyj, listów zastawnych itd. Z ustaw europejskich tylko kodeks handlowy włoski (art. 275—281) dozwala pod pewnymi warunkami weksli produktowych, na pewną, liczebnie oznaczoną, bliżéj opisaną ilość płodów wystawionych, np. za tym wekslem wydasz pan 100 cetnarów ryżu (porównaj: O prawném znaczeniu podpisów na wekslu Józefa Louis). Również nie ma prawno-wekslowego znaczenia zobowiązanie zapłacenia za weksel kwoty pieniężnéj wraz z odsetkami; np. zapłacisz pan 100 złr. z procentem 6% lub z karą np. zapłacę sumę 100 złr. pod karą 25 złr. (orzecz. sądu najw. z 1 sierpnia 1872 l. 7708. Prawnik Nr. 29 z r. 1873).

3. Nazwisko osoby lub firma, któréj lub na któréj polecenie ta wypłata nastąpić ma (wekslobierca, remitent.).

---

1. die in den Wechsel selbst aufzunehmende Bezeichnung als Wechsel, oder, wenn der Wechsel in einer fremden Sprache ausgestellt ist, ein jener Bezeichnung entsprechender Ausdruck in der fremden Sprache;

2. die Angabe der zu zahlenden Geldsumme;

3. der Name der Person oder die Firma, an welche oder an deren Ordre gezahlt werden soll (des Remittenten);

4. Oznaczenie czasu, w którym zapłata nastąpić ma; czas zapłaty (dla całéj sumy pieniężnéj tylko jeden i ten sam i) *) może być ustanowionym:

na pewien oznaczony dzień,

za okazaniem (a vista, a piacere itd.)

albo na nieoznaczony czas po okazaniu,

na oznaczony czas po dniu wystawienia (po dacie),

na targ lub jarmark (weksel targowy albo jarmarczny).

Ponieważ czas płatności waluty musi być dla całej sumy jeden i ten sam, przeto uznano rozporządzeniem z 29 października 1852 l. 218 dz. u. p. weksle **na raty** za nieważne. Ważną jest jednak umowa ratalnej spłaty zawarta po dniu płatności weksla (orzecz. sądu najw. z 13 lipca 1859 l. 7538. Ger. Zeit.).

Weksle, w których nie jest wyrażony **rok** zapłaty, uważać należy, jako zawierające oznaczony dzień zapłaty (orzecz. sądu najw. z 16 stycznia 1852 l. 375. Ger. Zeit.), lub których czas zapłaty oznaczony jest przez wyrazy „aż do....“ (orzecz. sądu najw. z 15go lutego 1865 l. 1107. Ger. Halle).

Wyrazy „na każde żądanie“ (orzecz. sądu najwyższego z 24go czerwca 1857 l. 5254. Ger. Ztg), „wedle upodobania“ (orzecz. sądu

---

4. die Angabe der Zeit, zu welcher gezahlt werden soll; die Zahlungszeit kann (für die gesammte Geldsumme nur eine und dieselbe sein, und) nur festgesetzt werden:

auf einen bestimmten Tag,

auf Sicht (Vorzeigung, a vista, a piacere etc.) oder auf eine unbestimmte Zeit nach Sicht,

auf eine bestimmte Zeit nach dem Tage der Ausstellung (nach dato).

auf eine Messe oder einen Markt (Mess- oder Markt-Wechsel);

*) Wyrazy w nawiasie przytoczone dodane zostały rozp. minist. z 2 listopada 1858 l. 197 dz. u. p.

najw. z 25 listopada 1857 l. 12157. Ger. Halle), „płatny w każdym czasie“ (orzecz. sądu najw. z 13 marca 1862 l. 1278. Ger. Zeitung) oznaczają ważnie weksel za okazaniem.

Weksle jarmarczne i targowe tém się różnią od innych, iż przy oznaczonym czasie zapłaty uwidocznioném jest także miejsce zapłaty np. Kraków 1 sierpnia 1875 „płatny przy końcu świętomichalskiego jarmarku w Krakowie“.

5. Podpis wystawcy weksla (trasanta, przekazującego z nazwiska lub swojéj firmy).

Podpis ten winien być pod osnową weksla umieszczony (orz. sądu najw. z 20 paźdz. 1863 l. 7869. Ger. Ztg).

6. Oznaczenie miejsca, dnia, miesiąca i roku wystawienia.

7. Nazwisko osoby lub firma, która zapłatę uiścić ma (przekazanego lub trasata).

Nie można zatem braku nazwiska przekazanego zastąpić przyjęciem (akceptem) (orzecz. sądu najwyż. z 3 stycznia 1861 l. 15144. Ger. Ztg).

8. Oznaczenie miejsca, gdzie zapłata uiszczoną być ma; miejsce wyrażone przy nazwisku lub firmie przekazanego uważaném jest, o ile nie jest podane osobne

---

5. die Unterschrift des Ausstellers (Trassanten mit seinem Namen oder seiner Firma);

6. die Angabe des Ortes, Monatstages und Jahres der Ausstellung;

7. der Name der Person oder die Firma, welche die Zahlung leisten soll (des Bezogenen oder Trassaten);

8. die Angabe des Ortes, wo die Zahlung geschehen soll; der bei dem Namen oder der Firma des Bezogenen angegebene Ort gilt für den Wechsel, in sofern nicht

miejsce zapłaty, za miejsce zapłaty, a zarazem, jako miejsce zamieszkania przekazanego.

Jeżeli zaś w wekslu podane są dwa miejsca zapłaty alternatywnie, to ważnem jest tylko pierwsze miejsce (orzeczenie sądu najw. z 8 lipca 1862 l. 4490. Ger. Ztg).

Prócz powyższych ośmiu wymogów potrzeba na wekslach wystawianych przez austryackich poddanych, lub na ich rzecz w Persyi, aby przed tamtejszemi sądami miały moc swoją, podpisu chana dywanu, lub jeżeli go tam nie ma, potwierdzenia właściwej zwierzchności miejscowéj; zaś w miejscach, gdzie się konsul austryacki znajduje, także i jego podpisu (Traktat z Persyą z 17 maja 1857 l. 74 dz. u. p.).

Do wyjaśnienia powyższych wymogów weksli przekazowych posłużyć mogą następujące przykłady weksli:

a) Kraków dnia 1 lipca 1875. Na sumę złr. 100 w. a. w dniu 1 września b. r. zapłacisz pan za tym prima wekslem na zlecenie pana Konrada Borodaja sumę sto złr. w. a.

Do pana Edwarda Przytockiego Stanisław Cichowski
w przyjmuję
Krakowie. Edward Przytocki.

W wekslu tym czas zapłaty jest ściśle oznaczony na dzień 1 września 1875. Remitentem jest Konrad Borodaj, wystawcą (trasantem) jest Stanisław Cichowski, zaś przekazanym (trasatem) i przyjemcą Edward Przytocki.

b) To samo znaczyć będzie weksel:

Kraków dnia 1 lipca 1875. Na sumę złr. 100 w. a. W dniu (aż do dnia) 1 września (opuszczony rok) zapłacisz pan za tym prima (pierwszym, drugim itd.) wekslem na zlecenie pana Konrada Borodaja sumę sto złr. w. a.

Do pana Edwarda Przytockiego Stanisław Cichowski
w przyjmuję
Krakowie. Edward Przytocki.

---

ein eigener Zahlungsort angegeben ist, als Zahlungsort und zugleich als Wohnort des Bezogenen.

c) To samo znaczyć będzie weksel:

Kraków dnia 1 lipca 1875. Na sumę złr. 100 w. a. Za dwa miesiące po dacie zapłacisz pan za tym prima wekslem na zlecenie pana Konrada Borodaja sumę sto złr. w. a.

Do pana Edwarda Przytockiego w Krakowie. — Stanisław Cichowski — przyjmuję Edward Przytocki.

d) Weksel za okazaniem wyglądać będzie:

Kraków dnia 1 lipca 1875. Na sumę 100 złr. w. a. Za okazaniem zapłacisz pan za tym prima wekslem na zlecenie p. Konrada Borodaja sumę sto złr. w. a.

Do pana Edwarda Przytockiego w Krakowie. — Stanisław Cichowski — przyjmuję Edward Przytocki.

e) To samo znaczyć będzie weksel:

Na każde żądanie (wedle upodobania, w każdym czasie) zapłacisz pan za tym prima wekslem na zlecenie p. Konrada Borodaja sumę sto złr. w. a.

Do p. Edwarda Przytockiego w Krakowie. — Stanisław Cichowski — przyjmuję Edward Przytocki.

f) Weksel płatny po okazaniu wyglądać będzie:

Kraków dnia 1 lipca 1875. Na sumę 100 złr. w. a. Za miesiąc po okazaniu zapłacisz pan za tym prima wekslem na zlecenie p. Konrada Borodaja sumę sto złr. w. a.

Do p. Edwarda Przytockiego w Krakowie. — Stanisław Cichowski — przyjmuję Edward Przytocki.

g) Weksel jarmarczny wyglądać będzie:

Kraków 1 lipca 1875. Na sumę 100 złr. w. a.. Na Sto-Michalskim jarmarku w Krakowie zapłacisz pan za tym prima wekslem na zlecenie p. Konrada Borodaja sumę sto złr. w. a.

Do p. Edwarda Przytockiego w Krakowie. — Stanisław Cichowski — przyjmuję Edward Przytocki.

Na têm miejscu zauważyć wypada, iż z osnowy art. 4. ustawy weksl. i z powyższych przykładów wynika, iż wyrazy drukowane zwykle na blankietach wekslowych: Wartość w gotówce (w to-

warach) odebrałem, przyrzekam na terminie punktualną wypłatę podług prawa wekslowego tu i na każdém miejscu — są u nas zbyteczne i tylko w Królestwie Polskiem wymagane.

Art. 5. Jeżeli zapłacić się mająca kwota pieniężna (Art. 4. Nr. 2.) wyrażoną jest głoskami i liczbami, to rozstrzyga w razie wątpliwości kwota głoskami oznaczona.

Jeżeli kwota napisaną jest kilkakrotnie głoskami i kilkakrotnie liczbami, to rozstrzyga w razie wątpliwości mniejsza kwota.

Art. 6. Wystawca może siebie samego wskazać jako wekslobierce (Art. 4. Nr. 3. — weksel na własne zlecenie).

Również może wystawca wskazać siebie samego jako przekazanego (Art. 4. Nr. 7.), jeżeli tylko zapłata uiszczoną być ma na innóm miejscu, aniżeli na miejscu wystawienia weksla (weksle własne przekazane).

Art. 5. Ist die zu zahlende Geldsumme (Art. 4, Nr. 2) in Buchstaben und in Ziffern ausgedrückt, so gilt bei Abweichungen die in Buchstaben ausgedrückte Summe.

Ist die Summe mehrmals mit Buchstaben oder mehrmals mit Ziffern geschrieben, so gilt bei Abweichungen die geringere Summe.

Art. 6. Der Aussteller kann sich selbst als Remittenten (Art. 4, Nr. 3) bezeichnen (Wechsel an eigene Ordre).

Dessgleichen kann der Aussteller sich selbst als Bezogenen (Art. 4, Nr. 7) bezeichnen, sofern die Zahlung an einem anderen Orte, als dem der Ausstellung geschehen soll (trassirt eigene Wechsel).

Osoba zatém wskazana w adresie, jako przekazany, może stosownie do okoliczności uważaną być za wystawcę (orzeczenie sądu najw. z 28 maja 1863 l. 3678. Ger. Halle), osoba ta umieściwszy jednak swój podpis z dodatkiem „jako ręczyciel“ nie może być uważaną za wystawcę (orzeczenie sądu najw. z 5 grudnia 1865 l. 10190. Ger. Halle 1866. 62).

Weksle takie wyglądać będą:

a) Kraków 1 lipca 1875. Na sumę 100 złr. wal. austr. W dniu 1 września b. r. zapłacisz pan za tym prima wekslem na moje własne zlecenie sumę sto złr. w. a.

Do p. Edwarda Przytockiego
w
Krakowie.

Stanisław Cichowski
przyjmuję
Edward Przytocki.

Stanisław Cichowski występuje zatém w dwóch charakterach, najprzód jako wystawca, a następnie jako remitent.

b) Kraków 1 lipca 1875. Na sumę 100 złr. w. a. W dniu 1 września b. r. zapłacisz pan za tym prima wekslem na zlecenie p. Konrada Borodaja sumę sto złr. w. a.

Do p. Leona Grabarskiego
we
Lwowie.

Leon Grabarski
przyjmuję
Leon Grabarski.

Leon Grabarski występuje zatém w trzech charakterach: najprzód jako wystawca, a następnie jako przekazany i wreszcie jako przyjemca. Wolność wystawienia takich weksli z prawnym skutkiem może być wielce dogodną, jeżeli kupiec, jak to np. Leon Grabarski, ma dwa handle, jeden w Krakowie, a drugi we Lwowie z odrębnemi rachunkami i radby z dochodu handlu we Lwowie zapłacić weksel wystawiony w Krakowie.

Art. 7. Z pisma, któremu brakuje jednego z istotnych wymogów (Art. 4.) weksla (albo w którém zamieszczone jest przyrzeczenie zapłaty odsetek), nie powstaje

---

Art. 7. Aus einer Schrift, welcher eines der wesentlichen Erfordernisse eines Wechsels (Art. 4) fehlt (oder in welcher ein Zinsversprechen enthalten ist), ent-

żadne zobowiązanie wekslowe. Również i oświadczenia (indos, przyjęcie, aval) umieszczone na takiém piśmie nie mają żadnéj mocy wekslowéj.

Artykuł niniejszy dobitnie stwierdza, iż weksel jest aktem formalnym, że nie jest środkiem dowodowym, ale że zobowiązanie tkwi w samém piśmie wekslowém (Blaschke) i że uchybienie bodaj jednego istotnego wymogu, uchyla ważność i moc weksla. Jeszcze bowiem 24 września 1862 do l. 5934 (Ger. Ztg) orzekł Najwyższy Trybunał na swém walném zebraniu, iż prawo wekslowe jest formalném, wyjątkowém prawem, którego przepisów tyczących się formalności jak najstaranniej przestrzegać należy, aby przez nadużycie tego prawa nie ulegli nieobeznani, surowym skutkom prawa wekslowego. Ztąd również wypływa, iż część (fragment) weksla, jeżeli takowemu np. udarto kawałek zawierający istotny wymóg weksla, nie nadaje prawa wekslowego (Rozstrz. najw. sądu z 1 kwietnia 1863 l. 1756. Ger. Halle). Mimo tego jednak przy wydaniu wyroku nie należy z urzędu uwzględniać niezarzuconych istotnych braków (Rozstrz. najw. sądu z dnia 22 października 1852 l. 10601. Ger. Ztg).

Zdarza się dosyć często, iż w chwili przyjęcia lub umieszczenia na wekslu innego oświadczenia, blankiet wekslowy nie jest tak wypełnionym, jak tego art. 4. żąda. Na ten wypadek stanowi rozporz. z 6 paźdz. 1853 Nr. 200 dz. u. p., iż zarzut, że w czasie przyjęcia lub umieszczenia na wekslu innego ważnego oświadczenia (indos, aval) wystawcy, brakowało podpisu wystawcy lub innego w art. 4. podanego wymogu wekslowego i że dopiero później takowy wypełnionym został, nie jest dopuszczalnym nigdy przeciw trzeciemu rzetelnemu posiadaczowi weksla; wyjąwszy tylko przeciw tym, którzy brali udział w późniejszém wypełnieniu i to dopiero wtenczas, jeżeli dowiedzionem będzie, iż z dokumentu jeszcze niewypełnionego przez bezprawne i umowie przeciwne wypełnienie, nieprawny zrobiono użytek. Ponieważ zaś rozporządzenie powyższe jest postano-

---

steht keine wechselmässige Verbindlichkeit. Auch haben die auf eine solche Schrift gesetzten Erklärungen (Indossament, Accept, Aval) keine Wechselkraft.

wieniem wyjątkowém niedopuszczającém rozszerzającego tłomaczenia i zastosowania; przeto zarzut uczyniony przez któregokolwiek z dłużników wekslowych, iż na wekslu posiadającym wszystkie wymogi art. 4. dopisano późniéj domicyl jednostronnie przez samego posiadacza weksla, winien być uwzględnionym (rozstrz. najwyższego sądu z 13 listopada 1861 l. 6779. Ger. Ztg).

II. Zobowiązanie wystawcy.

Art. 8. Wystawca weksla odpowiada wedle prawa wekslowego za jego przyjęcie i zapłatę.

Wystawca zatém posiadający zdolność wekslową i jeżeli weksel posiada wymogi art. 4., odpowiada za przyjęcie weksla i za jego zapłatę, musi jednak baczyć, aby przyjemca przed płatnością weksla nie stał się niewypłacalnym, gdyż w tym razie musiałby dać zabezpieczenie (Blaschke).

III. Żyro.

Art. 9. Wekslobierca (remitent) może przenieść weksel na inną osobę przez indos (żyro).

Jeżeli zaś wystawca wzbronił przeniesienia weksla słowy „nie na zlecenie“ lub przez równoznaczące wyrażenie, natenczas indos nie ma żadnego prawnego skutku.

W bezpośrednim związku z wekslem pozostaje przelew wekslowy (indos, żyro), który do weksla dołożony stanowi z nim jedną prawną całość. Weksel bowiem zrodzony przez handel i pielęgnowany dla interesów handlowych, obrał sobie za powołanie wyręczać w obo-

---

Art. 8. Der Aussteller eines Wechsels haftet für dessen Annahme und Zahlung wechselmässig.

Art. 9. Der Remittent kann den Wechsel an einen Andern durch Indossament (Giro) übertragen.

Hat jedoch der Aussteller die Übertragung im Wechsel durch die Worte „nicht an die Ordre“ oder durch einen gleichbedeutenden Ausdruck untersagt, so hat das Indossament keine wechselrechtliche Wirkung.

wiązkach gotowe pieniądze i przenosić je z ręki do ręki. Spełniając to rodowe posłannictwo, weksel stał się papierem obiegowym zmieniającym często i szybko swojego pana. To wywołało potrzebę wyszukania i ujednostajnienia sposobu przemiany własności weksla bez naruszenia jego istoty. Kupcy włoscy wprowadzili też w zwyczaj łatwy sposób sprzedaży weksli przez zamieszczenie na odwrotnej stronie weksla, na jego grzbiecie („in dosso") odpowiedniego oświadczenia, czém dali początek urządzeniu prawnemu „indosem", „żyrem" zwanemu. Żyro zatém jest to środek prawny, wekslom właściwy, służący do przenoszenia własności weksla i praw z niego płynących, bez osłabienia ich w czémkolwiek, ani osoby trzecie, przy akcie wystawienia weksla nieobecne i w akcie bezpośrednio udziału nie biorące (Zobacz Józefa Louis: O prawném znaczeniu podpisów na wekslu). Z tego zarazem okazuje się, iż żyro w szerszém znaczeniu jest to na wekslu, jego odpisie lub na przydłużkn napisane przeniesienie weksla na inną osobę (Blaschke), a więc indos może być albo właściwym indosem, jeżeli przenosi własność weksla na inną osobę w sposób ustawą wekslową wskazany, albo też może być tylko upoważnieniem do przedsięwzięcia niektórych czynności wskazanych ustawą wekslową. Żyro jednak nie pociąga za sobą skutków prawnych wtedy, jeżeli wzbronioném zostało przeniesienie weksla na inną osobę słowy „nie na zlecenie" lub przez inne równoznaczące wyrażenie.

Art. **10**. W skutek indosu przechodzą wszystkie prawa z weksla wypływające na indosata, a w szczególności także prawo dalszego żyrowania weksla. Także i na wystawcę, przekazanego, przyjemcę lub poprze-

---

Art. **10**. Durch das Indossament gehen alle Rechte aus dem Wechsel auf den Indossatar über, insbesondere auch die Befugniss, den Wechsel weiter zu indossiren. Auch an den Aussteller, Bezogenen, Acceptanten oder einen früheren Indossanten kann der Wechsel giltig indossirt, und von denselben weiter indossirt werden.

dniego żyranta może być weksel ważnie żyrowanym, a przez tych znowu daléj indosowanym.

Skoro więc wszystkie prawa z weksla wypływające przechodzą na indosata, to przechodzą także prawa z nakazu zapłaty (rozstrz. z 25 paźdz. 1850 l. 6318. Ger. Ztg). prawo zastawu na nieruchomościach bez osobnego przelewu (rozstrz. z 13 stycznia 1857 l. 12852. Ger. Ztg), a w razie, jeżeli weksel żyrowanym był na poprzedniego żyranta, to poprzedni żyrant nabywa jako żyratariusz takie same prawa, jak każdy inny (rozstrz. z 17 lutego 1857 l. 1509. Ger. Zeitung) prócz prawa zwrotnego poszukiwania przeciw swoim poprzednim następcom (rozstrz. z 27 maja 1853 l. 4928. Ger. Ztg).

Art. 11. Żyro musi być napisane na wekslu, odpisie tegoż, albo na połączonéj z wekslem lub odpisem kartce (przydłużku, zwanym alonge).

Nie można zatém na osobnéj z wekslem lub odpisem weksla niepołączonéj kartce umieścić indosu ze skutkiem prawnym.

Art. 12. Żyro staje się ważne, jak tylko żyrant napisze samo swoje nazwisko lub firmę swoją na odwrotnéj stronie weksla, na odpisie jego, albo téż na przydłużku (giro in bianco).

Różni się więc od zwykłego żyra tem, iż może być umieszczone tylko na odwrotnéj stronie weksla (Blaschke) i zawiera tylko samo nazwisko lub firmę żyranta — a reszta miejsca przez zwykłe żyro zajętego zostaje wolną od zapisania, czystą (bianco). Żyro in bianco musi atoli w ten sposób być napisane, aby nad

---

Art. 11. Das Indossament muss auf den Wechsel, eine Copie desselben oder ein mit dem Wechsel oder der Copie verbundenes Blatt (Alonge) geschrieben werden.

Art. 12. Ein Indossament ist giltig, wenn der Indossant auch nur seinen Namen oder seine Firma auf der Rückseite des Wechsels oder der Copie, oder auf die Alonge schreibt (Blanco-Indossament).

niem tyle było miejsca wolnego, iżby wystarczyło do wypełnienia (rozstrz. z 25 listop. 1862 l. 8040. Ger. Ztg).

Art. **13**. Każdemu posiadaczowi weksla służy prawo wypełnić umieszczone na nim żyra in bianco; może jednak i bez tego wypełnienia weksel daléj żyrować.

Można zatem przenieść weksel taki na inną osobę albo przez samo wręczenie weksla, albo przez drugi indos in bianco, albo téż przez nowy wypełniony indos. Zupełnym zaś jest indos wtedy, jeżeli zawiera: a) nazwisko lub firmę indosanta; b) nazwisko lub firmę indosata; c) oświadczenie przeniesienia weksla. Z tego wynika, iż podanie czasu i miejsca napisania indosu, poświadczenie odbioru waluty i dodatku „na zlecenie", nie jest istotnym wymogiem indosu, ale tylko rzeczą przydatną (Blaschke).

Art. **14**. Żyrant odpowiada wedle prawa wekslowego każdemu późniejszemu posiadaczowi weksla za jego przyjęcie i zapłatę. Jeżeli zaś do żyra dodał uwagę „bez poręczenia", „bez obowiązku" lub równoznaczące zastrzeżenie, natenczas wolnym jest od odpowiedzialności ze swego indosu.

Nie może być atoli żyrant zniewolonym do wystąpienia w zastępstwie swego żyrataryusza (rozstrz. z 19 maja 1859 l. 4285.

Art. **13**. Jeder Inhaber eines Wechsels ist befugt, die auf demselben befindlichen Blanco-Indossamente auszufüllen; er kann den Wechsel aber auch ohne diese Ausfüllung weiter indossiren.

Art. **14**. Der Indossant haftet jedem späteren Inhaber des Wechsels für dessen Annahme und Zahlung wechselmässig. Hat er aber dem Indossamente die Bemerkung „ohne Gewährleistung", „ohne Obligo" oder einen gleichbedeutenden Vorbehalt hinzugefügt, so ist er von der Verbindlichkeit aus seinem Indossamente befreit.

Ger. Ztg), chociaż ma do tego prawo (rozstrz. z 28 listopada 1860 l. 13425 Ger. Ztg). Jeżeli żyrant umieści w indosie wyrażenie „zostanę zobowiązanym aż do zaspokojenia weksla“, to staje się przez to niepodzielnym spółdłużnikiem wraz z przyjemcą (rozstrz. z dnia 14 paźdz. 1862 l. 5744. Ger. Ztg).

Art. **15**. Jeżeli w indosie wzbronioném zostało dalsze pozbycie słowy „nie na zlecenie“ lub przez równoznaczące wyrażenie, to nie mają regresu do indosanta ci, którym dostał się weksel z ręki indosata.

Jako regułę przyjąć zatém można, iż żyrant zawsze odpowiada wekslowo swoim następcom, wyjąwszy:

1) jeżeli wyraźnie zastrzegł sobie, iż nie ręczy, przez napisanie wyrażenia „bez poręczenia“, „bez obowiązku“ lub równoznaczącego (art. 14);

2) jeżeli wyraźnie wzbronił dalszego indosowania słowy „nie na zlecenie“ lub przez równoznaczące wyrażenie (art. 15), a wreszcie

3) jeżeli nie posiada zdolności wekslowéj (art. 1).

Art. **16**. Jeżeli weksel indosowanym został po terminie do założenia protestu z powodu niezapłaty naznaczonym, wówczas nabywa indosat prawa z przyjęcia znajdującego się na wekslu przeciw przekazanemu i prawa

---

Art. **15**. Ist in dem Indossamente die Weiterbegebung durch die Worte „nicht an Ordre“ oder durch einen gleichbedeutenden Ausdruck verboten, so haben diejenigen, an welche der Wechsel aus der Hand des Indossatars gelangt, gegen den Indossanten keinen Regress.

Art. **16**. Wenn ein Wechsel indossirt wird, nachdem die für die Protesterhebung Mangels Zahlung bestimmte Frist abgelaufen ist, so erlangt der Indossatar die Rechte aus dem etwa vorhandenen Accepte gegen den Bezogenen und Regressrechte gegen Diejenigen,

zwrotnego poszukiwania przeciw tym, którzy weksel indosowali po upływie tego terminu.

Jeżeli zaś protest z powodu niezapłaty założonym został jeszcze przed indosowaniem, wtedy ma indosat prawa tylko swego indosanta przeciw przyjemcy, wystawcy i tym, którzy weksel indosowali przed założeniem protestu. Nadto w tym wypadku indosant nie jest wekslowo zobowiązanym.

W tym artykule orzeczone są dwa wypadki: albo 1) indosowano weksel po terminie wyznaczonym do założenia protestu z powodu niezapłaty, albo też 2) indosowano weksel po założeniu takiego protestu w należytym czasie.

W pierwszym razie stają się indosatowi odpowiedzialni:

a) przyjemca ze swego akceptu, albowiem wedle art. 44. nie potrzeba założenia protestu w celu utrzymania praw wekslowych przeciw przyjemcy, wyjąwszy, jeżeli weksel był domicylowany (art. 43.), tudzież

b) wszyscy ci, którzy weksel po terminie do założenia powyżéj określonego protestu indosowali.

W tym razie zatem nie odpowiadają wystawca i jego wszyscy następcy schodząc kolejno aż do tego, który pierwszy, po terminie do założenia tego protestu wyznaczonym, indos swój napisał.

W drugim zaś wypadku rzecz się ma wcale inaczéj, albowiem w razie indosowania weksla po założeniu protestu indosant nie za-

---

welche den Wechsel nach Ablauf dieser Frist indossirt haben.

Ist aber der Wechsel vor dem Indossamente bereits Mangels Zahlung protestirt worden, so hat der Indossatar nur die Rechte seines Indossanten gegen den Acceptanten, den Aussteller und Diejenigen, welche den Wechsel bis zur Protesterhebung indossirt haben. Auch ist in einem solchen Falle der Indossant nicht wechselmässig verpflichtet.

ciąga sam żadnych zobowiązań wekslowych względem indosata, lecz tylko przelewa na niego te prawa, które sam posiada. Ponieważ zaś jemu odpowiada wekslowo:

α) przyjemca, gdyż to wynika z art. 44. i zgodne jest z art. 43.;

β) wystawca, tudzież

γ) wszyscy, którzy weksel indosowali aż do chwili założenia protestu; przeto tylko te prawa do tych osób przelewa na indosata.

W ogóle rzec można, iż jeżeli weksel po założeniu protestu z powodu niezapłaty kilkakrotnie żyrowanym został, to każdy z żyrataryuszów ma tylko prawa pierwszego żyrataryusza (rozstrz. z 11go lutego 1862 l. 745. Ger. Ztg), a skutkiem tego jest, iż przeciw każdemu takiemu żyrataryuszowi wystawca, przyjemca i żyranci mogą się zasłonić zarzutami, które dopuszczalne są przeciw pierwszemu indosantowi występującemu po założeniu tego protestu (rozstrz. z 8 lipca 1863 l. 4713. Ger. Halle). Praw zaś do innych osób nie może indosant nadać i sam nie odpowiada wekslowo dlatego, ponieważ przez założony protest z powodu niezapłaty interes wekslowy w zasadzie uważać należy za ukończony, a reszta osób występujących jako indosanci lub indosaci po założeniu tego protestu przedstawiają się li jako procuratores do zrealizowania waluty na wekslu wyrażonéj in rem suam i dlatego nie zaciągają osobiście żadnych zobowiązań wekslowych.

Art. **17**. Jeżeli do indosu dołączono uwagę „do inkasowania“, „in procura“ lub inną, upoważnienie wyrażającą formułkę, wówczas indos nie przenosi własności weksla, lecz upoważnienie indosata do ściągnienia należytości, do założenia protestu i do zawiadomienia poprzednika swego indosanta o nienastąpionéj zapłacie (art.

Art. **17**. Ist dem Indossamente die Bemerkung „zur Eincassirung“, „in Procura“ oder eine andere, die Bevollmächtigung ausdrückende Formel beigefügt worden, so überträgt das Indossament das Eigenthum an den Wechsel nicht, ermächtiget aber den Indossatar zur Einziehung der Wechselforderung, Protesterhebung und

45.), jakotéż do zaskarżenia niezapłaconego i podniesienia deponowanego długu wekslowego.

Taki indosat jest także mocen to upoważnienie przenieść na kogo innego przez dalszy indos in procura.

Przeciwnie zaś nawet w tym razie nie służy mu prawo dalszego pozbycia przez właściwy indos, gdyby do jego indosu in procura dołączono dodatek „lub na zlecenie“.

IV. Przedstawienie do przyjęcia.

Art. 18. Posiadacz weksla ma prawo natychmiast przedstawić weksel przekazanemu do przyjęcia, a w razie odmówienia przyjęcia protest założyć (Przeciwna umowa nie ma żadnego skutku wedle prawa wekslowego.).

Benachrichtigung des Vormannes seines Indossanten von der unterbliebenen Zahlung (Art. 45), so wie zur Einklagung der nicht bezahlten und zur Erhebung der deponirten Wechselschuld.

Ein solcher Indossatar ist auch berechtiget, diese Befugniss durch ein weiteres Procura-Indossament einem Anderen zu übertragen.

Dagegen ist derselbe zur weiteren Begebung durch eigentliches Indossament selbst dann nicht befugt, wenn dem Procura-Indossamente der Zusatz „oder Ordre“ hinzugefügt ist.

Art. 18. Der Inhaber eines Wechsels ist berechtiget, den Wechsel dem Bezogenen sofort zur Annahme zu präsentiren und in Ermanglung der Annahme Protest erheben zu lassen. (Eine entgegenstehende Übereinkunft hat keine wechselrechtliche Wirkung.)

Tylko co do weksli targowych i jarmarcznych o tyle zachodzi wyjątek, iż takie weksle dopiero w czasie ustawą na miejscu targu lub jarmarku do przedstawienia oznaczoném prezentowane, a w razie odmówienia przyjęcia zaprotestowane być mogą.

Samo posiadanie weksla upoważnia do przedstawiania weksla i do założenia protestu z powodu nieprzyjęcia.

Art. **19**. Obowiązek posiadacza weksel do przyjęcia przedstawić, dotyczy tylko tych weksli, które opiewają na pewien oznaczony czas po okazaniu. Takie weksle muszą być pod utratą prawnego roszczenia wekslowego przeciw indosantowi i wystawcy do przyjęcia przedstawione w sposób, szczególném w wekslu umieszczoném

---

Nur bei Mess- oder Markt-Wechseln findet eine Ausnahme dahin Statt, dass solche Wechsel erst in der an dem Mess- oder Marktorte gesetzlich bestimmten Präsentationszeit zur Annahme präsentirt, und in Ermanglung derselben protestirt werden können.

Der blosse Besitz des Wechsels ermächtigt zur Präsentation des Wechsels und zur Erhebung des Protestes Mangels Annahme.

Art. **19**. Eine Verpflichtung des Inhabers, den Wechsel zur Annahme zu präsentiren, findet nur bei Wechseln statt, welche auf eine bestimmte Zeit nach Sicht lauten. Solche Wechsel müssen bei Verlust des wechselmässigen Anspruches gegen die Indossanten und den Aussteller, nach Massgabe der besonderen im Wechsel enthaltenen Bestimmung und in Ermangelung derselben binnen zwei Jahren nach der Ausstellung zur Annahme präsentirt werden.

postanowieniem oznaczony, a w razie nieistnienia takowego w przeciągu dwóch lat po wystawieniu.

Jeżeli indosant umieścił na wekslu tego rodzaju szczególny termin do przedstawienia, to jego zobowiązanie wekslowe gaśnie, jeżeli weksel w przeciągu tego terminu nie został przedstawionym do przyjęcia.

Art. **20**. Jeżeli nie można uzyskać przyjęcia weksla wystawionego na pewien oznaczony czas po okazaniu, albo, jeżeli przekazany odmawia umieszczenia daty swego przyjęcia, natenczas musi posiadacz pod utratą prawnego roszczenia wekslowego przeciw indosantom i wystawcy stwierdzić okoliczność, iż w należytym czasie weksel prezentował, przez założenie protestu w ciągu terminu do przedstawienia zakreślonego.

Dzień protestu uważany jest w tym razie za dzień przedstawienia.

Hat ein Indossant auf einen Wechsel dieser Art seinem Indossamente eine besondere Präsentationsfrist hinzugefügt, so erlischt seine wechselmässige Verpflichtung, wenn der Wechsel nicht innerhalb dieser Frist zur Annahme präsentirt worden ist.

Art. **20**. Wenn die Annahme eines auf bestimmte Zeit nach Sicht gestellten Wechsels nicht zu erhalten ist, oder der Bezogene die Datirung seines Acceptes verweigert, so muss der Inhaber, bei Verlust des wechselmässigen Anspruches gegen die Indossanten und den Aussteller die rechtzeitige Präsentation des Wechsels durch einen innerhalb der Präsentationsfrist (Art. 19) erhobenen Protest feststellen lassen.

Der Protesttag gilt in diesem Falle für den Tag der Präsentation.

Jeżeli zaniechano założenia protestu, natenczas liczy się czas zapadłości weksla przeciw przyjemcy, który nie zaopatrzył datą swego przyjęcia, od ostatniego dnia terminu do przedstawienia zakreślonego.

V. Przyjęcie (akcept).

Art. 21. Przyjęcie weksla musi być napisane na wekslu.

Każde na wekslu napisane i przez przekazanego podpisane oświadczenie uważaném jest za nieograniczone przyjęcie, o ile w tém oświadczeniu wyraźnie nie zapowiedziano, że przekazany albo wcale przyjąć nie chce, albo téż tylko z pewnemi ograniczeniami.

Również uważa się za bezwarunkowe przyjęcie, jeżeli przekazany swoje nazwisko lub swoją firmę bez dalszego dodatku na pierwszéj stronie weksla podpisze.

Ist die Protesterhebung unterblieben, so wird gegen den Acceptanten, welcher die Datirung seines Acceptes unterlassen hat, die Verfallzeit des Wechsels vom letzten Tage der Präsentationsfrist an gerechnet.

Art. 21. Die Annahme des Wechsels muss auf dem Wechsel schriftlich geschehen.

Jede auf den Wechsel geschriebene und von dem Bezogenen unterschriebene Erklärung gilt für eine unbeschränkte Annahme, sofern nicht in derselben ausdrücklich ausgesprochen ist, dass der Bezogene entweder überhaupt nicht oder nur unter gewissen Einschränkungen annehmen wolle.

Gleichergestalt gilt es für eine unbeschränkte Annahme, wenn der Bezogene ohne weiteren Beisatz seinen

Raz uskutecznione przyjęcie nie może być więcéj cofniętém.

Przyjęcie weksla jest to pisemne oświadczenie, uczynione przez przekazanego, że walutę okazanego weksla zapłaci w dniu płatności. Przyjęcie dopuszczalne jest zatém tylko na wekslach przekazanych, a nie na własnych; nie może być ustnie uczynione i nie może być napisane na osobnéj kartce, ale na samym wekslu, czy to na pierwszéj stronie, czyli téż na jego odwrotnéj stronie (Zobacz art. 4.). Ponieważ przyjęcie musi być napisane, przeto przyjemca musi umieć pisać, wyjąwszy przypadków art. 94 i 95 wskazanych, i nie może mieć znaczenia mechaniczne naśladowanie podpisu będącego dziełem obcéj ręki (np. przeciągnięcie atramentem podpisu obcą ręką położonego lub w ten sposób, iż trzecia osoba podpisuje przekazanego prowadząc jego ręką pióro), jako bez wewnętrznéj świadomości dokonania własnego podpisu spełnione (ustawa z 19 czerwca 1872 l. 88 dz. u. p.). Podpis hebrajski jest nieważny na akcie prawnym (dekr. nadw. z 20 grudnia 1842 i z dnia 4 marca 1846).

Art. **22**. Przekazany może ograniczyć przyjęcie na część sumy na wekslu wypisanéj.

Jeżeli zaś do przyjęcia dodano inne ograniczenia, to weksel taki staje na równi z takim, któremu przyjęcia

---

Namen oder seine Firma auf die Vorderseite des Wechsels schreibt.

Die einmal erfolgte Annahme kann nicht wieder zurückgenommen werden.

Art. **22**. Der Bezogene kann die Annahme auf einen Theil der im Wechsel verschriebenen Summe beschränken.

Werden dem Accepte andere Einschränkungen beigefügt, so wird der Wechsel einem solchen gleichgeachtet, dessen Annahme gänzlich verweigert worden ist, der

zupełnie odmówiono, przyjemca odpowiada zaś wekslowo wedle treści swego przyjęcia.

Ograniczenie zatem w przyjęciu umieszczone tyczyć się może tylko sumy (np. przyjmuje weksel na 100 złr. napisany, zamiast na całe 100 złr. tylko na kwotę 50 złr.); nie może zaś tyczyć się innych okoliczności (np. że zapłaci zamiast za 3 miesiące, dopiero za 6 miesięcy walutę), gdyż weksel z tém ograniczeniem staje na równi z tym, któremu przyjęcia zupełnie odmówiono i tylko przyjemcę wiąże to jego oświadczenie.

Art. **23**. Przekazany zobowiązany jest wekslowo przez przyjęcie do zapłaty przezeń przyjętéj sumy w dniu płatności.

Także i wystawcy odpowiada przyjemca wekslowo ze swego przyjęcia.

Przeciwnie zaś przekazanemu nie służy żadne prawo wekslowe przeciw wystawcy.

Zasadą więc jest, iż przyjemca odpowiada tylko na podstawie swego przyjęcia i tylko posiadaczowi weksla (rozstrz. z 5 grudnia 1860 l. 12225. Ger. Ztg).

Art. **24**. Jeżeli na wekslu podano inne miejsce zapłaty, aniżeli miejsce zamieszkania przekazanego (weksel

---

Acceptant haftet aber nach dem Inhalte seines Acceptes wechselmässig.

Art. **23**. Der Bezogene wird durch die Annahme wechselmässig verpflichtet, die von ihm acceptirte Summe zur Verfallzeit zu zahlen.

Auch dem Aussteller haftet der Bezogene aus dem Accepte wechselmässig.

Dagegen steht dem Bezogenen kein Wechselrecht gegen den Aussteller zu.

Art. **24**. Ist in dem Wechsel ein vom Wohnorte des Bezogenen verschiedener Zahlungsort (Art. 4, Nr. 8)

domicylowany), natenczas winien przekazany, o ile z weksla się nie okazuje przez kogo zapłata w miejscu wypłaty uiszczoną być ma, tę okoliczność przy przyjęciu oznaczyć. Jeżeli to nie nastąpiło, wtedy uważać należy, iż przekazany sam chce uiścić zapłatę w miejscu zapłaty.

Wystawca weksla domicylowanego może w nim polecić przedstawienie do przyjęcia. Niezachowanie tego przepisu sprowadza utratę prawa zwrotnego poszukiwania przeciw wystawcy i indosantom.

Wekslem umiejscowionym jest ten, w którym napisano inne miejsce zamieszkania przekazanego, a inne miejsce zapłaty. Pod miejscem rozumieć należy miejscowość (rozstrz. najw. sądu z 1 maja 1861 l. 3180. Ger. Ztg).

Weksle umiejscowione wyglądać mogą:

1) Kraków dnia 1 lipca 1875. Na 100 złr. w. a. Za trzy miesiące od daty zapłacisz pan za tym prima wekslem na zlecenie p. Konrada Borodaja sumę sto złr. w. a.

Do p. Edwarda Przytockiego
w
Krakowie
płatny u p. Leona Grabarskiego
we
Lwowie.

Stanisław Cichowski
przyjmuję
Edward Przytocki.

---

angegeben (Domicilwechsel), so ist, in sofern der Wechsel nicht schon ergibt, durch wen die Zahlung am Zahlungsorte erfolgen soll, diess vom Bezogenen bei der Annahme auf dem Wechsel zu bemerken. Ist diess nicht geschehen, so wird angenommen, dass der Bezogene selbst die Zahlung am Zahlungsorte leisten wolle.

Der Aussteller eines Domicilwechsels kann in demselben die Präsentation zur Annahme vorschreiben. Die Nichtbeobachtung dieser Vorschrift hat den Verlust des Regresses gegen den Aussteller und die Indossanten zur Folge.

2) Kraków 1 lipca 1875. Na 100 złr. w. a. Za trzy miesiące od daty zapłacisz pan za tym prima wekslem na zlecenie p. Konrada Borodaja sumę sto złr. w. a.

Do p. Edwarda Przytockiego w Krakowie płatny we Lwowie. — Stanisław Cichowski
przyjmuję
Edward Przytocki.

3) Kraków 1 lipca 1875. Na 100 złr. w. a. Za trzy miesiące od daty zapłacisz pan za tym prima wekslem za poprzedniém przedstawieniem do przyjęcia panu Konradowi Borodajowi w Krakowie sumę sto złr. w. a.

Do p. Leona Grabarskiego we Lwowie. — Stanisław Cichowski

VI. Zwrotne poszukiwanie zabezpieczenia
1. z powodu nieprzyjęcia.

Art. **25**. Jeżeli przyjęcie weksla albo wcale nie nastąpiło, albo z ograniczeniami, albo téż tylko na mniejszą sumę, natenczas indosanci i wystawca są wekslowo zobowiązani udzielić, za wydaniem im protestu założonego z powodu nieprzyjęcia, dostatecznego zabezpieczenia na to, iż zapłata sumy na wekslu wyrażonéj, albo kwoty nieprzyjętéj i zwrot kosztów sprowadzonych nieprzyjęciem w dniu płatności nastąpi.

Art. **25**. Wenn die Annahme eines Wechsels überhaupt nicht oder unter Einschränkungen, oder nur auf eine geringere Summe erfolgt ist, so sind die Indossanten und der Aussteller wechselmässig verpflichtet, gegen Aushändigung des, Mangels Annahme aufgenommen Protestes genügende Sicherheit dahin zu leisten, dass die Bezahlung der im Wechsel verschriebenen Summe, oder des nicht angenommenen Betrages, sowie die Erstattung der durch die Nichtannahme veranlassten Kosten am Verfalltage erfolgen werde.

Sposób zabezpieczenia i miejsce, gdzie rzecz na zabezpieczenie dana zachowaną być ma, zawisły od umowy stron. Jeżeli między stronami układ co do téj okoliczności nie przyszedł do skutku, wtedy kwota zabezpieczyć się mająca musi być w gotówce złożoną w sądzie.

Wierzycielowi wekslowemu służy prawo zastawu na rzeczy na zabezpieczenie danéj nawet wtedy, gdyby mu takowe wyraźnie udzielone nie było.

Prawo zwrotnego poszukiwania jest prawem żądania wynagrodzenia, a względnie zabezpieczenia sumy wekslowéj, wraz z przynależytościami od wekslowo zobowiązanych. Regres zatém jest albo prawem żądania zapłaty, o czém poniżéj będzie mowa, albo też prawem żądania zabezpieczenia. Zabezpieczenia tego żądać można:

1) z powodu nieuzyskania przyjęcia i to:

a) jeżeli przyjęcia w ogóle odmówiono, lub

b) jeżeli przyjęto pod ograniczeniami, albo też

c) jeżeli przyjęto na mniejszą sumę;

2) z powodu niepewności przyjemcy, np. jeżeli stanie się niewypłacalnym.

Postępowanie celem przeprowadzenia powyższego prawa zabezpieczenia normuje rozp. minist. z 18 lipca 1859 Nr. 132 dz. u. p.

Art. **26**. Remitentowi, jak niemniéj każdemu indosatowi służy prawo, w skutek posiadania protestu zało-

---

Die Art der Sicherstellung und der Ort, wo die zur Sicherheit gegebene Sache verwahrt werden soll, hängt von der Übereinkunft der Parteien ab. Sind sie darüber nicht einig, so muss der sicherzustellende Betrag bei Gericht bar erlegt werden.

Dem Wechselgläubiger gebührt auf die zur Sicherstellung erlegte Sache das Pfandrecht, wenn es ihm auch nicht ausdrücklich eingeräumt worden ist.

Art. **26**. Der Remittent, sowie jeder Indossatar wird durch den Besitz des, Mangels Annahme aufgenom-

żonego z powodu nieprzyjęcia, żądać zabezpieczenia od wystawcy i reszty poprzedników i prawo skargi w drodze procesu wekslowego.

Zwrotnie poszukujący nie jest przytém wiązany porządkiem indosów i raz uczynionym wyborem.

Nie potrzeba dostarczenia weksla i dowodu, iż sam zwrotnie poszukujący zabezpieczył swoich następców.

Art. **27**. Dane zabezpieczenie służy nietylko zwrotnie poszukującemu, ale także wszystkim następcom dającego zabezpieczenie, o ile oni na nim w drodze regresu poszukują zabezpieczenia. Następcy uprawnieni są tylko w tym razie żądać dalszego zabezpieczenia, jeżeli zdołają uzasadnić zarzuty co do sposobu lub wysokości udzielonego zabezpieczenia.

---

menen Protestes ermächtiget, von dem Aussteller und den übrigen Vormännern Sicherheit zu fordern und im Wege des Wechselprocesses darauf zu klagen.

Der Regressnehmer ist hierbei an die Folgeordnung der Indossamente und die Einmal getroffene Wahl nicht gebunden.

Der Beibringung des Wechsels und des Nachweises, dass der Regressnehmer seinen Nachmännern selbst Sicherheit bestellt habe, bedarf es nicht.

Art. **27**. Die bestellte Sicherheit haftet nicht bloss dem Regressnehmer, sondern auch allen übrigen Nachmännern des Bestellers, in sofern sie gegen ihn den Regress auf Sicherstellung nehmen. Dieselben sind weitere Sicherheit zu verlangen nur in dem Falle berechtiget, wenn sie gegen die Art oder Grösse der bestellten Sicherheit Einwendungen zu begründen vermögen.

Art. 28. Dane zabezpieczenie musi być zwróconém:

1) skoro tylko nastąpiło późniéj zupełne przyjęcie weksla;

2) jeżeli przeciw zwrotnie zobowiązanemu, który takowe udzielił, w przeciągu roku licząc od dnia płatności weksla, niewytoczono skargi o zapłatę weksla;

3) jeżeli zapłata weksla nastąpiła, albo jeżeli weksel stracił moc swoją wekslową.

2. Z powodu niepewności przyjemcy.

Art. 29. Jeżeli weksel przyjęto w części lub całości, wówczas można co do przyjętéj sumy żądać zabezpieczenia tylko:

1) jeżeli otwarto konkurs (upadłość) na majątek przyjemcy, albo jak tylko przyjemca swe wypłaty wstrzymał;

Art. 28. Die bestellte Sicherheit muss zurückgegeben werden:

1) sobald die vollständige Annahme des Wechsels nachträglich erfolgt ist;

2) wenn gegen den Regresspflichtigen, welcher sie bestellt hat, binnen Jahresfrist, vom Verfalltage des Wechsels an gerechnet, auf Zahlung aus dem Wechsel nicht geklagt worden ist;

3) wenn die Zahlung des Wechsels erfolgt oder die Wechselkraft desselben erloschen ist.

Art. 29. Ist ein Wechsel ganz oder theilweise angenommen worden, so kann in Betreff der acceptirten Summe Sicherheit nur gefordert werden:

1) wenn über das Vermögen des Acceptanten der Concurs (Debitverfahren, Falliment) eröffnet worden ist, oder der Acceptant auch nur seine Zahlungen eingestellt hat,

2) jeżeli egzekucya przedsiewzięta na majątku przyjemcy, po wystawieniu weksla okazała się bezowocną, albo téż jeżeli przeciw niemu zarządzono wykonanie aresztu osobistego z powodu niedopełnienia obowiązku zapłaty.

Ostatni ustęp dotyczący aresztu osobistego uchylonym został ustawą z 4 maja 1868 Nr. 34. dz. u. p.

Jeżeli w tych wypadkach przyjemca nie dał zabezpieczenia i z powodu tego założono protest przeciw niemu, lub jeżeli także od osób wskazanych na wypadek (Nothadressen) a wymienionych na wekslu po okazaniu im protestu nie można uzyskać przyjęcia, natenczas posiadacz weksla i każdy indosat ma prawo żadać zabezpieczenia od swoich poprzedników za wydaniem im protestu (art. 25—28).

Posiadaczowi weksla służy zaś prawo żądać w tych wypadkach zabezpieczenia także od przyjemcy w drodze procesu wekslowego (rozporz. z 2 listopada 1858 Nr. 198 dz. u. p.).

---

2) wenn nach Ausstellung des Wechsels eine Execution in das Vermögen des Acceptanten fruchtlos ausgefallen, oder wider denselben wegen Erfüllung einer Zahlungsverbindlichkeit die Vollstreckung des Personalarrestes verfügt worden ist.

Wenn in diesen Fällen die Sicherheit von dem Acceptanten nicht geleistet und dieserhalb Protest gegen denselben erhoben wird, auch von den auf dem Wechsel etwa benannten Nothadressen die Annahme nach Ausweis des Protęstes nicht zu erhalten ist, so kann der Inhaber des Wechsels und jeder Indossatar gegen Auslieferung des Protestes von seinen Vormännern Sicherstellung fordern (Art. 25—28).

Samo posiadanie weksla zastępuje miejsce pełnomocnictwa do żądania zabezpieczenia od przyjemcy w przypadkach Nr. 1 i 2 wskazanych, a w razie nieuzyskania takowego, do założenia protestu.

Niewypłacalnym nie jest jednak ten, kto odmówił zapłaty kilku weksli (orzecz. najw. sądu z 26 lutego 1852 l. 356. Peitler), ale ten, kto sam wyraźnie oświadczył, że dalszych wypłat uiścić nie może (rozstrz. z 15 maja 1855 l. 4656. Ger. Ztg). Do wydania nakazu zabezpieczenia nie wystarcza dowód, że egzekucya dozwoloną została, ale musi być wykazane, że bezowocnie przedsięwziętą została (orzeczenie powyższéj daty).

VII. Wykonanie zobowiązania wekslowego.

1. Dzień zapłaty.

Art. **30**. Jeżeli na wekslu wyrażonym jest dzień zapłaty, to dzień zapadłości weksla przypada na ten dzień.

Jeżeli czas zapłaty wyznaczonym jest na środek miesiąca, to w dniu 15tym tego miesiąca płatnym jest weksel (jeżeli czas zapłaty wyznaczonym jest na początek

---

Der blosse Besitz des Wechsels vertritt die Stelle einer Vollmacht, in den Nr. 1 und 2 genannten Fällen von dem Acceptanten Sicherheitsbestellung zu fordern, und wenn solche nicht zu erhalten ist, Protest erheben zu lassen.

Art. **30**. Ist in dem Wechsel ein bestimmter Tag als Zahlungstag bezeichnet, so tritt die Verfallzeit an diesem Tage ein.

Ist die Zahlungszeit auf die Mitte eines Monates gesetzt worden, so ist der Wechsel am 15. dieses Monates fällig (ist die Zahlungszeit auf Anfang oder ist sie auf Ende eines Monates gesetzt worden, so ist dar-

lub koniec miesiąca, to pod tém rozumieć należy pierwszy lub ostatni dzień miesiąca).

Ustęp w nawiasie przytoczony dodany został do tegó artykułu rozporz. min. z 2 listopada 1858 Nr. 197 dz. u. p.

P r o l o n g a c y a jest to zezwolenie wstrzymania zapłaty udzielone dłużnikowi wekslowemu. Jest ona przymusową, jeżeli władza tak rozporządziła (moratorium), albo dobrowolną, jeżeli strony samo się tak ułożyły (Blaschke). Prolongacya jest dopuszczalną i wiąże strony, chociażby nie była uwidocznioną formalnie na wekslu (rozstrzygnięcie z 12 kwietnia 1859 l. 2969. Ger. Ztg).

A r t. **31**. Weksel wystawiony na okazanie staje się płatnym przy okazaniu.

Weksel taki musi być pod utratą roszczenia wekslowego do indosantów i do wystawcy, prezentowanym do zapłaty, stosownie do szczególnego w wekslu zawartego postanowienia, a w razie nieistnienia takiego postanowienia w przeciągu dwóch lat.

Jeżeli zaś indosant umieścił na wekslu tego rodzaju przy swoim indosie szczególny termin do przedstawienia,

---

unter der erste oder der letzte Tag des Monates zu verstehen).

A r t. **31**. Ein auf Sicht gestellter Wechsel ist bei der Vorzeigung fällig.

Ein solcher Wechsel muss bei Verlust des wechselmässigen Anspruches gegen die Indossanten und den Aussteller nach Massgabe der besonderen im Wechsel enthaltenen Bestimmung, und in Ermangelung derselben binnen zwei Jahren nach der Ausstellung zur Zahlung präsentirt werden.

Hat ein Indossant auf einen Wechsel dieser Art seinem Indossamente eine besondere Präsentationsfrist

natenczas gaśnie jego zobowiązanie wekslowe, jeżeli weksel w ciągu tego terminu nie został przedstawionym.

Art. **32**. Przy wekslach płatnych po upływie oznaczonego czasu po okazaniu lub po dacie, przypada termin zapłaty:

1) jeżeli termin na dnie oznaczonym został, w ostatnim dniu tego terminu i przy obliczeniu czasu nie wlicza się dnia, w którym weksel płatny po dacie był wystawiony, albo téż tego dnia, w którym weksel płatny po okazaniu do przyjęcia przedstawionym został;

2) jeżeli termin oznaczonym został na tygodnie, miesiące, albo na przestrzeń czasu obejmującą kilka miesięcy (rok, pół roku, kwartał), w tym dniu tygodnia lub miesiąca zapłaty, który swojém nazwiskiem lub liczbą odpowiada dniowi wystawienia lub przedstawienia; jeżeli

---

hinzugefügt, so erlischt seine wechselmässige Verpflichtung, wenn der Wechsel nicht innerhalb dieser Frist präsentirt worden ist.

Art. **32**. Bei Wechseln, welche mit dem Ablaufe einer bestimmten Frist nach Sicht oder nach Dato zahlbar sind, tritt die Verfallzeit ein:

1) wenn die Frist nach Tagen bestimmt ist, an dem letzten Tage der Frist; bei Berechnung der Frist wird der Tag, an welchem der nach Dato zahlbare Wechsel ausgestellt oder der nach Sicht zahlbare zur Annahme präsentirt ist, nicht mitgerechnet;

2) wenn die Frist nach Wochen, Monaten oder einem, mehrere Monate umfassenden Zeitraume (Jahr, halbes Jahr, Vierteljahr) bestimmt ist, an demjenigen Tage der Zahlungswoche oder des Zahlungsmonates, der durch seine Benennung oder Zahl dem Tage der Aus-

zaś nie ma tego dnia w miesiącu zapłaty, natenczas czas zapadłości przypada na ostatni dzień miesiąca zapłaty.

Wyrażenie „pół miesiąca“ uważaném jest za przestrzeń czasu 15 dni. Jeżeli weksel wystawionym jest na jeden lub więcéj całych miesięcy i na pół miesiąca, w takim razie należy te 15 dni na ostatku liczyć.

Art. **33**. Dnie względności nie istnieją.

Art. **34**. Jeżeli weksel jest wystawionym w kraju, w którym obliczają czas wedle wschodniego kalendarza, płatny w tutejszym kraju po dacie i jeżeli przytém nie uczyniono wzmianki, iż weksel datowanym jest wedle zachodniego kalendarza, lub jeżeli datowanym jest wedle obydwóch kalendarzy, natenczas dzień zapadłości oblicza się wedle dnia kalendarza zachodniego, odpowiadającego dniowi wystawienia wschodniego kalendarza.

---

stellung oder Präsentation entspricht; fehlt dieser Tag in dem Zahlungsmonate, so tritt die Verfallzeit am letzten Tage des Zahlungsmonates ein.

Der Ausdruck „halber Monat“ wird einem Zeitranme von 15 Tagen gleichgeachtet. Ist der Wechsel auf einen oder mehrere ganze Monate und einen halben Monat gestellt, so sind die 15 Tage zuletzt zu zählen.

Art. **33**. Respecttage finden nicht statt.

Art. **34**. Ist in einem Lande, in welchem nach altem Stile gerechnet wird, ein im Inlande zahlbarer Wechsel nach Dato ausgestellt, und dabei nicht bemerkt, dass der Wechsel nach neuem Stile datirt sei, oder ist derselbe nach beiden Stilen datirt, so wird der Verfalltag nach demjenigen Kalendertage des neuen Stiles berechnet, welcher dem nach altem Stile sich ergebenden Tage der Ausstellung entspricht.

Art. 35. Weksle targowe i jarmarczne płatne są w terminie wyznaczonym przez ustawę obowiązującą w miejscu targu lub jarmarku, a w razie nieistnienia takiéj ustawy w dniu poprzedzającym dzień prawnego zakończenia targu lub jarmarku.

Jeżeli targ lub jarmark trwa tylko jeden dzień, wówczas dzień zapadłości weksla przypada na ten dzień.

(Zobacz §. 4. ust. wprow. i przypisek do tego paragrafu.)

2. Zapłata.

Art. 36. Posiadacz indosowanego weksla legitymuje się za właściciela takowego szeregiem w związku ze sobą będących i aż do niego schodzących indosów. Pierwszy zatém indos podpisanym być musi przez remitenta, każdy zaś następny przez tego, kogo bezpośrednio poprzedzający indos jako indosata wskazuje. Jeżeli

---

Art. 35. Mess- oder Marktwechsel werden zu der durch die Gesetze des Mess- oder Marktortes bestimmten Zahlungsfrist, und in Ermangelung einer solchen Festsetzung an dem Tage vor dem gesetzlichen Schlusse der Messe oder des Marktes fällig.

Dauert die Messe oder der Markt nur einen Tag, so tritt die Verfallzeit des Wechsels an diesem Tage ein.

Art. 36. Der Inhaber eines indossirten Wechsels wird durch eine zusammenhängende, bis auf ihn hinuntergehende Reihe von Indossamenten als Eigenthümer des Wechsels legitimirt. Das erste Indossament muss demnach mit dem Namen des Remittenten, jedes folgende Indossament mit dem Namen Desjenigen unterzeichnet sein, welchen das unmittelbar vorhergehende Indossament als Indossatar benennt. Wenn auf ein Blanco-Indossament ein weiteres Indossament folgt, so wird

po indosie in bianco następuje dalszy indos, to przyjąć należy, iż wystawca takowego nabył weksel przez indos in bianco.

Wykreślone indosy uważać należy przy sprawdzeniu legitymacyi za nienapisane.

Płacący nie jest obowiązanym dochodzić prawdziwości indosów.

Nie będzie miał zatém legitymacyi posiadacza weksla ten, kto otrzymawszy od przyjemcy niepodpisany przez wystawcę weksel w celu dostarczenia pieniędzy przez eskontowanie, sam się jako wystawca podpisze i nie uiściwszy waluty zaskarża weksel przeciw przyjemcy (orzecz. z 9 września 1858 l. 10078. Ger. Halle), jak nie mniéj ten, kto otrzymawszy weksel, w którym on figuruje jako wystawca na własne zlecenie, od przyjemcy, wyłącznie w celu dostarczenia pieniędzy przez eskontowanie, weksel ten przeciw przyjemcy sam zaskarża nie uiściwszy waluty (orzeczenie z 7 września 1864 l. 6674. Ger. Ztg).

Wykreślony indos musi być czytelny (orzecz. z 21 kwietnia 1858 l. 3660. Ger. Ztg). Żyro wypełnione nie może być zamienione na żyro in bianco przez to, iż oświadczenie przelewu przekreślono i tylko samo nazwisko żyranta zostawiono (orzecz. najw. sądu z 21 stycznia 1873 l. 108. Notar. Zeitschrift z r. 1874).

Art. **37**. Jeżeli weksel opiewa na monetę, któréj nie ma w obiegu na miejscu zapłaty, albo téż na monetę

---

angenommen, dass der Aussteller des letzteren den Wechsel durch das Blanco-Indossament erworben hat.

Ausgestrichene Indossamente werden bei Prüfung der Legitimation als nicht geschrieben angesehen.

Die Echtheit der Indossamente zu prüfen, ist der Zahlende nicht verpflichtet.

Art. **37**. Lautet ein Wechsel auf eine Münzsorte, welche am Zahlungsorte keinen Umlauf hat, oder auf

w rachunku istniejącą, natenczas suma wekslowa może być zapłaconą w monecie krajowéj wedle jéj wartości w czasie płatności, jeżeli wystawca wyraźnie nie oznaczył zapłaty w gatunku monety na wekslu wymienionéj użyciem wyrazu „effectiv" (istotnie) lub podobnym dodatkiem.

Wedle §. 18 ces. rozp. z 27 kwietnia 1858 nikt nie jest obowiązanym przyjąć zapłaty w monecie zdawkowej wyżej nad ¼ część guldena, dlatego też i waluty wekslowej monetą zdawkową uiścić nie można.

Art. 38. Posiadaczowi weksla niewolno odmówić przyjęcia częściowéj zapłaty nawet wtedy, jeżeli przyjęcie całéj na wekslu wypisanéj sumy nastąpiło.

Wolno mu jednak prolongować weksel, a w takim razie przedłużenie zobowiązania wekslowego niekoniecznie musi być zapisane na wekslu (orzecz. najw. sądu z 2 września 1875 l. 12,377. Przegląd sąd. i adm. z r. 1876).

Art. 39. Dłużnik wekslowy obowiązany jest do zapłaty tylko za wydaniem pokwitowanego weksla.

---

eine Rechnungswährung, so kann die Wechselsumme nach ihrem Werthe zur Verfallzeit in der Landesmünze gezahlt werden, sofern nicht der Aussteller durch den Gebrauch des Wortes „effectiv" oder eines ähnlichen Zusatzes die Zahlung in der im Wechsel benannten Münzsorte ausdrücklich bestimmt hat.

Art. 38. Der Inhaber des Wechsels darf eine ihm angebothene Theilzahlung selbst dann nicht zurückweisen, wenn die Annahme auf den ganzen Betrag der verschriebenen Summe erfolgt ist.

Art. 39. Der Wechselschuldner ist nur gegen Aushändigung des quittirten Wechsels zu zahlen verpflichtet.

Hat der Wechselschuldner eine Theilzahlung geleistet, so kann derselbe nur verlangen, dass die Zahlung

Jeżeli dłużnik wekslowy tylko część sumy uiścił, wówczas może tylko żądać, aby ta zapłata na wekslu odpisaną i jemu kwit na odpisie weksla udzielonym został.

Jeżeli zaś na zabezpieczenie długu wekslowego zastaw dano i to na wekslu uwidoczniono, to dłużnik nie jest obowiązanym uiścić zapłaty za wydaniem samego tylko weksla (orzecz. z 13 stycznia 1857 l. 12852 Ger. Ztg.), również i wtedy nie jest obowiązanym zaskarżony przyjemca ujścić zapłaty za wydaniem weksla, jeżeli drugi egzemplarz weksla (Secunda Wechsel) przyjął (orzecz. z 18 kwietnia 1861 l. 2824, Dr. Peitler). Jeżeli zamiast waluty nadesłano wierzycielowi nowe weksle, to milczenie wierzyciela nie znaczy, że zapłata uiszczoną została (orzecz. z 9 paźdź. 1862 l. 6367, Ger. Halle).

Jeżeli za już istniejący dług wekslowy danym był nowy weksel, to wtedy tylko dług ten uważanym być może przez to za odnowiony lub umorzony, jeżeli albo strony wyraźnie tak się umówiły, albo jeżeli z towarzyszących okoliczności niewątpliwie się okazuje, że to odnowienie lub umorzenie było celem nowego weksla, lub też, jeżeli nowy weksel został zapłaconym (orzecz. sądu najw. z 28 maja 1873 l. 5184. Notar. Zeitschrift z r. 1874).

Art. **40**. Jeżeli w czasie płatności nie żądano zapłaty weksla, w takim razie służy przyjemcy prawo po upływie terminu oznaczonego do założenia protestu z powodu niewypłaty, złożyć sumę wekslową do sądu na koszt i niebezpieczeństwo posiadacza weksla.

Nie potrzeba zawezwania posiadacza weksla.

---

auf dem Wechsel abgeschrieben, und ihm die Quittung auf einer Abschrift des Wechsels ertheilt werde.

Art. **40**. Wird die Zahlung des Wechsels zur Verfallzeit nicht gefordert, so ist der Acceptant nach Ablauf der für die Protesterhebung Mangels Zahlung bestimmten Frist befugt, die Wechselsumme auf Gefahr und Kosten des Inhabers bei Gericht niederzulegen.

Der Vorladung des Inhabers bedarf es nicht.

Żądanie zapłaty może także pisemnie i bez przedstawienia weksla nastąpić (orzecz. z 13 czerwca 1866 l. 4726, Ger. Ztg. 1866).

Deponowania waluty w sądzie nie można uważać za zapłatę, jeżeli nastąpiło przed upływem terminu do założenia protestu wyznaczonego (orzecz. z 21 listop. 1851 l. 9980, Ger. Ztg.). Deponowanie zaś uważaném jest za zapłatę, jeżeli posiadacz weksla więcéj odsetek żąda, jak mu się należy (orzecz. z 7 marca 1865 l. 1863, Ger. Ztg.), jeżeli dług wekslowy zahipotekowany ma nadciężar (orzecz. z 10 grudnia 1861 l. 7673, Ger. Zeitung). Depozyt taki należy przyjąć w przechowanie sądowe nie sprawdzając z urzędu warunków §. 1425 k. c. (orzecz. z 12 listop. 1856 l. 10998, Ger. Ztg.).

VIII. Zwrotne poszukiwanie z powodu niezapłaty.

Art. **41**. Do wykonania zwrotnego poszukiwania przeciw wystawcy i indosantom wskutek nieotrzymania zapłaty potrzeba:

1) aby weksel przedstawionym był do zapłaty, i

2) aby tak owo przedstawienie, jako téż i nieuiszczenie zapłaty udowodnione było protestem założonym w należytym czasie.

Wolno założyć protest w dniu zapłaty, musi jednak być założonym najpóźniéj w drugim dniu powszednim po dniu zapłaty.

Art. **41**. Zur Ausübung des bei nicht erlangter Zahlung statthaften Regresses gegen den Aussteller und die Indossanten ist erforderlich:

1) dass der Wechsel zur Zahlung präsentirt worden ist, und

2) dass sowohl diese Präsentation, als die Nichterlangung der Zahlung durch einen rechtzeitig darüber aufgenommenen Protest dargethan wird.

Die Erhebung des Protestes ist am Zahlungstage zulässig, sie muss aber spätestens am zweiten Werktage nach dem Zahlungstage geschehen.

Zwrotne poszukiwanie (regres) jest to prawo służące posiadaczowi weksla żądania wedle prawa wekslowego od swoich poprzedników zapłaty lub zabezpieczenia i to albo z powodu nieuskutecznionej zapłaty weksla, albo z powodu nieprzyjęcia weksla, albo téż wreszcie z powodu niepewności przyjemcy. (Blaschke).

Jeżeli weksel płatny w oznaczonym czasie po okazaniu należycie zaprotestowanym został z powodu nieprzyjęcia z tej przyczyny, iż przekazany przy przedstawieniu do przyjęcia odmówił takowego, to mimo tego musi być weksel w czasie zapłaty znowu do zapłaty przedstawionym i znowu protest z powodu nieuiszczenia zapłaty, jeżeli posiadacz weksla uzyskać chce prawo zwrotnego poszukiwania wekslowego na wystawcy i indosantach (orzecz. sądu najw. z 22 stycznia 1873 l. 540. Notar. Zeitschrift z r. 1864).

Art. **42**. Zastrzeżenie, iż nie potrzeba zakładać protestu („bez protestu", „bez kosztów" i t. d.) uważa się za uwolnienie od założenia protestu, lecz nie jako uwolnienie od obowiązku przedstawienia w należytym czasie. Wekslowo zobowiązany, od którego to zastrzeżenie pochodzi, musi przyjąć na siebie ciężar dowodu, jeżeli zaprzecza, iż przedstawienie w należytym czasie nie nastąpiło.

Zastrzeżenie to nie uwalnia od obowiązku zwrotu kosztów protestu.

Art. **42**. Die Aufforderung, keinen Protest erheben zu lassen („ohne Protest", „ohne Kosten" &c.), gilt als Erlass des Protestes, nicht aber als Erlass der Pflicht zur rechtzeitigen Präsentation. Der Wechselverpflichtete, von welchem jene Aufforderung ausgeht, muss die Beweislast übernehmen, wenn er die rechtzeitig geschehene Präsentation in Abrede stellt.

Gegen die Pflicht zum Ersatze der Protestkosten schützt jene Aufforderung nicht.

Art. 43. Weksle umiejscowione należy wskazanemu w umiejscowieniu, albo jeżeli on wymieniony nie jest, przekazanemu w owém miejscu, gdzie weksel umiejscowionym został, do zapłaty przedstawić, a jeżeli zapłata nie nastąpiła, należy tam protest założyć.

Jeżeli zaniechano założenia protestu u wskazanego w umiejscowieniu, natenczas utraca się roszczenie wekslowe nietylko przeciw wystawcy i indosantom, ale nawet przeciw przyjemcy.

Art. 44. Do utrzymania w mocy praw wekslowych przeciw przyjemcy nie potrzeba, wyjąwszy przypadek w art. 43 wymieniony, ani przedstawienia w dniu zapłaty, ani téż założenia protestu.

Art. 45. Posiadacz weksla zaprotestowanego z powodu niezapłaty obowiązanym jest pisemnie zawiadomić

Art. 43. Domicilirte Wechsel sind dem Domiciliaten, oder wenn ein solcher nicht benannt ist, dem Bezogenen selbst an demjenigen Orte, wohin der Wechsel domicilirt ist, zur Zahlung zu präsentiren, und wenn die Zahlung unterbleibt, dort zu protestiren.

Wird die rechtzeitige Protesterhebung beim Domiciliaten verabsäumt, so geht dadurch der wechselmässige Anspruch nicht nur gegen den Aussteller und die Indossanten, sondern auch gegen den Acceptanten verloren.

Art. 44. Zur Erhaltung des Wechselrechtes gegen den Acceptanten bedarf es mit Ausnahme des im Art. 43 erwähnten Falles weder der Präsentation am Zahlungstage, noch der Erhebung eines Protestes.

Art. 45. Der Inhaber eines Mangels Zahlung protestirten Wechsels ist verpflichtet, seinen unmittelbaren

swojego bezpośredniego poprzednika w przeciągu dwóch dni po dniu założenia protestu o niezapłaceniu weksla, a w tym celu wystarczy, jeżeli] pismo zawiadamiające w przeciągu tego terminu oddano na pocztę.

Każdy zawiadomiony poprzednik musi w tym samym, od dnia zawiadomienia liczyć się mającym terminie, swego najbliższego poprzednika w ten sam sposób zawiadomić.

Posiadacz weksla albo indosat, który zaniechał zawiadomienia albo też zawiadomił nie bezpośredniego poprzednika, jest za to obowiązanym wszystkim lub pominiętym poprzednikom zwrócić szkodę, wynikłą z powodu zaniechanego zawiadomienia. Zarazem traci on pra-

---

Vormann innerhalb zweier Tage nach dem Tage der Protesterhebung von der Nichtbezahlung des Wechsels schriftlich zu benachrichtigen, zu welchem Ende es genügt, wenn das Benachrichtigungsschreiben innerhalb dieser Frist zur Post gegeben ist.

Jeder benachrichtigte Vormann muss binnen derselben, vom Tage des empfangenen Berichtes zu berechnenden Frist seinen nächsten Vormann in gleicher Weise benachrichtigen.

Der Inhaber oder Indossatar, welcher die Benachrichtigung unterlässt oder dieselbe nicht an den unmittelbaren Vormann ergehen lässt, wird hierdurch den sämmtlichen oder den übersprungenen Vormännern zum Ersatze des aus der unterlassenen Benachrichtigung entstandenen Schadens verpflichtet. Auch verliert derselbe gegen diese Personen den Anspruch auf Zinsen und Ko-

wo żądania od tych osób odsetek i kosztów tak, iż wolno mu żądać tylko sumy wekslowéj.

Art. **46**. Jeżeli rozchodzi się o dowód na to, iż poprzednika w należytym czasie pisemnie zawiadomiono, natenczas wystarcza dowód z poświadczenia pocztowego, iż list przez interesowanego do adresata w wymienionym dniu wysłany został, o ile nie zostanie udowodnioném, iż nadesłany list był innéj treści.

Również i dzień odebrania pisemnego zawiadomienia udowodnionym być może poświadczeniem pocztowém.

Stosownie do artykułu 45 i 46 obowiązkiem jest urzędów pocztowych na recepisach, a względnie retourrecepisach (jeżeli takowych żądano), wydanych za listy rekomendowane w sprawach protestów wekslowych, które to listy na adresie jako takie podane być muszą, podać na stronie pierwszéj zupełną firmę, albo imię i nazwisko adresata, a na odwrotnéj stronie zupełną firmę, lub imię i nazwisko oddawcy. Jednak oddawca takiego listu obowiązanym jest stosownie do §. 15 ust. poczt. na stronie listu, gdzie się pieczęcie znajdują, napisać całe swoje imię lub firmę. (Rozp. minist. z dnia 25 sierpnia 1850 nr. 337 d. u. p.)

---

sten, so dass er nur die Wechselsumme zu fordern berechtigt ist.

Art. **46**. Kommt es auf den Nachweis der dem Vormanne rechtzeitig gegebenen schriftlichen Benachrichtigung an, so genügt zu diesem Zwecke der durch ein Postattest geführte Beweis, dass ein Brief von dem Betheiligten an den Adressaten an dem angegebenen Tage abgesandt ist, sofern nicht dargethan wird, dass der angekommene Brief einen andern Inhalt gehabt hat.

Auch der Tag des Empfanges der erhaltenen schriftlichen Benachrichtigung kann durch ein Postattest nachgewiesen werden.

Art. **47**. Jeżeli indosant pozbył dalej weksel nie dodawszy nazwiska miejscowości, wtedy należy zawiadomić jego poprzednika o nienastąpionéj zapłacie.

Art. **48**. Każdemu dłużnikowi wekslowemu służy prawo za uiszczeniem sumy wekslowéj, tudzież odsetek i kosztów żądać od posiadacza wydania weksla pokwitowenego i protestu założonego z powodu niezapłaty.

Art. **49**. Posiadacz weksla zaprotestowanego z powodu niezapłaty może wytoczyć skargę wekslową przeciw wszystkim wekslowo zobowiązanym, albo téż tylko przeciw niektórym lub jednemu z nich, nie tracąc przez to swego roszczenia do osób wekslowo zobowiązanych, których nie zaskarżył.

Nie musi on trzymać się porządku, w jakim indosy po sobie następują.

Art. **47**. Hat ein Indossant den Wechsel ohne Hinzufügung einer Ortsbezeichnung weiter begeben, so ist der Vormann desselben von der unterbliebenen Zahlung zu benachrichtigen.

Art. **48**. Jeder Wechselschuldner hat das Recht, gegen Erstattung der Wechselsumme nebst Zinsen und Kosten die Auslieferung des quittirten Wechsels und des wegen Nichtzahlung erhobenen Protestes von dem Inhaber zu fordern.

Art. **49**. Der Inhaber eines Mangels Zahlung protestirten Wechsels kann die Wechselklage gegen alle Wechselverpflichtete oder auch nur gegen Einige oder Einen derselben ausstellen, ohne dadurch seinen Anspruch gegen die nicht in Anspruch genommenen Verpflichteten zu verlieren.

Art. 50. Pretensye posiadacza, który założył protest z powodu niezapłaty, ograniczają się co do zwrotnego poszukiwania na:

1) niezapłaconą sumę wekslową z rocznym 6 od sta procentem licząc od dnia płatności,

2) koszta protestu i inne wydatki,

3) prowizyę $^1/_3$ od sta.

Jeżeli zwrotnie zobowiązany mieszka w inném miejscu, jak w miejscu zapłaty, natenczas muszą powyższe kwoty płacone być wedle owego kursu, jakiby miał weksel za okazaniem, przekazany z miejsca zapłaty na miejsce zamieszkania zwrotnie zobowiązanego.

Jeżeli w miejscu zapłaty nie istnieje kurs stosunkowy do owego miejsca zamieszkania, należy przyjąć kurs te-

---

Derselbe ist an die Reihenfolge der Indossamente nicht gebunden.

Art. 50. Die Regressansprüche des Inhabers, welcher den Wechsel Mangels Zahlung hat protestiren lassen, beschränken sich auf:

1) die nicht bezahlte Wechselsumme nebst 6 Procent jährlicher Zinsen vom Verfalltage ab,

2) die Ptotestkosten und anderen Auslagen,

3) eine Provision von $^1/_3$ Procent.

Die vorstehende Beträge müssen, wenn der Regresspflichtige an einem anderen Orte, als dem Zahlungsorte wohnt, zu demjenigen Course gezahlt werden, welchen ein vom Zahlungsorte auf den Wohnort des Regresspflichtigen gezogener Wechsel auf Sicht hat.

Besteht am Zahlungsorte kein Cours auf jenen Wohnort, so wird der Cours nach demjenigen Platze genom-

go miejsca, które jest najbliższém do miejsca zamieszkania zwrotnie zobowiązanego.

Na żądanie zwrotnie zobowiązanego należy poświadczyć kurs przez cedułę kursową wystawioną pod powagą publiczną albo przez poświadczenie zaprzysięgłego stręczyciela, a gdyby tych nie było; przez poświadczenie dwóch kupców.

Art. **51**. Indosant, który weksel wykupił albo w wypłacie otrzymał, ma prawo żądać od poprzedniego indosanta i od wystawcy:

1) zapłaconéj przez siebie lub w wypłacie przyjętéj sumy z 6% rocznemi odsetkami licząc od dnia zapłaty,

2) kosztów wyłożonych,

3) prowizyj 1/3 od sta.

---

men, welcher dem Wohnorte des Regresspflichtigen am nächsten liegt.

Der Cours ist auf Verlangen des Regresspflichtigen durch einen, unter öffentlicher Autorität ausgestellten Courszettel oder durch das Attest eines vereideten Mäklers, oder in Ermangelung derselben durch ein Attest zweier Kaufleute zu bescheinigen.

Art. **51**. Der Indossant, welcher den Wechsel eingelöst oder als Rimesse erhalten hat, ist von einem früheren Indossanten oder von dem Aussteller zu fordern berechtiget:

1) die von ihm gezahlte oder durch Rimesse berichtigte Summe nebst 6 Procent jährlicher Zinsen vom Tage der Zahlung,

2) die entstandenen Kosten,

3) eine Provision von 1/3 Procent.

Jeżeli zwrotnie zobowiązany mieszka w inném miejscu, jak zwrotnie poszukujący, natenczas muszą powyższe kwoty płacone być wedle owego kursu, jakiby miał weksel za okazaniem, przekazany z miejsca zamieszkania zwrotnie poszukującego do miejsca zamieszkania zwrotnie obowiązanego.

Jeżeli w miejscu zamieszkania zwrotnie poszukującego nie istnieje kurs stosunkowy do miejsca zamieszkania zwrotnie zobowiazanego, należy przyjąć kurs tego miejsca, które jest najbliższém do miejsca zamieszkania zwrotnie obowiązanego.

Co do poświadczenia kursu ma art. 50 zastosowanie.

Art. **52**. Postanowienia artykułów 50 i 51 liczba 1 i 3 nie wyłączają w razie zwrotnego poszukiwania

---

Die vorstehenden Beträge müssen, wenn der Regresspflichtige an einem anderen Orte, als der Regressnehmer wohnt, zu demjenigen Course gezahlt werden, welchen ein vom Wohnorte des Regressnehmers auf den Wohnort des Regresspflichtigen gezogener Wechsel auf Sicht hat.

Besteht im Wohnorte des Regressnehmers kein Cours auf den Wohnort des Regresspflichtigen, so wird der Cours nach demjenigen Platze genommen, welcher dem Wohnorte des Regresspflichtigen am nächsten liegt.

Wegen der Bescheinigung des Courses kommt die Bestimmung des Art. 50 zur Anwendung.

Art. **52**. Durch die Bestimmungen der Art. 50 und 51, Nr. 1 und 3, wird bei einem Regresse auf ei-

w miejscu zagranicznėm, obliczenia wyższych tam dopuszczalnych pozycyj.

Art. **53**. Zwrotnie poszukujący może na kwotę, którą sobie rości, wystawić weksel zwrotny, przekazany na zwrotnie zobowiązanego.

W tym przypadku przyrasta do pretensyi stręczne za pośrednictwo przy pozbyciu weksla zwrotnego i należytości stemplowe.

Weksel zwrotny musi być wystawiony jako płatny za okazaniem i bezpośrednio (a drittura).

Weksel zwrotny jest to weksel, którego wystawia zwrotnie poszukujący na zwrotnie zobowiązanego na sumę wekslową wraz z procentami i kosztami, aby dopełnić zapłaty. Formularz weksla zwrotnego jest:

Kraków 1 września 1875. Na 106 złr. w. a. Za okazaniem zapłacisz pan za tym wekslem zwrotnym na zlecenie pana Karola Fischera sumę sto sześć złr. w. a.

Do p. Feliksa Schmida Edward Müller.

w

Krakowie.

Rachunek zwrotny (ricambio) jest to spis kwot kapitału i przynależytości, które sobie rości zwrotnie poszukujący jako przedmiot regresu do zwrotnie zobowiązanego.

---

nen ausländischen Ort die Berechnung höherer, dort zulässiger Sätze nicht ausgeschlossen.

Art. **53**. Der Regressnehmer kann über den Betrag seiner Forderung einen Rückwechsel auf den Regresspflichtigen ziehen.

Der Forderung treten in diesem Falle noch die Meklergebühren für Negocirung des Rückwechsels, so wie die etwaigen Stämpelgebühren hinzu.

Der Rückwechsel muss auf Sicht zahlbar und unmittelbar (a drittura) gestellt werden.

Art. **54**. Zwrotnie obowiązany ma obowiązek uiścić zapłatę tylko za wydaniem weksla, protestu i pokwitowanego rachunku zwrotnego.

Art. **55**. Każdy indosant, który jednego ze swych następców zaspokoił, może swój własny i swych następców indosy wykreślić.

IX. Wyręczenie (interwencya).

1. Przyjęcie przez wyręczenie.

Art. **56**. Jeżeli na wekslu zaprotestowanym z powodu nieprzyjęcia znajduje się adres na przypadek, opiewający na miejsce zapłaty, wówczas nim można żądać zabezpieczenia, żądać przedtém należy przyjęcia od wskazanego na przypadek.

Z pomiędzy wielu wskazanych na przypadek należy się pierwszeństwo temu, którego wpłata najwięcéj zobowiązanych uwalnia.

Przyjęcie przez wyręczenie jest to przyjęcie, uskutecznione nie przez przekazanego, lub, wprawdzie przez przekazanego, lecz nie

---

Art. **54**. Der Regresspflichtige ist nur gegen Auslieferung des Wechsels, des Protestes und einer quittirten Retourrechnung zu leisten verbunden.

Art. **55**. Jeder Indosant, der einen seiner Nachmänner befriediget hat, kann sein eigenes und seiner Nachmänner Indossament ausstreichen.

Art. **56**. Befindet sich auf einem Mangels Annahme protestirten Wechsel eine auf den Zahlungsort lautende Nothadresse, so muss, ehe Sicherstellung verlangt werden kann, die Annahme von der Nothadresse gefordert werden.

Unter mehreren Nothadressen gebührt derjenigen der Vorzug, durch deren Zahlung die meisten Verpflichteten ef reit werden.

wskutek polecenia umieszczonego w osnowie weksla. Przez wyręczenie zatem przyjmuje wyręczający zobowiązanie wekslowe, które na wyręczonym ciąży; z czego wypływa, że wyręczenie dopuszczalne jest tylko na korzyść wystawcy lub indosanta. (Blaschke).

Art. 57. Posiadacz weksla nie jest obowiązanym zezwolić na przyjęcie przez wyręczenie przez osobę, nie wymienioną na wekslu jako adresat na wypadek.

Art. 58. Przyjemca przez wyręczenie musi żądać, aby mu za zwrotem kosztów wręczono protest założony z powodu nieprzyjęcia i aby uwidoczniono przyjęcie przez wyręczenie na dodatku do tegoż protestu.

Musi on zawiadomić wyręczonego o nastąpioném wyręczeniu przesyłając mu protest, a zawiadomienie to wraz z protestem musi być w przeciągu dwóch dni po założeniu protestu na pocztę oddane.

W razie zaniedbania tego odpowiada za szkodę ztąd wynikłą.

Art. 57. Die Ehrenannahme von Seiten einer nicht auf dem Wechsel als Nothadresse benannten Person braucht der Inhaber nicht zuzulassen.

Art. 58. Der Ehrenacceptant muss sich den Protest Mangels Annahme gegen Erstattung der Kosten aushändigen und in einem Anhange zu demselben die Ehrenannahme bemerken lassen.

Er muss den Honoraten unter Uebersendung des Protestes von der geschehenen Intervention benachrichtigen und diese Benachrichtigung mit dem Proteste innerhalb zweier Tage nach dem Tage der Protesterhebung zur Post geben.

Unterlässt er diess, so haftet er für den durch die Unterlassang entstehenden Schaden.

Art. **59**. Jeżeli przyjemca przez wyręczenie nie uwidocznił w swojém przyjęciu, którą osobę wyręcza, w takim razie uważa się wystawcę za wyręczonego.

Art. **60**. Przyjemca przez wyręczenie staje się przez przyjęcie wekslowo zobowiązanym wszystkim następcom wyręczonego. Zobowiązanie to gaśnie, jeżeli przyjemcy przez wyręczenie nie przedłożono weksla do zapłaty najpóźniéj w drugim dniu powszednim po dniu zapłaty.

Art. **61**. Jeżeli wskazany na przypadek lub inny interwenient przyjął weksel przez wyręczenie, natenczas ani posiadacz weksla, ani następcy wyręczonego nie mają prawa zwrotnego poszukiwania zabezpieczenia.

Wykonać je zaś może wyręczony i jego poprzednicy.

Art. **59**. Wenn der Ehrenacceptant unterlassen hat in seinem Accepte zu bemerken, zu wessen Ehren die Annahme geschieht, so wird der Aussteller als Honorat angesehen.

Art. **60**. Der Ehrenacceptant wird den sämmtlichen Nachmännern des Honoraten durch die Annahme wechselmässig verpflichtet. Diese Verpflichtung erlischt, wenn dem Ehrenacceptanten der Wechsel nicht spätestens am zweiten Werktage nach dem Zahlungstage zur Zahlung vorgelegt wird.

Art. **61**. Wenn der Wechsel von einer Nothadresse oder einem anderen Intervenienten zu Ehren angenommen wird, so haben der Inhaber und die Nachmänner des Honoraten keinen Regress auf Sicherstellung.

Derselbe kann aber von dem Honoraten und dessen Vormännern geltend gemacht werden.

2. Zapłata przez wyręczenie.

Art. 62. Jeżeli na wekslu niewykupionym przez przekazanego albo na kopii znajdują się wskazani na przypadek, albo przyjęcie przez wyręczenie, opiewające na miejsce zapłaty, natenczas najpóźniéj w drugim dniu powszednim po dniu zapłaty musi posiadacz weksla wszystkim wskazanym na przypadek i przyjemcy przez wyręczenie przedłożyć go do zapłaty i wynik tego w proteście założonym z powodu niezapłaty albo na dodatku takowego uwidocznić.

W razie zaniedbania tego, traci on prawo zwrotnego poszukiwania na wskazanym na przypadek albo na wyręczonym i jego następcach.

Jeżeli posiadacz weksla odmówi przyjęcia zapłaty przez wyręczenie, ofiarowanéj przez innego interwenienta,

---

Art. 62. Befinden sich auf dem von dem Bezogenen nicht eingelösten Wechsel oder der Copie Nothadressen, oder ein Ehrenaccept, welche anf den Zahlangsort lauten, so muss der Inhaber den Wechsel spätestens am zweiten Werktage nach dem Zahlungstage den sämmtlichen Nothadressen und dem Ehrenacceptanten zur Zahlung vorlegen und den Erfolg im Proteste Mangels Zahlung oder in einem Anhange zu demselben bemerken lassen.

Unterlässt er diess, so verliert er den Regress gegen den Adressanten oder Honoraten und deren Nachmänner.

Weist der Inhaber die von einem anderen Intervenienten angebothene Ehrenzahlung zurück, so ver-

natenczas traci prawo zwrotnego poszukiwania na następcach wyręczonego.

Zapłata przez wyręczenie jest to każda zapłata uiszczona przy wekslach przekazanych nie przez przekazanego wskutek polecenia umieszczonego w osnowie weksla, a przy wekslach własnych nie przez wystawcę i nie przez poprzednika zobowiązanego do regresu wskutek obowiązku do regresu. Warunkiem zapłaty przez wyręczanie jest założenie protestu. (Blaschke).

Art. **63**. Płacącemu przez wyręczenie musi być za zwrotem kosztów wydanym weksel i protest założony z powodu niezapłaty.

Przez zapłatę wstępuje on w prawa posiadacza weksla (art. 50 i 52) przeciw wyręczonemu, jego poprzednikom i przyjemcy.

Art. **64**. Z pomiędzy więcéj osób ofiarujących się do zapłaty przez wyręczenie służy téj pierwszeństwo, któréj zapłata uwalnia najwięcéj osób wekslowo zobowiązanych.

Wyręczyciel, uiszczający zapłatę, chociaż z weksla lub protestu się okazuje, iż ktoś inny, którego on musiałby

---

liert er den Regress gegen die Nachmänner des Honoraten.

Art. **63**. Dem Ehrenzahler muss der Wechsel und der Protest Mangels Zahlung gegen Erstattung der Kosten ausgehändiget werden.

Er tritt durch die Ehrenzahlung in die Rechte des Inhabers (Art. 50 und 52) gegen den Honoraten, dessen Vormänner und den Acceptanten.

Art. **64**. Unter Mehreren, welche sich zur Ehrenzahlung erbieten, gebührt demjenigen der Vorzug, durch dessen Zahlung die meisten Wechselverpflichteten befreit werden.

być następcą, gotów był weksel wykupić, nie ma prawa zwrotnego poszukiwania przeciw indosantom, którzyby byli uwolnieni przez uiszczenie zapłaty ofiarowanéj przez inną osobę.

Art. **65**. Przyjemcy przez wyręczenie, któremu się nie uda uiścić zapłaty, z powodu, że przekazany lub inny wyręczyciel takową uiścił, służy prawo żądania od płacącego prowizyi $^1/_3$ od sta.

X. O zwielokrotnieniu weksli.

1. Wtoropisy.

Art. **66**. Wystawca weksla przekazowego obowiązanym jest udzielić wekslobiercy na jego żądanie kilka równobrzmiących egzemplarzy.

Ein Intervenient, welcher zahlt, obgleich aus dem Wechsel oder Proteste ersichtlich ist, dass ein anderer, dem er hiernach nachstehen müsste, den Wechsel einzulösen bereit war, hat keinen Regress gegen diejenigen Indossanten, welche durch Leistung der von dem Anderen angebotenen Zahlung befreit worden wären.

Art. **65**. Der Ehrenacceptant, welcher nicht zur Zahlungsleistung gelangt, weil der Bezogene oder ein anderer Intervenient bezahlt hat, ist berechtiget, von dem Zahlenden eine Provision von $^1/_3$ Procent zu verlangen.

Art. **66**. Der Aussteller eines gezogenen Wechsels ist verpflichtet, dem Remittenten auf Verlangen mehrere gleichlautende Exemplare des Wechsels zu überliefern.

Muszą one być w osnowie swéj oznaczone, jako pierwszy (egzemplarz), drugi, trzeci i t. d., w przeciwnym razie każdy egzemplarz jako samodzielny uważanym będzie.

Również i indosat żądać może wtóropisu weksla. Musi on w tym celu udać się do swego bezpośredniego poprzednika, a ten musi znowu wracać do swego poprzednika dotąd, aż żądanie dojdzie do wystawcy weksla. Każdy indosat żądać może od swego poprzednika, aby poprzednie indosy na wtóropisie powtórzone zostały.

Art. **67**. Jeżeli jeden z kilku wystawionych egzemplarzy zapłacono, tracą przez to inne moc swoją.

Atoli zostają odpowiedzialni z reszty egzemplarzy:

Dieselben müssen im Contexte als Prima, Secunda, Tertia u. s. w. bezeichnet sein, widrigenfalls jedes Exemplar als ein für sich bestehender Wechsel (Sola-Wechsel) erachtet wird.

Auch ein Indossatar kann ein Duplicat des Wechsels verlangen. Er muss sich dieserhalb an seinen unmittelbaren Vormann wenden, welcher wieder an seinen Vormann zurückgehen muss, bis die Anforderung an den Aussteller gelangt. Jeder Indossatar kann von seinem Vormanne verlangen, dass die früheren Indossamente auf dem Duplicate wiederholt werden.

Art. **67**. Ist von mehreren ausgefertigten Exemplaren das eine bezahlt, so verlieren dadurch die anderen ihre Kraft.

Jedoch bleiben aus den übrigen Exemplaren verhaftet:

1) indosant, który kilka egzemplarzy tego samego weksla indosował na różne osoby, tudzież wszyscy późniejsi indosanci, których podpisy znajdują się na egzemplarzach nieoddanych przy zapłacie, odpowiadają za swoje indosy;

2) przyjemca, który przyjął kilka egzemplarzy tego samego weksla, odpowiada z akceptów, umieszczonych na egzemplarzach nieoddanych przy zapłacie.

Art. **68**. Kto jeden z kilku egzemplarzy weksla przesłał do przyjęcia, musi na pozostałych egzemplarzach uwidocznić, u kogo zastać można egzemplarz przesłany przez niego do przyjęcia. Zaniechanie téj wzmianki nie pozbawia jednak weksla jego mocy wekslowéj.

---

1) der Indossant, welcher mehrere Exemplare desselben Wechsels an verschiedene Personen indossirt hat, und alle späteren Indossanten, deren Unterschriften sich auf den, bei der Zahlung nicht zurückgegebenen Exemplaren befinden, aus ihren Indossamenten;

2) der Acceptant, welcher mehrere Exemplare desselben Wechsels acceptirt hat, haftet aus den Accepten auf den bei der Zahlung nicht zurückgegebenen Exemplaren.

Art. **68**. Wer eines von mehreren Exemplaren eines Wechsels zur Annahme versandt hat, muss auf den übrigen Exemplaren bemerken, bei wem das von ihm zur Annahme versandte Exemplar anzutreffen ist. Das Unterlassen dieser Bemerkung entzieht jedoch dem Wechsel nicht die Wechselkraft.

Przechowujący egzemplarz wysłany do przyjęcia, obowiązany jest wydać go temu, kto się jako indosat lub w inny sposób jako uprawniony do odbioru wykaże.

Art. **69.** Posiadacz wtóropisu, na którym jest uwidocznione, u kogo się znajduje egzemplarz wysłany do przyjęcia, nie może dotąd zwrotnie poszukiwać zabezpieczenia z powodu nieprzyjęcia takowego lub zwrotnie poszukiwać zapłaty z powodu nieuiszczenia należytości, dopokąd przez protest nie stwierdził:

1) iż ten, który przechowuje weksel przesłany do przyjęcia, takowego mu nie wydał, tudzież

2) iż także i na wtóropis nie można było uzyskać przyjęcia albo zapłaty.

Der Verwahrer des zum Accepte versandten Exemplares ist verpflichtet, dasselbe demjenigen auszuliefern, der sich als Indossatar (Art. 36) oder auf andere Weise zur Empfangnahme legitimirt.

Art. **69.** Der Inhaber eines Duplicates, auf welchem angegeben ist, bei wem das zum Accepte versandte Exemplar sich befindet, kann Mangels Annahme desselben den Regress auf Sicherstellung und Mangels Zahlung den Regress auf Zahlung nicht eher nehmen, als bis er durch Protest hat feststellen lassen:

1) dass das zum Accepte versandte Exemplar ihm vom Verwahrer nicht verabfolgt worden ist, und

2) dass auch auf das Duplicat die Annahme oder die Zahlung nicht zu erlangen gewesen.

2. Kopje weksla.

Art. 70. Kopje weksla muszą zawierać odpis weksla wraz z umieszczonymi na nim indosami i uwagami, i muszą zawierać oświadczenie „dotąd odpis“ (kopja) lub podobne wyrażenie.

Na kopji uwidocznić należy, u kogo znaleźć można pierwopis weksla przesłany do przyjęcia. Zaniechanie téj wzmianki nie pozbawia jednak indosowanéj kopji jéj mocy wekslowéj.

Art. 71. Każdy na kopji znajdujący się oryginalny indos zobowiązuje indosanta tak samo, jak gdyby umieszczonym był na oryginalnym wekslu.

Art. 72. Ten, kto przechowuje weksel oryginalny, obowiązany jest wydać go posiadaczowi kopji opa-

---

Art. 70. Wechselcopien müssen eine Abschrift des Wechsels und der darauf befindlichen Indossamente und Anmerkungen enthalten und mit der Erklärung: „bis hierher Abschrift (Copie)“ oder mit einer ähnlichen Bezeichnung versehen sein.

In der Copie ist zu bemerken, bei wem das zur Annahme versandte Original des Wechsels anzutreffen ist. Das Unterlassen dieser Bemerkung entzieht jedoch der indossirten Copie nicht ihre wechselmässige Kraft.

Art. 71. Jedes auf einer Copie befindliche Original-Indossament verpflichtet den Indossanten ebenso, als wenn es auf einem Original-Wechsel stände.

Art. 72. Der Verwahrer des Original-Wechsels ist verpflichtet, denselben dem Besitzer einer mit einem oder

trzonéj jednym lub więcéj oryginalnymi indosami, jeżeli on (posiadacz kopji) wykaże, iż jako indosat lub w inny sposób jest uprawnionym do odebrania weksla.

Jeżeli ten, kto weksel przechowuje, oryginalnego weksla nie wydał, natenczas posiadacz kopji weksla uprawnionym jest tylko po założeniu w art. 69. Nr. 1. oznaczonego protestu zwrotnie poszukiwać zabezpieczenia, a po nadejściu dnia płatności oznaczonego na kopji zwrotnie poszukiwać zapłaty na tych indosantach, których oryginalne indosy na kopji się znajdują.

XI. Weksle zaginione.

Art. **73**. Właściciel weksla zaginionego może się udać do sądu, miejsca zapłaty weksla, z żądaniem umorzenia takowego.

---

mehreren Original-Indossamenten versehenen Copie auszuliefern, sofern sich derselbe als Indossatar oder auf andere Weise zur Empfangnahme legitimirt.

Wird der Original-Wechsel vom Verwahrer nicht ausgeliefert, so ist der Inhaber der Wechselcopie nur nach Aufnahme des im Art. 69, Nr. 1, erwähnten Protestes Regress auf Sicherstellung und nach Eintritt des in der Copie angegebenen Verfalltages Regress auf Zahlung gegen diejenigen Indossanten zu nehmen berechtiget, deren Original-Indossamente auf der Copie befindlich sind.

Art. **73**. Der Eigenthümer eines abhanden gekommenen Wechsels kann die Amortisation desselben bei dem Gerichte des Zahlungsortes beantragen.

Das Gericht, bei welchem ein Gesuch um Amortisation eines Wechsels überreicht worden ist, hat hier-

Sąd, do którego wniesiono prośbę o umorzenie weksla, ma rozpisać edykt z wezwaniem posiadacza weksla, aby takowy sądowi przedłożył i w tym edykcie wyznaczyć czterdziestopięciodniowy termin, a początek takowego, jeżeli weksel jeszcze nie jest płatnym, ustanowić na pierwszy dzień po dniu zapłaty weksla.

Po wprowadzeniu postępowania amortyzacyjnego i po zapadłości weksla może właściciel weksla żądać od przyjemcy zapłaty, jeżeli da zabezpieczenie aż do umorzenia weksla. Bez udzielenia takiego zabezpieczenia ma tylko prawo żądania złożenia dłużnéj z przyjęcia sumy w przechowanie sądowe.

Amortyzacya weksli należy do tego sądu handlowego, lub do trybunału pierwszéj instancyi upoważnionego do wykonywania sądownictwa handlowego, w którego okręgu znajduje się miejsce zapłaty weksla (patent ces. z d. 20 listopada 1852. Nr. 251 dz. u. p. § 510. ust. 2.).

über ein Edict mit der Aufforderung an den Inhaber des Wechsels, denselben dem Gerichte vorzulegen, zu erlassen, darin die Frist auf 45 Tage zu bestimmen, und den Anfang derselben, wenn der Wechsel noch nicht fällig ist, auf den ersten Tag nach der Verfallzeit des Wechsels festzusetzen.

Nach Einleitung des Amortisationsverfahrens und nach der Verfallzeit des Wechsels kann der Eigenthümer vom Acceptanten Zahlung fordern, wenn er bis zur Amortisation des Wechsels Sicherheit bestellt. Ohne eine solche Sicherheitsbestellung ist er nur die Deposition der aus dem Accepte schuldigen Summe bei Gericht zu fordern berechtiget.

Formularz prośby o zarządzenie postępowania amortyzacyjnego:

(Rubrum)

Wysoki c. k. Sąd krajowy
(jako handlowy)
w
Krakowie.

N. N. kupiec w Krakowie przy ulicy Sławkowskiej pod l. 271 zamieszkały

uprasza o zarządzenie postępowania amortyzacyjnego weksla.

pojedynczo
1 załącznik
1 rubrum

. . . .

(Osnowa prośby.)

Wysoki Sądzie!

[illegible] mi prima weksel z daty: Kraków 1 września 1875 na sumę 100 złr. w. a. opiewający, za 3 miesiące od daty płatny, na zlecenie p. Józefa R. wystawiony, przez Karola P. jako akceptanta podpisany, który przez indos Józefa R. z daty Tarnów 10 września 1875 stał się moją własnością.

Przedkładając odpis tego weksla pod $^1/_1$ upraszam Wysokiego Sądu o dozwolenie jego amortyzacyi i o zarządzenie w tym celu postępowania edyktalnego.

N. N.

Formularz prośby o rzeczywiste uznanie amortyzacyi weksla:

(Rubrum)

Wysoki c. k. Sąd krajowy
(jako handlowy)
w
Krakowie.

N. N. kupiec w Krakowie przy ulicy Sławkowskiej pod l. 271 zamieszkały

uprasza o rzeczywiste uznanie prima weksla.

pojedynczo
5 załączników
1 rubrum

(Osnowa prośby.)

Wysoki Sądzie!

Ponieważ wedle uchwały Wysokiego Sądu z dnia...... l..... ogłoszonym został edykt, iż weksel z daty: Kraków 1 września 1875, na sumę 100 złr. w. a. opiewający, za 3 miesiące od daty płatny, na zlecenie p. Józefa R. wystawiony, przez Karola P. jako akceptanta podpisany, który przez indos Józefa R. z daty: Tarnów 1go września 1875 stał się moją własnością, zaginął; ponieważ wedle trzech egzemplarzy „Gazety Lwowskiej“ pod $^{1}/_{2}$ $^{1}/_{3}$ $^{1}/_{4}$ załączonych edykt ten należycie ogłoszonym został, a nikt się w ciągu przepisanego terminu nie zgłosił, jak to relacya protokółu podawczego Wysokiego Sądu pod $^{1}/_{5}$ załączona dowodzi,

przeto upraszam Wysokiego Sądu o uznanie, iż wyżej opisany weksel jest umorzony.

N. N.

Amortyzacya zaginionego dokumentu, który po[illegible]zystkie znamiona weksla z art. 4. ust. weksl., prócz podpisu [illegible]y, należy w myśl art. 73. ust. weksl. i §. 60. norm. jur. do [illegible]petencyi sądu handlowego (orzeczenie najw. sądu z 5 listop. 1874 l. 11737. Notar. Zeitschrift z r. 1875).

Art. 74. Od posiadacza weksla wylegitymowanego stosownie do art. 36, można tylko wtedy żądać wydania weksla, jeżeli on nabył takowy w złéj wierze, albo jeżeli przy nabyciu weksla dopuścił się grubego niedbalstwa.

Zła wiara jest to samo pojęcie prawne, które określone jest w §. 326. powszechnéj księgi ustaw cywilnych. Ustęp ten brzmi na-

---

Art. 74. Der nach den Bestimmungen des Art. 36 legitimirte Besitzer eines Wechsels kann nur dann zur Herausgabe desselben angehalten werden, wenn er den Wechsel in bösem Glauben erworben hat oder ihm bei der Erwerbung des Wechsels eine grobe Fahrlässigkeit zur Last fällt.

stępnie: Posiadaczem w złéj wierze jest ten, kto wie lub z okoliczności domniemywać się powinien, iż rzecz w jego posiadaniu będąca, należy do kogo innego.

Ponieważ każdy posiadający używanie rozumu jest w stanie dołożyć takiej pilności i uwagi, jaka przy zwykłych zdolnościach użytą być może; przeto kto tego nie dopełnia, staje się winnym grubego niedbalstwa (§. 1297 k. c.).

XII. Weksle fałszywe.

Art. 75. Nawet jeżeli podpis wystawcy weksla jest podrobionym lub sfałszowanym, to mimo tego prawdziwe przyjęcie i prawdziwe indosy nie tracą swéj mocy wekslowéj.

Wyraz „podrobiony" i „sfałszowany" należy literalnie rozumieć (orzeczenie najw. sądu z 28 października 1857 l. 10139. Ger. Halle z r. 1859.)

Art. 76. Z weksla opatrzonego podrobionêm lub sfałszowaném przyjęciem lub indosem, zostają wszyscy indosanci i wystawca, których podpisy są prawdziwe, wekslowo zobowiązani.

Późniejsze oświadczenie przyjemcy, że jego akcept jest autentyczny, podczas gdy w rzeczywistości jest sfałszowanym, nie uzasadnia jego zobowiązania wekslowego (orzecz. najwyż. sądu z 13go grudnia 1859 l. 14025. Ger. Ztg 1860).

Art. 75. Auch wenn die Unterschrift des Ausstellers eines Wechsels falsch oder verfälscht ist, behalten dennoch das echte Accept und die echten Indossamente die wechselmässige Wirkung.

Art. 76. Aus einem mit einem falschen oder verfälschten Accepte oder Indossamente versehenen Wechsel bleiben sämmtliche Indossanten und der Aussteller, deren Unterschriften echt sind, wechselmässig verpflichtet.

XIII. Przedawnienie wekslowe.

Art. 77. Roszczenie na podstawie prawa wekslowego gaśnie względem przyjemcy w przeciągu trzech lat licząc od dnia płatności weksla.

Przedawnienie wekslowe jest to utrata prawa wekslowego w skutek niewykonywania go przez pewien czas ustawą oznaczony.

Zrzeczenie się zarzutu przedawnienia jest w zasadzie bez znaczenia prawnego (orzeczenie najw. sądu z 8 lipca 1863 l. 4713. Ger. Halle z r. 1863), z wyjątkiem, jeżeli równocześnie żyrant oświadczy, iż chce pozostać odpowiedzialnym wekslowo aż do zapłaty weksla (orzecz. najw. sądu z dnia 31 grudnia 1856 l. 12487. Ger. Ztg z r. 1857).

Prawo egzekucyi nabyte prawomocnym nakazem zapłaty przedawnia w zwykłym terminie prawnym (orzecz. najw. sądu z 30 stycznia 1852 l. 719).

Skarga o wzbogacenie się nie przedawnia w trzech latach (orzecz. najw. sądu z 9 czerwca 1858 l. 4998. Ger. Ztg).

Wierzyciel rzeczowy nie może korzystać z przedawnienia, według ustaw wekslowych, wierzycielowi osobistemu służącego (orzeczenie z 18 marca 1875 l. 135. Prawnik z r. 1876).

Art. 78. Roszczenia posiadacza (art. 50) weksla zwrotnego poszukiwania przedawniają względem wystawcy i reszcie poprzedników:

1) w trzech miesiącach, jeżeli weksel płatnym był w Europie, wyjąwszy Islandyi i wysp Fareer;

Art. 77. Der wechselmässige Anspruch gegen den Acceptanten verjährt in drei Jahren vom Verfalltage des Wechsels an gerechnet.

Art. 78. Die Regressansprüche des Inhabers (Art. 50) gegen den Aussteller und die übrigen Vormänner verjähren:

1) in 3 Monaten, wenn der Wechsel in Europa, mit Ausnahme von Island und den Faröern, zahlbar war;

2) w sześciu miesiącach, jeżeli weksel płatnym był w krajach nadbrzeżnych Azyi i Afryki wzdłuż morza Śródziemnego i Czarnego, albo na wyspach tych mórz;

3) w osiemnastu miesiącach, jeżeli weksel płatnym był w innym, nieeuropejskim kraju albo w Islandyi lub na wyspach Fareer.

Przedawnienie przeciw posiadaczowi weksla rozpoczyna się z dniem założenia protestu.

Art. **79**. Prawo zwrotnego poszukiwania indosanta (art. 51) przedawnia przeciw wystawcy i reszcie poprzedników:

1) w trzech miesiącach, jeżeli zwrotnie poszukujący mieszka w Europie, wyjąwszy Islandyi i wysp Fareer;

2) w sześciu miesiącach, jeżeli zwrotnie poszukujący mieszka w krajach nadbrzeżnych Azyi i Afryki wzdłuż

---

2) in 6 Monaten, wenn der Wechsel in den Küstenländern von Asien und Afrika längs des mittelländischen und schwarzen Meeres, oder in den dazu gehörigen Inseln dieser Meere zahlbar war;

3) in 18 Monaten, wenn der Wechsel in einem anderen aussereuropäischen Lande oder in Island oder den Faröern zahlbar war.

Die Verjährung beginnt gegen den Inhaber mit dem Tage des erhobenen Protestes.

Art. **79**. Die Regressansprüche des Indossanten (Art. 51) gegen den Aussteller und die übrigen Vormänner verjähren:

1) in 3 Monaten, wenn der Regressnehmer in Europa, mit Ausnahme von Island und den Faröern, wohnt;

2) in 6 Monaten, wenn der Regressnehmer in den Küstenländern von Asien und Afrika längs des mittel-

morza Śródziemnego i Czarnego, albo na wyspach tych mórz;

3) w ośmnastu miesiącach, jeżeli zwrotnie poszukujący mieszka w innym, nieeuropejskim kraju albo w Islandyi lub na wyspach Fareer.

Przeciw indosantowi, jeżeli ten przed wytoczeniem mu skargi wekslowéj uiścił zapłatę, rozpoczyna się czas zadawnienia od dnia uiszczonéj zapłaty; we wszystkich innych przypadkach od dnia doręczenia mu skargi lub wezwania.

Art. **80**. Przedawnienie (art. 77—79) przerywa się tylko przez doręczenie skargi i tylko co do téj osoby, przeciw któréj skargę wystosowano.

---

ländischen und schwarzen Meeres oder in den dazu gehörigen Inseln dieser Meere wohnt;

3) in 18 Monaten, wenn der Regressnehmer in einem anderen aussereuropäischen Lande oder in Island oder den Faröern wohnt.

Gegen den Indossanten läuft die Frist, wenn er, ehe eine Wechselklage gegen ihn angestellt worden, gezahlt hat, vom Tage der Zahlung, in allen übrigen Fällen aber vom Tage der ihm geschehenen Behändigung der Klage oder Ladung.

Art. **80**. Die Verjährung (Art. 77—79) wird nur durch Behändigung der Klage unterbrochen und nur in Beziehung auf denjenigen, gegen welchen die Klage gerichtet ist.

Jedoch vertritt in dieser Hinsicht die von dem Verklagten geschehene Streitverkündigung die Stelle der Klage.

Atoli miejsce skargi zastępuje w tym względzie zapowiedzenie sporu uczynione przez pozwanego.

Wedle §. 8 ust. z 25 grudnia 1868 r. z. l. dz. u. p. z r. 1869 przerwanym zostaje bieg przedawnienia przez zgłoszenie do upadłości tak samo jak przez wniesienie skargi do sądu (§. 1497 k. c.), a mianowicie zgłoszenie wierzytelności wekslowéj ma ten sam skutek, co doręczenie skargi.

Przerwanie zadawnienia jest to okoliczność sprowadzająca niemożność działalności skutków prawnych zadawnienia (Blaschke).

Zapowiedzenie sporu (litis denunciatio) jest to sądowe zawiadomienie, które czyni pozwany temu, kto go ma zastąpić, w którém to zawiadomieniu donosi mu o procesie wekslowym z żądaniem zastąpienia go w tym sporze.

XIV. Prawo skargi wierzyciela wekslowego.

Art. 81. Zobowiązanie wekslowe cięży na wystawcy, przyjemcy i indosantach weksla, tudzież na każdym, kto weksel, kopję weksla, przyjęcie lub indos spólnie podpisał, nawet wtedy, jeżeli się tylko ręczycielem (per aval) nazwał.

Zobowiązanie tych osób rozciąga się na wszystko, czego posiadacz weksla z powodu niewypełnienia zobowiązania wekslowego ma prawo żądać.

Art. 81. Die wechselmässige Verpflichtung trifft den Aussteller, Acceptanten und Indossanten des Wechsels, sowie einen Jeden, welcher den Wechsel, die Wechselcopie, das Accept oder das Indossament mitunterzeichnet hat, selbst dann, wenn er sich dabei nur als Bürge (per aval) benannt hat.

Die Verpflichtung dieser Personen erstreckt sich auf Alles, was der Wechselinhaber wegen Nichterfüllung der Wechselverbindlichkeit zu fordern hat.

Posiadacz weksla może całéj swéj należytości na jednym poszukiwać; służy mu jednak wybór zapozwania najpierw tego, wekslowo zobowiązanego, którego chce.

Art. **82**. Dłużnik wekslowy może się tylko takiemi zarzutami zasłaniać, które ze saméj ustawy wekslowéj wypływają, albo które mu służą bezpośrednio przeciw każdorazowemu powodowi.

Jeżeli udowodnioną jest pozorność indosu, to pozwanemu przyjemcy służy prawo zasłonienia się przed skarżącym żyrataryuszem wszystkiemi temi zarzutami, które mu służą przeciw żyrantowi (orzecz. najw. sądu z d. 20 grudnia 1865 l. 10064. Ger. Ztg). Zapozwany przyjemca może ze skutkiem prawnym przeciw każdemu posiadaczowi weksla podnieść zarzut, iż po dokonaném przyjęciu sfałszowano wyrażenie oznaczające wysokość waluty wekslowej (orzecz. najw. sądu z d. 13 lutego 1872 l. 1097. Notar. Zeitschrift z r. 1873).

Art. **83**. Jeżeli zgasło zobowiązanie wystawcy albo przyjemcy przez przedawnienie, albo przez to, iż zaniechano przedsięwziąć czynności przepisanych ustawą w celu

---

Der Wechselinhaber kann sich wegen seiner ganzen Forderung an den Einzelnen halten; es steht in seiner Wahl, welchen Wechselverpflichteten er zuerst in Anspruch nehmen will.

Art. **82**. Der Wechselschuldner kann sich nur solcher Einreden bedienen, welche aus dem Wechselrechte selbst hervorgehen oder ihm unmittelbar gegen den jedesmaligen Kläger zustehen.

Art. **83**. Ist die wechselmässige Verbindlichkeit des Ausstellers oder des Acceptanten durch Verjährung oder dadurch, dass die zur Erhaltung des Wechselrechtes

utrzymania w mocy prawa wekslowego, natenczas są oni posiadaczowi weksla tylko o tyle zobowiązani, o ile się jego szkodą zbogacili.

Przeciw indosantom, których zobowiązanie wekslowe zgasło, nie ma miejsca taka pretensya.

XV. Ustawodawstwo zagraniczne.

Art. **84**. Zdolność cudzoziemca przyjmowania na siebie zobowiązań wekslowych, ocenia się wedle ustaw tego państwa, do którego on należy. Atoli cudzoziemiec, nieposiadający zdolności wekslowéj wedle ustaw swojéj ojczyzny, staje się przez przyjęcie zobowiązań wekslowych w kraju tutejszym wekslowo obowiązanym, jeżeli tylko wedle ustaw tutejszych posiada zdolność wekslową.

---

gesetzlich vorgeschriebenen Handlungen verabsäumt sind, erloschen, so bleiben dieselben dem Inhaber nur soweit, als sie sich mit dessen Schaden bereichern würden, verpflichtet.

Gegen die Indossanten, deren wechselmässige Verbindlichkeit erloschen ist, findet ein solcher Anspruch nicht statt.

Art. **84**. Die Fähigkeit eines Ausländers, wechselmässige Verpflichtungen zu übernehmen, wird nach den Gesetzen des Staates beurteilt, welchem derselbe angehört. Jedoch wird ein nach den Gesetzen seines Vaterlandes nicht wechselfähiger Ausländer durch Übernahme von Wechselverbindlichkeiten im Inlande verpflichtet, in sofern er nach den Gesetzen des Inlandes wechselfähig ist.

Art. **85.** Istotne wymogi weksla wystawionego za granicą, tudzież każdego innego oświadczenia wekslowego uczynionego za granicą, ocenia się wedle ustaw tego miejsca, w którém owo oświadczenie nastąpiło.

Jeżeli zaś oświadczenia wekslowe uczynione za granicą odpowiadają wymogom ustaw tutejszych, natenczas z tego powodu, iż one wedle ustaw zagranicznych są wadliwe, nie można podnieść zarzutu przeciw mocy obowiązującéj oświadczeń późniéj w kraju tutejszym na wekslu uczynionych.

Również oświadczenia wekslowe, uczynione przez krajowca na korzyść innego krajowca za granicą, mają moc wekslową, jeżeli tylko odpowiadają wymogom ustawodawstwa tutejszego.

Art. **85.** Die wesentlichen Erfordernisse eines im Auslande ausgestellten Wechsels, sowie jeder anderen im Auslande ausgestellten Wechselerklärung werden nach den Gesetzen des Ortes beurteilt, an welchem die Erklärung erfolgt ist.

Entsprechen jedoch die im Auslande geschehenen Wechselerklärungen den Anforderungen des inländischen Gesetzes, so kann daraus, dass sie nach ausländischen Gesetzen mangelhaft sind, kein Einwand gegen die Rechtsverbindlichkeit der später im Inlande auf den Wechsel gesetzten Erklärungen entnommen werden.

Ebenso haben Wechselerklärungen, wodurch sich ein Inländer einem anderen Inländer im Auslande verpflichtet, Wechselkraft, wenn sie nur den Anforderungen der inländischen Gesetzgebung entsprechen.

Przedawnienie w sprawie wekslowej, zawartej między cudzoziemcami, ocenia się wedle ustaw miejsca zawartego interesu wekslowego (orzecz. najwyż. sądu z dnia 22 stycznia 1861 l. 11919 Ger. Ztg).

Art. **86**. Sposób przedsięwziąć się mających czynności z wekslem w celu wykonania lub utrzymania w mocy prawa wekslowego w miejscu zagranicznem, ustanawia tam obowiązująca ustawa.

XVI. Protest.

Art. **87**. Każdy protest musi być założonym przez notaryusza albo urzędnika sądowego.

Do tego nie potrzeba przybrania świadków lub spisującego protokół.

Art. **88**. Protest zawierać musi:

1) dosłowny odpis weksla lub kopji i wszystkie tam umieszczonych indosów i uwag;

Art. **86**. Über die Form der mit einem Wechsel an einem ausländischen Platze zur Ausübung oder Erhaltung des Wechselrechtes vorzunehmenden Handlungen entscheidet das dort geltende Recht.

Art. **87**. Jeder Protest muss durch einen Notar oder einen Gerichtsbeamten aufgenommen werden.

Der Zuziehung von Zeugen oder eines Protokollführers bedarf es dabei nicht.

Art. **88**. Der Protest muss enthalten:

1) eine wörtliche Abschrift des Wechsels oder der Copie und aller darauf befindlichen Indossamente und Bemerkungen;

2) nazwisko i firmę osób, na rzecz których i przeciw którym protest założono:

3) żądanie postawione osobie, przeciw któréj protest założono, jéj odpowiedź lub uwagę, że żadnéj odpowiedzi nie dała, lub, że jéj nie zastano;

4) oznaczenie miejsca i dnia kalendarzowego, miesiąca i roku, w którym wezwanie nastąpiło (Nr. 3) lub w którym takowe acz bezskutecznie starano się uczynić;

5) wzmiankę w razie przyjęcia przez wyręczenie albo zapłaty przez wyręczenie, przez kogo, dla kogo i w jaki sposób ją ofiarowano i uskuteczniono;

6) podpis notaryusza lub urzędnika sądowego, który protest założył, i pieczęć urzędowa.

Z artykułu 88. okazuje się, iż wystarczy przedłożenie odpisu weksla do założenia protestu (orzecz. najwyż. sądu z 22 lipca 1871 l. 7155).

---

2) den Namen und die Firma der Personen, für welche und gegen welche der Protest erhoben wird;

3) das an die Person, gegen welche protestirt wird, gestellte Begehren, ihre Antwort oder die Bemerkung, dass sie keine gegeben habe oder nicht anzutreffen gewesen sei;

4) die Angabe des Ortes, sowie des Kalendertages, Monates und Jahres, an welchem die Aufforderung (Nr. 3) geschehen oder ohne Erfolg versucht worden ist;

5) im Falle einer Ehrenannahme oder einer Ehrenzahlung die Erwähnung, von wem, für wen und wie sie angeboten und geleistet wird;

6) die Unterschrift des Notars oder des Gerichtsbeamten, welcher den Protest aufgenommen hat, mit Beifügung des Amtssiegels.

Art. **89**. Jeżeli się musi żądać świadczenia wekslowego od więcéj osób, wówczas co do kilkakrotnych wezwań potrzeba tylko jednego dokumentu, zawierającego protest.

Art. **90**. Notaryusze i urzędnicy sądowi obowiązani są wpisywać protesta przez nich założone w całéj swéj osnowie codziennie i w porządku daty do osobnego rejestru, którego każdą stronicę bieżącą cyfrą zaopatrzyć należy.

XVII. Miejsce i czas przedstawienia, tudzież innych czynności zdarzających się w sprawach wekslowych.

Art. **91**. Przedstawienie do przyjęcia lub do zapłaty, założenie protestu, żądanie wydania wtóropisu weksla, tudzież wszystkie inne u pewnéj osoby przedsięwziąć się mające czynności, muszą się odbyć w jéj lokalu przeznaczonym do sprawowania interesów, a w braku

---

Art. **89**. Muss eine wechselrechtliche Leistung von mehreren Personen verlangt werden, so ist über die mehrfache Aufforderung nur eine Protesturkunde erforderlich.

Art. **90**. Die Notare und Gerichtsbeamten sind schuldig, die von ihnen aufgenommenen Proteste nach deren ganzem Inhalte Tag für Tag und nach Ordnung des Datums in ein besonderes Register einzutragen, das von Blatt zu Blatt mit fortlaufenden Zahlen versehen ist.

Art. **91**. Die Präsentation zur Annahme oder Zahlung, die Protesterhebung, die Abforderung eines Wechsel-Duplicates, so wie alle sonstigen bei einer bestimmten Person vorzunehmenden Acte müssen in deren Ge-

takowego w jéj mieszkaniu. W inném miejscu np. na giełdzie, odbyć się mogą tylko za spólném porozumieniem.

Okoliczność, iż owego lokalu lub mieszkania nie można było odszukać, wtedy dopiero uważać należy za udowodnioną, jeżeli w tym celu przez notaryusza albo urzędnika sądowego przedsięwzięte zapytanie w policyi miejscowéj skutku nie odniosło; co téż w proteście uwidocznione być musi.

Czas do założenia protestu z powodu niezapłaty naznaczonym jest dla Lwowa od godziny 3 do 5 popołudniu w dniu zapłaty, zaś w dwóch następnych dniach powszednich od godziny 9 do 1 rano i od 3 do 5 popołudniu. O innej porze dnia można założyć protest tylko za zezwoleniem protestatu i to należy nadmienić w samym proteście (rozporządzenie min. spraw z 22 maja 1857 Nr. 100 dz. u. p.).

Art. **92**. Jeżeli weksel płatnym jest w niedzielę lub w święto uroczyste, to najbliższy dzień powszedni

---

schäftslocal und in Ermangelung eines solchen, in deren Wohnung vorgenommen werden. An einem anderen Orte, z. B. an der Börse, kann diess nur mit beiderseitigem Einverständnisse geschehen.

Dass das Geschäftslocal oder die Wohnung nicht zu ermitteln sei, ist erst alsdann als festgestellt anzunehmen, wenn auch eine dieserhalb bei der Polizeibehörde des Ortes geschehene Nachfrage des Notars oder des Gerichtsbeamten fruchtlos geblieben ist, welches im Proteste bemerkt werden muss.

Art. **92**. Verfällt der Wechsel an einem Sonntage oder allgemeinen Feiertage, so ist der nächste Werktag

jest dniem zapłaty. Również nie można w innym, tylko w dniu powszednim żądać wydania wtóropisu weksla, oświadczenia się co do przyjęcia, jakotéż wszelkiego innego oświadczenia. Jeżeli termin ostatni do przedsięwzięcia powyższych czynności przypada na niedzielę lub święto uroczyste, to czynności téj żądać się musi w najbliższym dniu powszednim.

To postanowienie dotyczy także założenia protestu.

Art. **93**. Jeżeli w miejscu, w wekslu wymienionym, istnieją dnie ogólnéj wypłaty, to zapłata weksla płatnego w czasie między dniami ogólnéj wypłaty nastąpić może dopiero w najbliższym dniu wypłaty, wyjąwszy jeżeli weksel nie opiewa „na okazanie“.

---

der Zahlungstag. Auch die Herausgabe eines Wechsel-Duplicates, die Erklärung über die Annahme, sowie jede andere Erklärung, können nur an einem Werktage gefordert werden. Fällt der Zeitpunkt, in welchem die Vornahme einer der vorstehenden Handlungen spätestens gefordert werden musste, auf einen Sonntag oder allgemeinen Feiertag, so muss diese Handlung am nächsten Werktage gefordert werden.

Dieselbe Bestimmung findet auch auf die Protesterhebung Anwendung.

Art. **93**. Bestehen an einem Wechselplatze allgemeine Zahltage (Cassiertage), so braucht die Zahlung eines zwischen den Zahltagen fällig gewordenen Wechsels erst am nächsten Zahltage geleistet zu werden, sofern nicht der Wechsel auf Sicht lautet.

Atoli nie wolno przekroczyć terminu wyznaczonego artykułem 41. do założenia protestu z powodu niezapłaty.

XVIII. Podpisy wadliwe.

Art. **94**. Oświadczenia wekslowe, uskutecznione krzyżami lub innemi znakami w miejsce nazwiska, mają tylko wtedy moc wekslową, jeżeli te znaki sądownie lub notaryalnie uwierzytelnione zostały.

Pretensye na podstawie weksli niepodpisanych przez samego wystawcę, lecz przez kogo innego jego nazwiskiem, wtedy tylko są zdatne do dochodzenia w postępowaniu wekslowem, jeżeli ten ostatni przydał także swój własny podpis z dodatkiem tyczącym się pełnomocnictwa i jeżeli nadto jest dołączone pełnomocnictwo przez mocodawcę podpisane, lub zaopatrzone w znak jego ręki, sądownie lub notaryalne uwierzytelniony. Postanowienie niniejsze nie narusza przepisów prawnych o podpisywaniu firmy kupca (ustawa z 19 czerwca 1872 l. 88 dz. u. p.).

Art. **95**. Kto podpisuje oświadczenie wekslowe jako pełnomocnik, nie mając do tego pełnomocnictwa, staje się tak samo osobiście odpowiedzialnym, jakby ów

---

Die im Artikel 41 für die Aufnahme des Protestes Mangels Zahlung bestimmte Frist darf jedoch nicht überschritten werden.

Art. **94**. Wechselerklärungen, welche statt des Namens mit Kreuzen oder anderen Zeichen vollzogen sind, haben nur dann, wenn diese Zeichen gerichtlich oder notariell beglaubiget worden, Wechselkraft.

Art. **95**. Wer eine Wechselerklärung als Bevollmächtigter eines Anderen unterzeichnet, ohne dazu Vollmacht zu haben, haftet persönlich in gleicher Weise,

mniemany mocodawca odpowiadał, gdyby był pełnomocnictwo udzielił.

To samo dotyczy opiekunów i innych zastępców, którzy przekraczając swoją władzę, składają oświadczenia wekslowe.

Prokurant zapisany w rejestrach handlowych i tam wyraźnie upoważniony do zawierania interesów wekslowych, może takowe zawierać tak długo, dopokąd jego prokura wykreśloną nie zostanie (orzecz. z d. 2 maja 1855 l. 3546. Ger. Ztg), tudzież administrator fabryki (orzecz. z d. 22 sierpnia 1855 l. 7130. Ger. Ztg); nieupoważnionym zaś jest generalny pełnomocnik (orzecz. z 22 sierpnia 1851 l. 7087).

ROZDZIAŁ III.

O wekslach własnych.

Art. **96**. Istotne wymogi weksla własnego są:

1) Nazwa weksel, umieszczona w samym wekslu, albo, jeżeli weksel wystawionym był w obcéj mowie, umieszczenie odpowiedniego wyrazu obcéj mowy;

---

wie der angebliche Machtgeber gehaftet haben würde, wenn die Vollmacht ertheilt gewesen wäre.

Dasselbe gilt von Vormündern und anderen Vertretern, welche mit Überschreitung ihrer Befugnisse Wechselerklärungen ausstellen.

Art. **96**. Die wesentlichen Erfordernisse eines eigenen (trockenen) Wechsels sind:

1) die in den Wechsel selbst aufzunehmende Bezeichnung als Wechsel, oder, wenn der Wechsel in einer fremden Sprache ausgestellt ist, ein jener Bezeichnung entsprechender Ausdruck in der fremden Sprache;

2) Wyrażenie zapłacić się mającéj kwoty pieniężnéj;

3) Nazwisko osoby lub firma, któréj lub na któréj polecenie wystawca zapłatę uiścić chce;

4) Oznaczenie czasu, w którym zapłata nastąpić ma (art. 4. Nr. 4.);

5) Podpis wystawcy z nazwiska lub z firmy;

6) Oznaczenie miejsca, dnia, miesiąca i roku wystawienia.

Art. **97**. Miejsce wystawienia własnego weksla uważaném jest za miejsce zapłaty, a zarazem i miejsce zamieszkania wystawcy, wyjąwszy, jeżeli ustanowiono odrębne miejsce zapłaty.

Art. **98**. Następujące względem weksli przekazowych w téj ustawie podane przepisy dotyczą także wekslów własnych:

---

2) die Angabe der zu zahlenden Geldsumme;

3) der Name der Person oder die Firma, an welche oder an deren Ordre der Aussteller Zahlung leisten will;

4) die Bestimmung der Zeit, zu welcher gezahlt werden soll (Art. 4, Nr. 4);

5) die Unterschrift des Austellers mit seinem Namen oder seiner Firma;

6) die Angabe des Ortes, Monatstages und Jahres der Austellung.

Art. **97**. Der Ort der Ausstellung gilt für den eigenen Wechsel, in sofern nicht ein besonderer Zahlungsort angegeben ist, als Zahlungsort und zugleich als Wohnort des Ausstellers.

Art. **98**. Nachstehende, in diesem Gesetze für gezogene Wechsel gegebene Vorschriften gelten auch für eigene Wechsel:

1) art. 5 i 7 o formie weksla;

2) art. 9 do 17 o indosie;

3) art. 19 i 20 o przedstawieniu weksla płatnego w pewnym czasie po okazaniu, z tą jednak odmianą, iż przedstawić go należy wystawcy;

4) art. 29 o zwrotném poszukiwaniu zabezpieczenia. z tą odmianą, iż takowe miejsce ma, jeżeli niepewną jest wypłacalność wystawcy.

5) art. 30 do 40 o zapłacie i uprawnieniu złożenia w przechowanie sądowe płatnéj sumy, z tą odmianą, iż to złożenie nastąpić może przez wystawcę;

6) art. 41 i 42, tudzież art. 45 do 55 o zwrotném poszukiwaniu z powodu niezapłaty przeciw indosantom;

7) art. 62 do 65 o zapłacie przez wyręczenie;

---

1) die Art. 5 und 7 über die Form des Wechsels;

2) die Art. 9—17 über das Indossament;

3) die Art. 19 und 20 über die Präsentation der Wechsel auf eine Zeit nach Sicht mit der Massgabe, dass die Präsentation dem Aussteller geschehen muss;

4) der Art. 29 über den Sicherheitsregress mit der Massgabe, dass derselbe im Falle der Unsicherheit des Ausstellers stattfindet;

5) die Art. 30—40 über die Zahlung und die Befugniss zur Deposition des fälligen Wechselbetrages mit der Massgabe, dass letztere durch den Austteller geschehen kann;

6) die Art. 41 und 42, sowie die Art. 45—55 über den Regress Mangels Zahlung gegen die Indossanten;

7) die Art. 62—65 über die Ehrenzahlung;

8) art. 70 do 72 o kopjach wekslów;

9) art. 73 do 76 o zaginionych i podrobionych wekslach z tą odmianą, iż w przypadku artykułu 73 zapłatę wystawca uiścić musi.

10) art. 78 do 96 o ogólnych zasadach przedawnienia wekslowego, przedawnienia poszukiwania zwrotnych roszczeń przeciw indosantom, o prawie skargi wierzyciela wekslowego, o ustawodawstwie wekslowém zagraniczném, o proteście, o miejscu i czasie przedstawienia i innych czynnościach zdarzających się w interesach wekslowych, wreszcie o podpisach wadliwych.

Art. **99**. Weksle własne umiejscowione należy przedstawić do zapłaty wymienionemu w umiejscowieniu albo jeżeli takowy wymieniony nie został, samemu wystawcy w tém miejscu, gdzie weksel umiejscowiono,

---

8) die Art. 70—72 über die Copien;

9) die Art. 73—76 über abhanden gekommene und falsche Wechsel mit der Massgabe, dass im Falle des Art. 73 die Zahlung durch den Aussteller erfolgen muss;

10) die Art. 78—96 über die allgemeinen Grundsätze der Wechselverjährung, die Verjährung der Regressansprüche gegen die Indossanten, das Klagrecht des Wechselgläubigers, die ausländischen Wechselgesetze, den Protest, den Ort und die Zeit für die Präsentation und andere im Wechselverkehre vorkommende Handlungen, sowie über mangelhafte Unterschriften.

Art. **99**. Eigene domicilirte Wechsel sind dem Domiciliaten oder wenn ein solcher nicht benannt ist, dem Austeller selbst am demjenigen Orte, wohin

a jeżeli zapłata nie nastąpiła, należy tam założyć protest. Jeżeli zaniedbano założenia protestu w należytym czasie u wskazanego w umiejscowieniu, to w skutek tego traci się prawo do roszczeń prawnych przeciw wystawcy i indosantom (prócz tego przypadku do utrzymania w mocy prawa wekslowego przeciw wystawcy nie potrzeba ani przedstawienia w dniu zapłaty, ani założenia protestu).

Ostatni ustęp dodany został rozp. ministr. spraw. z 2 listopada 1858 l. 197 dz. u. p.

Nie potrzeba założenia protestu weksla własnego domicylowanego w myśl art. 99 w celu utrzymania prawa wekslowego przeciw wystawcy, jeżeli w ogóle żaden domicyliat nie jest wymieniony w osnowie weksla (orzecz. z d. 25 maja 1859 l. 4563. Ger. Halle), tudzież jeżeli weksel własny u tego, na czyje zlecenie brzmi, jest umiejscowiony i w jego rękach w czasie płatności jeszcze się znajduje (orzecz. z 3 paźdz. 1855 l. 9771. Ger. Ztg).

Art. **100**. Roszczenie na podstawie prawa wekslowego przeciw wystawcy weksla własnego gaśnie w przeciągu trzech lat, licząc od dnia płatności weksla.

---

der Wechsel domicilirt ist, zur Zahlung zu präsentiren und, wenn die Zahlung unterbleibt, dort zu protestiren. Wird die rechtzeitige Protesterhebung beim Domiciliaten verabsäumt, so geht dadurch der wechselmässige Anspruch gegen den Aussteller und die Indossanten verloren (ausserdem bedarf es zur Erhaltung des Wechselrrechtes gegen den Aussteller weder der Präsentation am Zahlungstage noch der Erhebung eines Protestes.

Art. **100**. Der wechselmässige Anspruch gegen den Aussteller eines eigenen Wechsels verjährt in drei Jahren vom Verfalltage des Wechsels an gerechnet.

Spis alfabetyczny
do powszechnéj ustawy wekslowéj.

(Liczba oznacza artykuł.)

Adres na przypadek 56.
Adresat na przypadek 57.
Afryka 78. 79.
Akcept 67.
Amortyzacyjne postępowanie 73.
Alonge 11.
A piacere 4.
Areszt 2. 29.
Aval 7. 81.
A vista 5.
Azya 78. 79.
„Aż do“ 4.

Bianco giro 12. 13.
„Bez poręczenia“ 14. 15.
„Bez obowiązku“ 14. 15.
„Bez protestu“ 42.
„Bez kosztów“ 42.

Część weksla 7.
Czterdziestopięciodniowy termin 73.
Czarne morze 78. 79.
Cudzoziemiec 84.
Czas do wykonywania czynności wekslowych 91. 92. 93.
Ceduła kursowa 53.

Data 20. 32. 90.
Deponowanie 40.
Depozyt 40.
Dłużnik wekslowy 2.
Dnie wypłaty 93.
Dnie względności 33.
Dodatek do protestu 58. 62.
„Do inkasowania“ 17.
Domicylowany 24.
Doręczenie skargi 79. 80.
„Dotąd odpis“ 70.
Drugi dzień 60. 62.
Dwa dni 58.

Edykt 73.
Egzemplarze 66. 67. 68. 69.
Eskontowanie 36.
Europa 78. 79.

Fareer 78. 79.
Formułka 17.
Fragment 7.

Gatunek monety 37.
Giełda 91.
Głoska 4. 5.
Gotowe pieniądze 4. 9. 25.
Grube niedbalstwo 74.

„In bianco“ 12. 13. 36.
Indos 9. 10. 14. 17. 26. 31. 36. 49. 55. 66. 67. 70. 71. 72. 76. 81. 88. 98.
Indosant 15. 16. 19. 24. 25. 31. 41. 43. 51. 55. 64. 67. 71. 72. 79. 81. 83. 98. 99.
Indosat 10. 15. 16. 17. 26. 29. 36. 66. 68. 72.
Indosowany 13. 36.
„In procura“ 17.
Islandya 78. 79.
Interwenient 61. 62.
Jarmark 4. 18. 35.

Kalendarz wschodni 34.
Kalendarz zachodni 34.
Kara 4.
Kartka 12.
Kopija 62. 70. 71. 72. 81. 88. 98.
Koszta 42. 48. 50. 51. 58. 63.
Konkurs 29.
Krajowiec 85.
Krydataryusze 1.
Krzyż 93.
Kurs 50. 51.
Kurscetla 50.
Kwartał 32.
Kwit 39.

Lata dwa 19 31.
Legitymacya 36.
Legitymować się 36.
Liczba 4. 5.
Lokal 91.
„Lub na zlecenie“ 17.

Małoletni 1.
Marnotrawcy 1. 3.
Mieszkanie 91.
Mocodawca 95.

Nakaz zapłaty 10.
Należytość stęplowa 53.
„Na okazanie“ 93.
„Na żądanie“ 4.
Niedziela 92.
„Nie na zlecenie“ 9. 15.
Niepewność 41.
Notaryalnie 94.
Notaryusz 87. 90. 91.

Obca mowa 4. 96.
Odsetki 4. 7. 48.
Odpis weksla 11. 88.
Oficerowie 1.
Osiemnaście miesięcy 78. 79.
Opiekun 95.

Pełnomocnictwo 29. 95.
Pełnomocnik 95.
Pieczęć urzędowa 88.
Pieniądze 4. 5.
Pierwopis 70.

Poczta 58.
Policya 91.
Podrobiony 75. 76. 98.
Pół roku 32.
Pół miesiąca 32.
Poświadczenie pocztowe 46.
Pośrednictwo 52. 53.
Pokwitowany 39.
Powszedni 41.
Powód 82.
„Płatny w każdym czasie“ 4.
Pozbycie 15. 17.
Prawo zastawu 25.
Procent 4.
Prawo zwrotnego poszukiwania 10.
Prokurator 16.
Prolongacya 30.
Prezentować 18. 31.
Prowizya 50. 51. 65.
Protest 16. 17. 18. 20. 25 26. 29. 40. 41. 42. 43. 50. 54. 58. 62. 63. 64. 69. 72. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 98. 99.
Przedsiębiorstwo fabryczne 1.
Przekazowy weksel 4. 6. 16. 21.
Przekazany 10. 18. 21. 23.
Przedstawić 18. 19. 20. 24. 31. 32. 41. 42. 98.
Przedawnienie 77. 78. 79. 80. 83. 85. 91. 98.
Przyjęcie 7. 8. 16. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 25. 28. 38. 75. 93.
Przyjęcie przez wyręczenie 56. 57. 58. 62. 88.
Przyjemca 10. 16. 20. 22. 29. 36. 39. 43. 63. 67. 73. 77. 81. 83.
Przyjemca przez wyręczenie 58. 59. 60. 62. 65.
Przydłużek weksla 11. 12.
Przechowanie sądowe 73. 98.

Rachunek zwrotny 53.
Rachunek pokwitowany 54.
Raty 4.
Regres 41.
Remitent 36.
Rezerwiści 1.
Ricambio 53.
Ręczyciel 6. 81.
Rok zapłaty 4. 32.
Roszczenie prawne 20. 99. 100.

Sądownie 93.
Sfałszowany 75. 76.
Skarga 26. 28. 49. 79. 80. 98.
Spisujący protokół 87.
Spółdłużnik 14.
Śródziemne morze 78. 79.
Stemplowa należytość 53.
Stręczne 52. 53.
Stręczyciel zaprzysięgły 50.
Świadek 87.
Sześć miesięcy 78. 79.

Targ 4. 18. 35.
Trzy lata 77. 100.
Trzy miesiące 78. 79.
Tydzień 32.

Umorzenie weksla 73.
Uroczyste 92.
Urzędnik sądowy 87. 90. 91.
Uwagi 7. 70. 88.
Uwierzytelnione 93.

Wadliwy 85. 94. 98.
„Wedle upodobania“ 4.
Wekslobierca 6. 9. 66.
Wezwanie 79. 89.
Więzienie 1.
Wskazany na przypadek 56. 61. 62.
Wtóropis 66. 69. 92.
Wybór 26. 81.
Wyręczenie 56.
Wyręczyciel 64. 65.
Wylegitymowany 74.
Wydatki 50.
Wykreślony indos 36.
Wymogi weksla 4. 85. 96.
Wystawca 3. 6. 8. 9. 10. 16. 24. 36. 41. 43. 51. 59. 66. 75. 76. 78. 79. 81. 83. 97. 98. 99. 100.

Zagraniczny 85. 86.
Zabezpieczenie 8. 25. 26. 27. 28. 29. 41. 73.
Założenie protestu 18. 42. 48. 78.
Zakonnicy 1.
Zaginione weksle 73. 98.
Zawiadomienie 17.
Zarzuty 27. 82. 85.
Zastępca 95.
Zapłata 8. 17. 23. 24. 25. 28. 29. 30. 31. 32. 38. 39. 41. 62. 64. 73. 79. 91. 99.
Zaprotestować 18. 19.
Zapowiedzenie sporu 80.
Zdolność wekslowa 1. 8. 24.
Zbogacić 83.
Znak ręki 93.
Zła wiara 74.
Zwielokrotnienie 66.
Zwrot kosztów 25.
Zwrotny weksel. 52. 53.
Zwrotnie obowiązany 28. 50. 51. 54.
Zwrotnie poszukiwany 16. 24. 26. 27. 41. 50. 52. 53. 61. 62. 64. 69. 78. 79. 98.

Żołnierze 1.
Żyranci 3. 10. 14.
Żyro 9. 11.
Żyrowania prawo 10.
Żyrataryusz 14. 16.

ROZPORZĄDZENIE

Ministerstwa sprawiedliwości

z dnia 25 stycznia 1850 Nr. 52 dz. u. p. wydane dla krajów koronnych, w których powszechna księga ustaw cywilnych obowiązuje, z wyjątkiem królestwa lombardzko-weneckiego i pogranicza wojskowego, dla których ogłasza się tymczasowe przez Najjaśniejszego Pana sankcyonowane rozporządzenie względem **postępowania w sprawach wekslowych.**

Aby postępowanie w sprawach wekslowych wedle możności uprościć i przyspieszyć, raczył Najjaśniejszy Pan na wniosek ministra sprawiedliwości i za doradą Rady ministrów, najwyższém postanowieniem z dnia 25go stycznia 1850 r., dla tych krajów koronnych, w których powszechna księga ustaw cywilnych obowiązuje, z wyjątkiem królestwa lombardzko-weneckiego i Pogranicza wojskowego, następujące rozporządzenie tymczasowe zatwierdzić:

§. 1. Skargi wekslowe, bez względu, czy z wekslów przekazanych czyli też własnych pochodzą, mają być wnoszone do sądu krajowego miejsca zapłaty, lub też miejsca zamieszkania, albo czasowego pobytu pozwanego, a jeżeli w siedzibie sądu krajowego istnieje sąd handlowy, należy je wnieść do tego sądu.

Do zakresu działania sądów handlowych i do sądów pierwszéj instancyi, przeznaczonych do wykonywania sądownictwa handlowego należą: 1) bez względu na właściwość stron spór wiodących. . . . c) spory w sprawach wekslowych (§. 58 ces. pat. z d. 20 listopada 1852 Nr. 251 dz. ust. p.). Postępowanie wedle prawa wekslowego w sądzie handlowym wtedy tylko może być zarządzone, jeżeli skarga opiera się albo na wekslu posiadającym wszystkie istotne wymogi przepisane dla swojéj ważności, albo na orzeczeniu amortyzacyjném weksla wydaném w miejsce takowego (orzecz. z d. 8 sierpnia 1865 l. 6562. Ger. Ztg). Do przeprowadzenia rozprawy i wydania wyroku na skargę o wzbogacenie się właściwym jest sąd osobisty (orzecz. z dnia 17 lutego 1858 l. 1611). Jeżeli weksel opiewa, iż płatny jest w „X. i na każdém miejscu", to właściwym jest ten sąd, w którego obrębie pozwany wystawca w czasie wytoczenia skargi się znajduje (orzecz. z 22 stycznia 1864 l. 11919. Ger. Ztg).

§. 2. (jest obecnie bez znaczenia).

§. 3. Osoby stanu wojskowego należy skarżyć o należytości wekslowe do właściwego sądu wojskowego.

(Rozporządzenie to uchylone zostało przez §. 9. ustawy z dnia 20 maja 1869 Nr. 78 dz. u. p.).

§. 4. Posiadacz weksla może wszystkich dłużników wekslowych jedną skargą pozwać przed właściwy sąd miejsca zapłaty; do innych sądów po za miejscem zapłaty wtedy tylko więcéj dłużników wekslowych jedną skargą pozwanych być może, jeżeli mieszkają w obwodzie tychże sądów. Ręczyciele wekslowi podlegają w ogólności sądowi głównego dłużnika i wraz z nim tą samą skargą pozwani być mogą.

§. 5. Jeżeli skargę opiera się na wekslu cudzym lub własnym, posiadającym wszystkie dla ważności przepisane przymioty, jeżeli co do weksla nie pozostają wątpliwości i jeżeli przedłożono prócz pierwopisu weksla protest oryginalny i oryginalny rachunek zwrotny wraz z poświadczeniem kursu (o ile te dokumenta potrzebne są do uza-

sadnienia prawa powództwa), należy na żądanie powoda nakazać zaskarżonemu dłużnikowi wekslowemu bez poprzedniego przesłuchania zapłatę długu wekslowego wraz z wykazanemi przynależytościami w przeciągu dni trzech pod zagrożeniem egzekucyi wekslowéj.

Weksel zaopatrzony deklaracyą tabularną może być zaprenotowany (orzecz. z 28 paźdz. 1875 l. 11869. Jur. Blätter z roku 1876). Jeżeli przyjęty weksel wyraźnie zawiera wezwanie do zabezpieczenia na oznaczonéj realności przyjemcy, to na zasadzie takiego weksla może być dozwoloném przeciw przyjemcy nawet prenotacya prawa zastawu na jego realności dla waluty wekslowéj (orzeczenie z dnia 23 września 1873 l. 9429. Notar. Zeitschrift z r. 1874). Na zasadzie wydanego, lecz dłużnikowi jeszcze niedoręczonego nakazu zapłaty, nie można dozwalać prenotacyi przyznanego długu wekslowego w stanie biernym realności dłużnika własnéj (orzecz. z d. 8 lutego 1870 l. 1342. Notar. Zeitschrift z r. 1872). Na podstawie weksla, na którym u dołu na pierwszéj stronie pod adresem i podpisem przyjemcy umieszczone jest oświadczenie przyjemcy, iż zezwala na intabulacyę waluty wekslowéj wraz z procentem na swéj realności, nie można wydać nakazu zapłaty (orzecz. z d. 28 kwietnia 1874 l. 3871. Notar. Zeitschrift z r. 1875).

§. 6. Jeżeli skargę wniesiono przeciw kilku osobom, natenczas każdemu pozwanemu musi być doręczony cały egzemplarz skargi wraz z załącznikami. Jeżeli nie wniesiono tyle egzemplarzy skargi wraz z załącznikami, ile potrzeba, należy doręczać pozwanym w tym porządku, jak są przytoczeni w skardze lub prośbie, o ile liczba przedłożonych egzemplarzy wystarczy i w rezolucyi wymienić, którym ze spółpozwanych nie doręczono. Przeciw tym skarga jest bezskuteczną.

§. 7. Dłużnicy wekslowi, którym nakazano w przeciągu trzech dni uiścić zapłatę należytości wekslowéj, obowiązani są w tym samym czasie wszystkie swe zarzuty do sądu wnieść i udowodnić. Termin ten rozpo-

czyna się od dnia doręczenia polecenia sądowego; nie wlicza się jednak dni, w których owe zarzuty na poczcie w drodze się znajdowały. W skutek tego należy wyznaczyć termin sądowy na czas jak najkrótszy do rozprawy ustnéj wedle prawa wekslowego. Przeciw dozwolonemu nakazowi zapłaty nie ma odwołania.

Początek terminu do wniesienia zarzutów rozpoczyna się od dnia doręczenia ustanowionemu kuratorowi nakazu zapłaty, jeżeli pozwany jest nieobecny a miejsce jego pobytu jest nieznane (orzecz. z 4 listopada 1862 l. 7047. Ger. Ztg); jeżeli mieszkanie pozwanego, który odjechał do wiadomego miejsca w kraju, jest niewiadome a przedawnienie weksla jest blizkie (orzecz. z 22 października 1863 l. 7634. Ger. Halle); jeżeli miejsce pobytu pozwanego jest w kraju i wiadome, starano się zaś doręczyć skargę nadaremno i jeżeli przedawnienie jest blizkie (orzecz. powyższe); jeżeli się masę spadkową pozywa, chociażby spadkobiercy już jako tacy do spadku się zgłosili (orzecz. z 14 listop. 1854 l. 12058. Ger. Ztg). Nie liczy się jednak początek terminu od dnia doręczenia kuratorowi pozwanego, jeżeli jego pobyt za granicą jest wiadomy (orzecz. z d. 28 grudnia 1864 l. 10034. Ger. Ztg). Za późno wniesione zarzuty należy z urzędu odrzucić (orzeczenie z 12 września 1855 l. 9011). Przeciw poleceniu deponowania sumy wekslowéj na zasadzie art. 73 ust. wekslowéj rekurs jest dopuszczalnym (orzeczenie z d. 3 września 1863 l. 5455. Ger. Ztg).

§. Powodowi należy, mimo wiszącego sporu, dozwolić na jego żądanie egzekucyi w celu zabezpieczenia się.

Atoli nie przed upływem trzech dni przeznaczonych do wniesienia zarzutów (rozporz. z 19 kwietnia 1855 Nr. 75 dz. u. p.). Po wniesionym zarzucie małoletności niedopuszczalną jest egzekucya na zabezpieczenie (orzecz. z 13 listop. 1862 l. 7704. Ger. Ztg).

§. 9. Jeżeli powód żąda tylko zarządzenia postępowania wekslowego, albo jeżeli żądaniu o dozwolenie nakazu zapłaty z powodu wadliwości przedłożonych załączników zadość uczynić nie można, to należy na zasadzie skargi wyznaczyć termin sądowy na czas jak najkrótszy

do ustnego postępowania wedle prawa wekslowego i jeżeli skarga wytoczoną jest przeciw kilku pozwanym zamieszkałym częścią w innych obwodach sądowych, częścią w innych krajach koronnych lub zagranicą, należy dzień terminu sądowego w ten sposób wyznaczyć, ażeby każdy z pozwanych mógł w tym dniu albo sam osobiście, albo przez pełnomocnika się stawić.

Nie wydaje się nakazu zapłaty, lecz dekretuje się pozew do rozprawy wedle prawa wekslowego i wyznacza termin sądowy, jeżeli jest niewiadomo, w jakim charakterze ktoś weksel podpisał (orzecz. z 19 grudnia 1862 l. 8487. Ger. Halle), jeżeli przyjęcie nastąpiło pismem żydowskiém (orzecz. z 6 listop. 1861 l. 6754. Ger. Halle), jeżeli nie jest wiadomém, czy niezaprotestowany weksel domicylowany znajdował się w czasie płatności w rękach domicyliata (orzecz. z 17 stycznia 1860 l. 299).

§. 10. W sprawach wekslowych należy wszystkie skargi i prośby bezzwłocznie załatwiać, a rozprawy sądowe wedle możności przyspieszać.

§. 11. W procesie wekslowym prowadzi się ustne postępowanie. Postępowanie pisemne jest tylko wtedy dopuszczalne, jeżeli obydwie strony przez własnoręcznie podpisane pisemne, albo osobiście przed sądem złożone oświadczenie o to proszą i terminy do wniesienia pism procesowych przez wzajemne porozumienie się ustanowią.

§. 12. W postępowaniu wekslowém przepisy w §. 18 aż włącznie do 20, 22, tudzież 25 aż włącznie do 50, w 53 i 54 rozporządzenia względem sumarycznego postępowania w sporach cywilnych, w skutek najwyższego postanowienia z dnia 18 października 1845 zaprowadzonego (w §§. 19 aż włącznie do 21, 23, tudzież 26 aż włącznie do 51, 54 i 55 najwyższego postanowienia z d. 6 marca 1848 r. względem zaprowadzenia sumarycznego

postępowania w Dalmacyi) zawarte, atoli z następującemi zmianami zachowane być mają:

a) Prośba o usprawiedliwienie niestawienia się na terminie sądowym wniesioną być ma w przeciągu dni trzech licząc od dnia, w którym ustała przeszkoda do stawienia się na terminie sądowym, również i prośba o restytucyę upadłego terminu sądowego w przeciągu dni trzech po upływie terminu minionego.

b) W wyroku, którym uznano pozwanego za przegrywającego spór, należy wyznaczyć termin trzydniowy do wypełnienia swego zobowiązania w celu uniknienia egzekucyi wekslowéj.

Termin ten poczyna się, jeżeli się od wyroku nie odwołano, z pierwszym dniem po doręczeniu; jeżeli się zaś odwołano, z pierwszym dniem po prawomocności wyroku.

c) Do dowodu z przysięgi zgłosić się należy w przeciągu 24 godzin licząc od dnia, w którym stał się prawomocnym.

d) Zapowiedzenia apelacyi i rewizyi, tudzież dotyczące wywody i odwołania przeciw orzeczeniom 1. i 2 instancyi należy wnieść w przeciągu trzech dni po doręczeniu wyroku lub rezolucyi.

§. 18. Jeżeli pozwany na terminie się nie stawi, sąd uzna okoliczności w skardze wyłuszczone, o ile dowodami przez oskarżyciela przedłożonemi nie są odparte, za prawdziwe i na téj podstawie rozstrzygnie wyrokiem pretensyę powoda stosownie do przepisów ustawy. Jeżeli zaś strona powodowa się nie stawi, natenczas pozwanego należy przesłuchać co do okoliczności w skardze podanych; tłomaczenie się jego co do okoliczności faktycznych, o ile przedłożonemi dowodami odparte nie zostały, za prawdziwe uznać i na zasadzie tego wyrokiem orzec o prawie powoda.

§. 19. W obu tych przypadkach może ten, który bez żadnéj własnej przyczyny na terminie się nie stawił, usprawiedliwić się z nieobecności swojéj i upraszać o uchylenie wyroku oraz o zarządzenie nowéj rozprawy względem skargi. Atoli, jeżeli żądaniu jego zadość się stanie, obowiązanym jest zwrócić wszystkie koszta stronie przeciwnéj, zrządzone przez zaniedbanie terminu. Prośba wniesiona być może ustnie albo pisemnie, ale tylko w przeciągu dni ośmiu licząc od dnia, w którym przeszkoda stawienia się na termin ustała, zaś rozstrzygniętą być ma rezolucyą po przesłuchaniu przeciwnéj strony. Na terminie wyznaczonym w skutek takiej prośby, gdyby téj zadosyć się stało, należy zaraz przystąpić do rozprawy rzeczy głównéj. Usprawiedliwienie opuszczonego terminu wniesione oczywiście zapóźno, z urzędu odrzucone być powinno.

§. 20. Jeżeli przed dniem doręczenia wyroku co do sprawy głównej, wniesioną została prośba o uchylenie skutków nieobecności w należytym czasie, natenczas ekspedycya i doręczenie wyroku odroczonemi być mają aż do rozstrzygnienia téj prośby. Prośba wniesiona w dniu doręczenia wyroku lub późniéj, nie wstrzymuje egzekucyi wyroku.

§. 22. Oprócz tego przypadku odroczenie terminu wtenczas tylko dozwolone być może, gdyby do bezzwłocznéj i do celu zmierzającéj rozprawy stała na zawadzie przeszkoda, któréj usunąć nie można, lub obie strony oświadczeniem własnoręcznie podpisaném na piśmie lub osobiście przed sąd wniesioném o to proszą; lub w razie niestawienia się jednéj strony, przeciwnik jéj w ten sam sposób sam o odroczenie prosi. Jeżeli sąd uważać będzie, że odroczenia takiego, ustnie lub piscmnie wniesionego, dopuścić nie należy, przystąpić ma natychmiast do rozprawy w sprawie głównéj, lub jeżeli strona o odroczenie prosząca nie stawiła się, skargę podług przepisu §. 18 rozstrzygnąć przez wyrok. Kto nie przyniesie na termin potrzebnych dokumentów, lub w inny sposób termin niweczy, obowiązanym jest zwrócić przeciwnikowi koszta przez to zrządzone.

§. 25. Czy podczas rozprawy ustnéj, strony spór wiodące mają adwokata lub nie, sąd z mocy urzędu swego starać się powinien o to, aby postępowanie toczyło się porządkiem prawnie przepisanym i wezwać ma obie strony, aby ich wnioski w rzeczach stanowczych były dokładne i z prawdą zgodne, i by korzystały z potrzeb-

nych środków dowodowych. Każdej stronie zalecić należy, aby jéj oświadczenia się względem faktów przez stronę przeciwną przywiedzionych, jako téż względem rzetelności dokumentów na udowodnienie tych faktów złożonych, były jasne i stanowcze, i obeznać ją należy ze skutkami odmówienia dokładnego tłomaczenia się. Osoby nieznające prawa należy pouczyć, gdy tego potrzeba, o zasadach postępowania sądowego, o obowiązkach i sposobie dowodzenia. Proces powinien być tak prowadzonym, aby przedmiot sporu przez obie strony był zupełnie wyczerpnięty, każda strata czasu przez uwagi i wnioski, do rzeczy oczywiście nienależące lub raz już czynione, unikaną, odpowiedź, replika i duplika w należytym porządku do protokółu wpisane, tak aby proces, wedle możności, na tém został ukończony. Dalszych wniosków i odpowiedzi wtenczas tylko dopuścić można, jeżeli one do wyjaśnienia faktu spornego okażą się potrzebne. Pozwany winien wszystkie zarzuty swoje i dowody wnieść w swojéj obronie (ekscepcyi), powód to wszystko, co mu służy do obalenia obrony, w swojéj replice.

Każdéj atoli stronie dozwoloném być powinno aż do zakończenia procesu wprowadzić dodatkowo dowody wcześniéj przez omyłkę pominięte. Nawet sam sąd, jeżeli dopiero po zakończeniu postępowania dostrzeże, iż takowe w jakimkolwiek względzie jest niedokładne, obowiązany jest dostrzeżone braki przed rozstrzygnieniem sprawy przez powtórne stron przywołanie i wyrozumienie poprawić.

§. 26. Osobne rozprawy względem właściwości sądu lub zwrotu skargi, miejsca nie mają. Jeżeli się w ciągu procesu pokaże niewłaściwość sądu, postępowanie natychmiast ma być wstrzymaném przez rezolucyę z przytoczeniem powodów. Prócz tego przypadku, spory o właściwość sądu lub o zwrot skargi razem z główną sprawą pod rozprawę wzięte i rozstrzygane być mają.

§. 27. Każda strona obowiązaną jest okazać na terminie do rozprawy, w skutek skargi wyznaczonym, przeciwnéj stronie na jéj żądanie dokumenta w pierwopisie, a jeżeli autentyczność tychże zaprzeczaną będzie (§. 29) należy oryginały do aktów procesu załączyć. Jeżeli ani jedno ani drugie nie nastąpi, dokumenta nie mogą służyć za podstawę rozstrzygnienia.

§. 28. Autentyczności dokumentowi odmówić można, chociażby nie żądano sądowych oględzin takowych.

§. 29. Oświadczenie się strony spór wiodącej względem autentyczności dokumentów przeciwnika, połączyć należy z rozprawą co do sprawy głównéj. Jeżeli ten, przeciw któremu dokument okazano, nie oświadczył wyraźnie w ciągu prawnego postępowania na miejscu przepisaném, że pierwopis jest nieautentyczny, lub okazany odpis jest z tymże niezgodny, oryginał za autentyczny, a odpis za zgodny uważany być powinien.

§. 30. Jeżeli pierwopisy dokumentów przywiedzionych, lub akta do porównania pisma potrzebne znajdują się w przechowaniu sądu lub innej jakiéj władzy publicznéj, sąd o dostarczenie takowych w celu ich przeglądu lub w celu użycia ich przy rozstrzyganiu sprawy, tamże z urzędu udać się powinien. Względem przeglądu ksiąg handlowych zachować należy osobne w téj mierze wydane przepisy.

§. 31. Jeżeli strona powołuje się na świadków, wtedy albo okoliczności, co do których słuchani być mają, dokładnie w protokóle rozprawy określone być winny, albo właściwe artykuły dowodowe do aktów załączyć należy.

§. 32. Jeżeli przysięgi są ofiarowane lub wskazane, to należy, jeżeliby jaka wątpliwość zachodziła, imiennie wskazać osoby, które takową złożyć mają. Tego, któremu przysięgę wskazano, wezwać należy do stanowczego oświadczenia się, czyli ją chce wykonać lub odkazać.

§. 33. Konceptów protokółu, ułożonych przez strony spór wiodące lub przez ich zastępców, nie może sąd nigdy przyjmować ani z nich użytkować.

§. 34. Jeżeli po ukończeniu postępowania można sprawę rozstrzygnąć zaraz bezwarunkowo, lub przez dopuszczenie przysięgi, wyrok na to wydać i stronom doręczyć należy.

Razem z wyrokiem mają być wydane przegrywającemu spór, lub gdyby żadna strona w głównéj sprawie całkiem nie wygrała, obydwom stronom powody rozstrzygnienia.

§. 35. Do przysięgi szacunkowej lub uzupełniającéj dopuścić można wyrokiem nawet wtedy, chociażby strony spór wiodące na to się nie zgodziły.

§. 36. Czy przysięga może być odkazaną lub, jeżeli jéj odkazania dopuścić nie można było, czy ma być nakazaną stronie przeciwnéj, zostawia się do uznania sądu. W żadnym zaś razie odkazanie przysięgi dopuszczone być nie może, jeżeli takowe w ciągu

rozprawy co do sprawy głównéj nie nastąpiło. Gdyby w téj mierze w ciągu rozprawy oświadczenie wyraźne i stanowcze nie nastąpiło, sąd zawyrokować powinien przysięgę tylko dla téj strony, któréj takowa wskazaną została. Jeżeli przysięga przez stanowcze oświadczenie się wyraźnie odkazaną była, natenczas tylko na przysięgę odkazaną zawyrokować, i tylko wtenczas, gdyby sąd uznał odkazanie przysięgi za niedopuszczalne, należy téj stronie, któréj przysięga wskazana została, wykonanie jéj dozwolić.

§. 37. Jeżeli mniemany wystawca dokumentu zaprzecza autentyczności swego pisma albo podpisu, albo też znaku własnoręcznego, powinien na żądanie przeciwnika skazanym być na przysięgę, bez dodatku: „o ile wie i przypomina sobie“ że dokumentu takiego ani sam, ani z przyzwoleniem jego, nikt inny ani nie pisał, ani nie podpisał. Przysięga taka odkazaną być nie może. Jeżeli strona spór wiodąca, która dokument przeciw sobie przywiedziony uznaje za nieautentyczny, nie jest mniemanym wystawcą dokumentu, to od niego tylko w tym razie, jeżeli prowadzi proces jako kurator lub prawny zastępca w imieniu kogo innego, wymaganą być może przysięga, że on ów dokument podług najlepszéj wiadomości swojéj za nieautentyczny uważa. Względem odkazania takiej przysięgi służą przepisy podane w §. 36.

§. 38. Kto chce się uwolnić od wskazanéj sobie przysięgi, lub przeszkodzić wykonaniu przysięgi przez swojego przeciwnika, powinien dowody ku temu służące okazać w ciągu rozprawy w sprawie głównéj. Po ukończeniu rozprawy, zastępstwo sumienia lub przeciwdowody są niedopuszczalne.

§. 39. Jeżeli sąd uzna dowód ze świadków za potrzebny, powinien po ukończeniu rozprawy zawezwać takowych rezolucyą w celu przesłuchania. Strony spór wiodące należy o tém zawezwaniu zawiadomić i dozwolić, aby przy przysięganiu świadków byli obecni. Co do świadków zostających pod obcą jurysdykcyą, należy odpowiednią odezwę bezzwłocznie wystosować.

§. 40. Sąd powinien korzystać z podanych sobie od stron spór wiodących stósownych artykułów i zapytań; zbyteczne, ciemne lub niedokładne artykuły i pytania pominąć, objaśnić, uzupełnić lub innemi zastąpić; jeżeli żadnych nie podano artykułów i pytań, pytania dla świadków sam ułożyć i w ogólności wysłuchanie świadków tak prowadzić powinien, aby świadek mógł mu ile możności

stanowczego i jasnego objaśnienia o rzeczy spornej udzielić, i aby w razie potrzeby wiarogodność jego zeznań jak należy wyjaśnioną została. Jeżeli świadkowie podlegają innemu sądowi, należy w odezwie o przesłuchanie tychże wystosowanéj, o zarządzeniu postępowania sumarycznego nadmienić i przedmiot dowodu ze świadków stosownie wyjaśnić.

§. 41. Pisma dowodowe i odpowiedzi nie są dopuszczalne. Po ukończeniu przesłuchania świadków, zapaść ma zaraz wyrok, a z tym razem należy spór przegrywającemu, lub gdy żadna strona w głównéj rzeczy nie wygrała, obu stronom, oprócz powodów zawyrokowania doręczyć odpis zeznań świadków.

§. 42. Jeżeli sąd uzna, iż dopuścić należy dowód przez znawców, postanowienie to należy obu stronom w formie rezolucyi z odniesicniem się do przedmiotu dowodzenia objawić, a razem ich wezwać do obrania znawców; gdyby zaś strony spór wiodące nie stawiły się, lub się na osoby znawców nie zgodziły, powinien sędzia sam podług własnego uznania znawców zamianować i oględziny naoczne rzeczy natychmiast przedsięwziąć. Przepis §. 41 służy także względem dowodu przez znawców.

§. 43. O ile na wiarę zasługuje dowód przez porównanie pisma, zawisło od natury towarzyszących okoliczności. Porównanie pisma przedsięwziąć powinien w zasadzie sam sąd. Atoli w przypadkach wątpliwych, wolno mu zasięgnąć zdania znawców i przy wyrokowaniu sprawy z niego korzystać. Jeżeli zaś zachodzi tego potrzeba, należy znawców natychmiast z urzędu wyznaczyć i bez zawiadomienia stron wybadać; tylko i w tym razie przepis §. 41 zachowany być powinien.

§. 44. Od wyroku w drodze sumarycznego postępowania zapadłego zapowiedzieć można apelacyą ustnie albo pisemnie, wszakże tylko w ośmiu dniach po doręczeniu wyroku. Zażalenia apelacyjne mają być razem z zapowiedzeniem do sądu wniesione lub do protokółu podane. Zażalenia osobne późniéj podane nie będą przyjęte, ani dopuszczone odpowiedzi na te zażalenia.

§. 45. Rekursa w procesie sumarycznym mają być w ciągu ośmiu dni po doręczonéj rezolucyi w sądzie pierwszéj instancyi wniesione lub do protokółu podane. W razie zwłoki, może każda strona wprost u sądu apelacyjnego szukać pomocy.

§. 46. Od uchwał, któremi zarządzono postępowanie sumaryczne, odmówiono odroczenie terminu, lub przesłuchanie świadków lub znawców, niedopuszczalny jest rekurs osobny. Stronom spór wiodącym wolno zażalenia swoje przeciwko tym uchwałom połączyć z apelacyą założoną przeciw roztrzygnieniu głównéj sprawy po zapadłym wyroku. Od rezolucyj, któremi niestawienie się na terminie za usprawiedliwione uznano, lub na przywrócenie do pierwotnego stanu z powodu upadłego terminu zezwolono, niedopuszczalne są wcale rekursa.

§. 47. Termina do apelacyi i rekursu nie mogą być przedłużone.

§. 48. Spóźnioną apelacyę i rekurs sąd pierwszéj instancyi odz ucić powinien z urzędu; jeżeli zaś apelacya i rekurs w należytym czasie wniesione zostaną; należy bezzwłocznie przesłać akta z osobném sprawozdaniem do sądu apelacyjnego.

§. 49. Sąd apelacyjny może po wniesionéj apelacyi, jeżeli w rozprawie znajdzie istotne błędy, postępowanie znieść i nowe rozporządzić, albo też bez względu na przesłuchanie świadków albo znawców zarządzone przez sąd pierwszej instancyi, nakazać dalsze postępowanie dowodowe, lub ponowne przesłuchanie świadków lub znawców. Rozporządzenia te nastąpić mogą także bez wyraźnego żądania stron spór wiodących, zawsze jednak tylko wtenczas, jeżeli przez błąd w postępowaniu nie mogło nastąpić gruntowne roztrzygnienie sprawy głównéj, a przez uzupełnienie rozprawy można prawdopodobnie spodziewać się pożądanego skutku.

§. 50. Przepisy wydane względem apelacyi i rekursów do sądu apelacyjnego służą także, jeżeli wyroki sądu pierwszéj instancyi przez sąd apelacyjny odmienione lub uchylone zostaną, względem rewizyi i rekursów do najwyższego trybunału sprawiedliwości.

§. 53. Wierzycielowi wolno żądać w jedném podaniu zajęcia i oszacowania ruchomości.

§. 54. Do sprzedaży ruchomości w drodze licytacyi, wyznaczyć należy tylko dwa terminy; a na drugim, gdyby wartości szacunkowéj uzyskać nie można było, należy je sprzedać nawet niżéj ceny szacunkowéj.

§. 13. Jeżeli pierwszy termin sądowy wyznaczony w skutek wniesionéj skargi odroczono, albo jeżeli sąd zarządził przesłuchanie świadków lub sprawdzenie, to

może powód w pierwszym przypadku na terminie sądowym lub po takowym, zaś w drugim przypadku po doręczeniu rezolucyi żądać polecenia sądowego pozwanemu, aby w przeciągu trzech dni, w celu uniknienia egzekucyi zabezpieczył dług wekslowy. Niedopuszczalną jednak jest taka prośba, jeżeli odroczenie terminu nastąpiło z winy powoda, albo jeżeli powód na terminie dokumentów uzasadniających skargę nie okazał w oryginale.

Zarzuty wniesione przez spółpozwanego nie wstrzymują egzekucyi wekslowéj przeciw pierwpozwanemu (orzecz. sądu wyższego w Wiedniu z 28 września 1875 l. 15981. Notar. Zeitschrift z r. 1875).

§. 14. Jeżeli pozwany założył apelacyę lub rewizyę przeciw wyrokowi pierwszéj lub drugiéj instancyi, którym mu bezwarunkowo polecono wypełnienie zobowiązania, lub którym wynik procesu od złożenia przysięgi stanowczéj zawisłym uczyniono, powód może natychmiast żądać polecenia pozwanemu, aby w przeciągu trzech dni dług wekslowy zabezpieczył w celu uniknienia egzekucyi wekslowéj.

§. 15. Jeżeli zasądzono pozwanego w pierwszéj instancyi, zaś w drugiéj instancyi warunkowo lub bezwarunkowo uwolniono i jeżeli przed doręczeniem wyroku sądu apelacyjnego zrobiono zabezpieczenie, natenczas takowe utrzymaném zostaje dotąd, dopokąd wyrok sądu apelacyjnego nie stanie się prawomocnym lub dopokąd orzeczenie sądu najwyższego nie nastąpi.

§. 16. Jeżeli nie wykonano poleceń sądowych przytoczonych w §§. 13 i 14 w ciągu wyznaczonego terminu, natenczas wierzycielowi służy prawo stosownie do przepisu §. 18 wykonania egzekucyi albo osobistéj dłużnika albo jego majątku.

(Co do egzekucyi osobistéj zobacz przepisy przy art. 2. ust. weksl. przytoczone.)

§. 17. Zabezpieczenie zrobione być ma w sposób przepisem §. 25 ustawy wekslowéj wskazany.

§. 18. Jeżeli dłużnik nie wypełnia zobowiązania wekslowego nałożonego mu wyrokiem lub rezolucyą pod surowością egzekucyi wekslowéj w terminie wyznaczonym, wierzycielowi służy wybór wykonania egzekucyi albo na majątku dłużnika albo na jego osobie. Wolno mu jednak natychmiast po upływie terminu zapłaty i po prawomocności orzeczenia bez uprzedniéj egzekucyi na majątek, wyjednać egzekucyę osobistą dłużnika. Na majątek można sprowadzić egzekucyę przed lub po wykonaniu egzekucyi osobistéj; jednakże wierzycielowi, który wyjednał egzekucyę osobistą, nie przysługuje prawo, jak długo dłużnik znajduje się w areszcie dłużników, wyjednania lub prowadzenia daléj egzekucyi jego majątku.

Co do egzekucyi osobistéj zobacz przepisy przy art. 2. ust. weksl. przytoczone. Co do zajęcia ruchomości zauważyć należy, iż ten, kto uzyska pierwéj zezwolenie na egzekucyę, nie ma jeszcze przez to pierwszeństwa co do prawa zastawu (orzecz. z 10 stycz. 1865 l. 10145. Ger. Ztg), jak niemniéj i ten, kto pierwéj wniósł prośbę o zajęcie ruchomości (orzeczenie z 1 sierpnia 1865 l. 7917. Ger. Ztg).

§. 19. Do ugód sądowych wtedy tylko zastosować można egzekucyę wekslową, jeżeli się jéj wyraźnie poddał dłużnik ze względu na dług wekslowy.

§. 20. Wierzyciel wekslowy może nawet wtedy, jeżeli pretensyę wekslową zabezpieczono, wyjednać względem zapłaty egzekucyę osobistą, nie będąc zmuszonym zrzekać się zabezpieczenia, w razie, gdyby daném zabezpieczeniem nie mógł być zaraz zaspokojonym.

§. 21. Areszt za długi, wyjednany czy dla zabezpieczenia, czy dla zapłaty, nie może ze wszystkiém dłużéj nieprzerwanie trwać jak rok jeden.

(Uchylone, zobacz art. 2. ust. weksl.)

§. 22. Wierzycielowi wekslowemu przysługuje prawo wyjednać egzekucyę w tym sądzie na ruchome, z powodu długu wekslowego zajęte lub prawnie zatrzymane rzeczy, jeżeli na majątek właściciela upadłość rozpisano, w którym żądałby takowéj w razie nieistnienia upadłości. Prośby egzekucyjne wystosować jednak należy przeciw zarządzcy masy.

§. 23. Przywrócenie do pierwotnego stanu nie jest dopuszczalne na szkodę osoby, która w głównym procesie rzetelnie działała, jeżeli ona swe roszczenia wekslowe do osób trzecich tymczasem przez upływ czasu w całości lub w części utraciła, albo też z powodu krótkości czasu urzeczywistnić nie może.

§. 24. Rozprawę względem przywrócenia do pierwotnego stanu z powodu nowo odkrytych dowodów należy złączyć z rozprawą względem sprawy głównéj, i co do obydwóch jednym i tym samym wyrokiem orzec. W prośbie restytucyjnéj należy więc zarazem i żądanie w sprawie głównéj podać.

§. 25. W procesie wekslowym należy tylko niedziele i prawnie powszechnie uznane święta za dnie feryalne uważać. Wszystkie termina biegną nieprzerwanie bez względu na dni feryalne. Tylko jeżeli ostatni dzień przypada na niedzielę albo powszechnie uznane święto uroczyste, przedłuża się termin do najbliższego dnia powszedniego. Żadna strona nie może być zniewoloną przed sądem stawać w uroczyste święto jéj religii.

§. 26. O ile w tém rozporządzeniu nie podano szczególnych przepisów względem procesu wekslowego, zastosować należy także i w sprawach wekslowych ogólną ustawę o postępowaniu sądowém.

W celu uchylenia pozostałych wątpliwości zostaje postanowioném, iż w myśl obowiązujących przepisów tylko w tych miejscach dopuszczalném jest wniesienie skarg i innych podań bez podpisu adwokata, w których nie istnieje żaden, albo tylko jeden adwokat; zaś we wszystkich tych miejscach, w których najmniéj dwóch adwokatów się znajduje, muszą pisemne podania w sprawach spornych w ogóle, a w sprawach wekslowych w szczególności, wyjąwszy zarzutów przeciw nakazom zapłaty przysłanym przez strony zamieszkałe po za siedzibą sądu, opatrzone być podpisem adwokata, upoważnionego do zastępowania stron przed dotyczącym sądem. W krajach zaś, w których ustawa o postępowaniu sumarycznem z dnia 24 paźdz. 1845 Nr. 906, zob. ust. sąd. z 29 marca 1848 Nr. 1130, zob. ust. sąd. z 31 marca 1850 Nr. 126 dz. u. p., obowiązuje, należy we wszystkich tych przypadkach przestrzegać §. 8., a względnie 10 tych ustaw, w których nie rozchodzi się o postępowanie wedle prawa wekslowego (rozporządzenie z d. 5 lipca 1859 Nr. 122 dz. u. p.). — Również i w postępowaniu wedle prawa wekslowego dopuszczalnym jest nadzwyczajny rekurs rewizyjny (orzecz. z 20go kwietnia 1865 l. 3286. Ger. Halle).

§. 27. Rozporządzenie niniejsze ma we wszystkich krajach koronnych, w których powszechna księga ustaw cywilnych obowiązuje, z wyjątkiem królestwa lombardzko-weneckiego i Pogranicza wojskowego, wejść w życie z dniem 1 maja 1850 r. Takowe zastosować należy do wszystkich sporów, które po ten dzień ukończone nie będą. Postanowienia w tém rozporządzeniu wydane co do prowadzenia egzekucyi mają i w tych przypadkach być zastosowane, w których orzeczenie sądowe albo nakaz zapłaty przed powyższym dniem stały się prawomocnemi.

ROZPORZĄDZENIE

Ministerstwa sprawiedliwości

z dnia 18 lipca 1859 (Nr. 132. dz. u. p.) **o postępowaniu w wykonaniu prawa zabezpieczenia,** uzasadnionego w artykułach 25. i 29. ustawy wekslowéj.

W skutek najwyższego postanowienia z d. 12 lipca 1859 r. celem uregulowania postępowania w przeprowadzeniu prawa zabezpieczenia, uzasadnionego w artykułach 25 i 29 powszechnéj ustawy wekslowéj z d. 25go stycznia 1850 Nr. 51 dz. u. p., rozporządza się dla całéj monarchii z wyjątkiem Pogranicza wojskowego, jak następuje:

§. 1. Jeżeli wierzyciel wekslowy w przypadkach artykułów 25 i 29 powszechnej ustawy wekslowej żąda wydania nakazu zabezpieczenia, wówczas, jeżeli do skargi protest oryginalny jest załączony, a w przypadkach artykułu 29. dokumentami wiarogodnemi jest udowodnioną okoliczność żądanie takie uzasadniająca, wówczas należy polecić pozwanemu, bez poprzedniego przesłuchania pod zagrożeniem egzekucyi wekslowéj, aby w ciągu dni trzech dał zabezpieczenie.

§. 2. Przeciw temu poleceniu ma pozwany w trzech dniach wnieść do sądu wszystkie swoje zarzuty. Początek tego terminu zaczyna się z dniem po doręczeniu nakazu sądowego; do niego nie wlicza się jednak dni, podczas których wniesione zarzuty na poczcie w drodze się znajdowały.

W skutek tego wyznaczyć należy jak najkrótszy termin do rozprawy wedle prawa wekslowego.

Przeciw dozwolonemu nakazowi zabezpieczenia niedopuszczalném jest odwołanie.

§. 3. Jeżeli przeciw nakazowi zabezpieczenia nie wniesiono żadnych zarzutów w ciągu terminu ustanowionego, wówczas powodowi, jeżeli strony nie zgodziły się na inny sposób zabezpieczenia (art. 25. ust. weksl.), przysługiwać będzie prawo użycia wszelkich środków egzekucyjnych dozwolonych w postępowaniu wekslowém, aby doprowadzić do tego, iżby dłużna suma w gotówce do depozytu sądowego złożoną została.

Jeżeli zaś pozwany wniósł zarzuty w należytym czasie, wówczas powodowi, mimo w ten sposób rozpoczętéj rozprawy, dozwoloném będzie zajęcie i oszacowanie lub sekwestracya, jako tymczasowy środek zaradczy, atoli wszelkie inne środki egzekucyjne wstrzymane będą aż do chwili prawomocnego rozstrzygnienia sporu.

§. 4. Po ukończeniu rozprawy wyrokiem orzec należy, czy nakaz zabezpieczenia utrzymać w swéj mocy, lub czy i o ile takowy uchylić.

§. 5. Jeżeli w skardze proszono w celu przeprowadzenia żądania zabezpieczenia tylko o zarządzenie postępowania wedle prawa wekslowego, albo, jeżeli żądaniu o wydanie nakazu zabezpieczenia dla wadliwości przedłożonych załączników zadość uczynić nie można, wówczas w skutek skargi wyznaczonym być ma termin na jak najkrótszy czas do rozprawy wedle prawa wekslowego.

Po ukończeniu rozprawy żądanie w skardze wyrażone wyrokiem ma być rozstrzygnięte.

W toku rozprawy może być powodowi dozwoloném zajęcie i oszacowanie lub sekwestracya, jako tymczasowe środki zaradcze, jeżeli pozwany wniósł zarzuty, które spowodują zarządzenie wprowadzenia dowodów lub odroczenie rozprawy. Ta prośba jednak nie jest dopuszczalna, jeżeli odroczenie terminu nastąpiło z przyczyny powoda, albo, jeżeli na terminie nie przedłożono oryginalnych dokumentów uzasadniających skargę.

§. 6. Jeżeli wyrok, którym utrzymanym być ma w mocy nakaz zabezpieczenia, wydany wedle §. 1., lub téż udzielone wedle §. 5. zezwolenie egzekucyi na zabezpieczenie przez drugą instancyę, zupełnie lub częściowo został zmienionym, lecz przed doręczeniem

decyzyi drugiéj instancyi danem było zabezpieczenie, wówczas takowe tak długo w mocy utrzymaném będzie, dopóki wyrok drugiéj instancyi nie stanie się prawomocnym, lub orzeczenie najwyższego sądu nie będzie ogłoszoném.

§. 7. O ile niniejszém rozporządzeniem nie wydano przepisów osobnych, przestrzegać należy również i w przeprowadzeniu prawa zabezpieczenia, uzasadnionego w art. 25 i 29 powszechnéj ustawy wekslowéj, postanowień rozporządzenia z d. 25 stycznia 1850 Nr. 52 dz. u. p., zaś w królestwie lombardzko-weneckiém rozporządzenia z dnia 31 marca 1850 Nr. 126 dz. u. p.

§. 8. W skutek rozprawy nad żądaniem zabezpieczenia nie są wyłączone zarzuty przeciw późniéj wniesionéj skardze o zapłacenie tego samego weksla.

USTAWA

z d. 8 marca 1876, Nr. 26 dz. u. p.,

mocą któréj zmienione zostają niektóre postanowienia ustaw: z 6go kwietnia 1856 (Nr. 50 dz. u. p.), z 13 grudnia 1862 (Nr. 89 dz. u. p.) i z 29 lutego 1864 (Nr. 20 dz. u. p.) tyczące się **stempli** i bezpośrednich należytości.

Za zgodą obu Izb Rady Państwa postanawiamy co następuje:

Zmiana skali stemplowéj I.

§. 1. W miejsce skali I. zaprowadzonéj ustawą z 29 lutego 1864 (Nr. 20 dz. u p.) obowiązywać ma następująca skala I., obejmująca należytość z dodatkami:

	Do sumy		75	złr.	—	złr.	5	kr.
nad	75	złr. albo	150	„	—	„	10	„
„	150	„ „	300	„	—	„	20	„
„	300	„ „	450	„	—	„	30	„
„	450	„ „	600	„	—	„	40	„
„	600	„ „	750	„	—	„	50	„
„	750	„ „	900	„	—	„	60	„
„	900	„ „	1050	„	—	„	70	„
„	1050	„ „	1200	„	—	„	80	„
„	1200	„ „	1350	„	—	„	90	„
„	1350	„ „	1500	„	1	„	—	„
„	1500	„ „	3000	„	2	„	—	„
„	3000	„ „	4500	„	3	„	—	„
„	4500	„ „	6000	„	4	„	—	„
„	6000	„ „	7500	„	5	„	—	„

nad	7500	złr.	albo	9000	złr.	6	złr.
„	9000	„	„	10500	„	7	„
„	10500	„	„	12000	„	8	„
„	12000	„	„	13500	„	9	„
„	13500	„	„	15000	„	10	„
„	15000	„	„	16500	„	11	„
„	16500	„	„	18000	„	12	„
„	18000	„	„	19500	„	13	„
„	19500	„	„	21000	„	14	„
„	21000	„	„	22500	„	15	„

i tak dalej za każde 1500 złr. o 1 złr. więcéj, przyczém resztę nieprzenoszącą 1500 złr. jako pełną przyjąć należy.

II. Zapłata należytości od weksli.

§. 2. Pod wyrazem „kraj“ (Inland) rozumieć należy w następujących paragrafach kraje, w których niniejsza ustawa obowiązuje i dlatego téż uważać należy każdy weksel wystawiony po za granicami tych krajów, jako zagraniczny.

Co do weksli wystawionych w krajach należących do korony węgierskiéj, zostają w swéj mocy postanowienia rozporządzenia z 2 października 1868 (Nr. 135 dz. u. p.), a w szczególności §§. 26, 27 i 28, i dlatego téż należy od opłaty przypadającéj na podstawie niniejszej ustawy od takich weksli strącić sumę, jaka uiszczoną została przy wystawieniu weksla król. skarbowi węgierskiemu znakami stęplowemi, lub stosownie do przepisu bezpośrednio.

§. 3. Ustanowione w ustawie téj miesięczne okresy czasu należy stosownie do art. 32 ust.weksl. to jest w taki sposób obliczać, iż termin kończy się z tym dniem ostatniego miesiąca, który swą liczbą odpowiada pierwszemu dniowi rozpoczęcia terminu, jeżeli zaś tego dnia w ostatnim miesiącu nie ma, z ostatnim dniem tego miesiąca.

Dzienne okresy czasu obliczać należy wedle kalendarza; nie wlicza się jednak dnia rozpoczęcia okresu.

§. 4. Weksle własne i przekazane wystawione w kraju, płatne w kraju lub za granicą w pewnym oznaczonym czasie, lub za okazaniem, albo w pewnym oznaczonym czasie po okazaniu, ulegają opłacie od takiéj sumy, na jaką opiewa weksel, a mianowicie:

a) wedle skali I., jeżeli się nie okazuje z samego weksla, iż zapłata nastąpić ma nie późniéj, jak za sześć miesięcy po dniu wystawienia i jeżeli nie zajdzie przypadek przewidziany w ostatniém zdaniu tego paragrafu;

b) wedle skali II., jeżeli z samego weksla się okazuje, iż zapłata nastąpić ma późniéj, jak za sześć miesięcy po dniu wystawienia.

Opłacie według skali II. ulega weksel bez względu na czas jego płatności, także i w tym razie, gdy w jego osnowie mieści się zarazem zezwolenie wpisu lub ostrzeżenia na nieruchomości.

Wszystkie weksle uwielokrotnione (secunda, tertia i t. d.), jak również wszystkie kopje weksla żyrowane, ulegają téj saméj opłacie

---

SKALA II.

						złr.	ct.
	do	. . .	20	złr.		—	7
nad	20	„	40	„		—	13
„	40	„	60	„		—	19
„	60	„	100	„		—	32
„	100	„	200	„		—	63
„	200	„	300	„		—	94
„	300	„	400	„		1	25
„	400	„	800	„		2	50
„	800	„	1200	„		3	75
„	1200	„	1600	„		5	—
„	1600	„	2000	„		6	25
„	2000	„	2400	„		7	50
„	2400	„	3200	„		10	—
„	3200	„	4000	„		12	50
„	4000	„	4800	„		15	—
„	4800	„	5600	„		17	50
„	5600	„	6400	„		20	—
„	6400	„	7200	„		22	50
„	7200	„	8000	„		25	—

Nad 8000 złr. od każdych 400 złr. opłaca się nadwyżki po 1 złr. 25 ct. — ilość niedochodząca 400 złr. uważana jest za całkowitą.

co i pierwotny weksel; ten tylko z pomiędzy więcej egzemplarzy wolnym jest od opłaty stęplowéj, który wyłącznie przeznaczono do uzyskania przyjęcia od akceptanta zamieszkałego po za granicami monarchii austro-węgierskiéj. Jeżeli na pierwszej stronie takiego egzemplarza wpisane są wyrazy: „przeznaczony tylko do przyjęcia" a druga strona tegoż egzemplarza w ten sposób jest przekreśloną, iż wykluczone są wszelkie indosowania lub pokwitowania.

§. 5. Do weksli objętych §. 4 *a)*, płatnych za okazaniem, lub w pewnym oznaczonym czasie po okazaniu, należy w dniu pierwszym po upływie sześciu miesięcy od dnia wystawienia, dopłacić taką kwotę, jakiéj brakuje do należytości wedle skali II., jeżeli weksel ten do zapłacenia przedstawionym nie był.

Jeżeli weksle objęte §. 4 *a)*, płatne w pewnym oznaczonym czasie po upływie sześciu miesięcy od dnia wystawienia (wyjąwszy atoli indosów do inkasowania lub p e r p r o c u r a w myśl art. 17 ust. weksl.) mają być daléj pozbyte, należy przed pozbyciem uiścić należytość brakującą do wyrównania skali II.

Jeżeli pozbycie takowe odnosi się tylko do części summy wekslowéj, należy przy wekslach wolnych od opłaty podczas wystawienia uiścić opłatę wedle skali II. odpowiadającą wysokości odstąpionéj summy; przy wekslach zaś, które od początku były obowiązane do opłaty stęplowéj, należy uiścić różnicę wypadającą z obliczenia między należytością od ustąpionéj summy wedle skali II., a pomiędzy należytością odpowiednią téjże summie wedle skali I., która obowiązywała w czasie wystawienia weksla.

§. 6. Każda pisemna prolongacya weksla krajowego ulega opłacie, mianowicie zaś: wedle skali I. jeżeli nie przenosi sześciu miesięcy; wedle skali II. we wszystkich innych wypadkach.

Czas prolongacyi liczyć się winien nie od dnia zezwolenia na nią, ale od dnia upływu poprzedniego terminu płatności.

§. 7. Jeżeli weksel podanym został do intabulacyi lub ostrzeżenia, w celu uzyskania prawa zastawu lub podzastawu na nieruchomości, jeżeli weksel ten przy swém wystawieniu wcale opłacie nie ulegał, lub téż w mniejszéj ilości, należy przed wniesieniem podania opłatę w ogólności według skali II. przypadającą uzupełnić.

Jeżeli wpis odnosi się tylko do części należytości wekslowéj, należy zastosować odpowiednio postanowienie ostatniego ustępu §. 5.

§. 8. Weksle zagraniczne (§. 2) są w zasadzie (§. 9) już przez samo wprowadzenie ich do kraju obowiązane do opłaty (§. 13). Opłaca się zatem od nich należytość:

a) Wedle skali I., jeżeli z samego weksla okazuje się, że zapłata nie później ma nastąpić jak za rok od dnia wystawienia.

b) Wedle skali II., jeżeli z samego weksla okazuje się, że zapłata ma nastąpić później jak po upływie roku od dnia wystawienia.

Postanowienia §. 4 ustęp przedostatni, tudzież §§. 5, 6 i 7 odnoszą się także do tych weksli i co do prolongacyi pisemnych na nich umieszczonych w kraju — z tą jednak odmianą, że oznaczone w §§. 5 i 6 terminy sześciomiesięczne przedłużają się co do weksli zagranicznych do roku.

§. 9. Wyjątek od zasady w §. 8 przyjętéj, stanowią tylko weksle zagraniczne, wyłącznie za granicą płatne. Weksle takie w takim tylko razie ulegają opłacie, jeżeli mają być w kraju puszczone w obieg. Od weksli tych i prolongacyj umieszczonych na nich w kraju, jeżeli staną się obowiązanemi do opłaty, należy w zasadzie uiścić opłatę tylko po 2 centy od każdych stu guldenów wekslowéj summy: przyczém resztę niedochodzącą stu guldenów za całość przyjąć należy.

Jeżeli następnie taki weksel stanie się płatnym w kraju, lub jeżeli w kraju zrobiono z niego sądowy użytek — to w razie zajścia takiéj okoliczności, a względnie przed zrobieniem sądowego użytku, należy uzupełnić opłatę do całkowitéj wysokości téj opłaty, jaka w myśl §. 8 przypada.

Obowiązek uzupełnienia opłaty aż do całkowitéj wysokości wedle skali II. przypadającéj, zachodzi w tym przypadku, gdy weksel taki podanym został do wpisu lub ostrzeżenia, w celu uzyskania prawa zastawu lub podzastawu na nieruchomości (§. 7).

§. 10. Weksel uważa się jako w obieg puszczony, jeżeli go ktoś przyjęciem, poręczeniem lub indosem zaopatrzy i w ogóle weksel ten na swój własny lub obcy rachunek nabywa, pozbywa, zastawia, lub jako zabezpieczenie przyjmuje; jeżeli do przyjęcia lub zapłaty przedstawia, zapłatę nań uiszcza lub przyjmuje, protest zakłada z powodu nieprzyjęcia lub niezapłacenia, albo z niego robi sądowy użytek bez względu na to, czy na wekslu jest lub nie jest umieszczone jego nazwisko lub jego firma.

§. 11. Akcepty umieszczone na wekslu, wyjąwszy przypadku przewidzianego w §. 12, są wolne od opłaty, bez względu czy weksel wolnym jest od opłaty lub czy ulega opłacie skali I., albo niższéj lub wyższej należytości.

Indosy, wraz z indosem per procura do indosowania itp. (art. 17 ust. weksl.), tudzież poręczenia i poświadczenia odbioru, umieszczone na wekslach od opłaty wolnych, lub ulegających opłacie według skali wyższej lub niższej, z wyjątkiem przypadku §. 12 objętego, nie ulegają również opłacie.

Natomiast należy uiszczać opłatę od indosów, poręczeń i poświadczeń odbioru, jeżeli oświadczenia te umieszczone są na wekslu ulegającym opłacie wedle skali II., lub jeżeli znajdują się na innym wekslu, w czasie kiedy już wedle niniejszéj ustawy uzupełnienie opłaty wedle skali II. nastąpić miało, jakotéż jeżeli umieszczenie indosu nastąpiło w tym czasie, że w skutek tego uzupełnienie opłaty wedle skali II. nastąpić winno. W razach zachodzącego późniéj obowiązku opłaty ulegają:

a) Indosy opłacie wedle skali I., weksle zaś hipotecznie wpisane lub zawierające deklaracyę hipoteczną — wedle skali II. od summy ustąpionéj; indosy zaś zawierające wyrażenie: „do inkassowania“, „per procura“ lub inną formułę, oznaczającą pełnomocnictwo (art. 17 ust. weksl.) ulegają opłacie wymierzonéj dla umów o pełnomocnictwo (poz. tar. III. ustawy z d. 9 lutego 1850 Nr. 50 dz. u. p.).

b) Poręczenia opłacie według skali II. od summy poręczonej.

c) Poświadczenia odbioru opłacie wedle skali II. od summy odebranej.

§. 12. Jeżeli na wekslu (wyjąwszy przypadek wspomniony w końcowym ustępie §. 4) dodano zezwolenie wpisu lub ostrzeżenia prawa zastawu lub podzastawu na nieruchomości, lub deklaracyę usprawiedliwiającą już uzyskane ostrzeżenie przez dopisanie osobnego ustępu, albo łącznie z przyjęciem, lub razem z innem oświadczeniem wekslowém, to należy uiścić należytość według skali II. od wartości tego zobowiązania, na jakie hipoteka jest daną, lub ostrzeżenie jako usprawiedliwione uznane.

Takąż opłatę należy uiszczać od zwykłych akceptów w przypadku, gdy w osnowie weksla przyjemca został zawezwanym do

udzielenia jako zastaw lub podzastaw pewnéj oznaczonéj nieruchomości.

Deklaracya zezwalająca na wpis, ostrzeżenie lub usprawiedliwienie w tym tylko przypadku nie ulega innéj opłacie, jeżeli z powodu indosu lub poręczenia przypada należytość wedle skali II. (§. 11).

§. 13. Od weksli wystawionych w kraju, należy uiścić opłatę przed podpisaniem się strony na papierze przeznaczonym na weksel; od weksli wystawionych za granicą przed puszczeniem ich w obieg (§. 10), a jeżeli weksel taki nie jest wyłącznie płatny za granicą, w każdym razie przed upływem 14 dni po wprowadzeniu go do kraju.

§. 14. Opłatę stęplową od weksli uiścić można w następny sposób tylko:

A. Przez użycie stęplowanych blankietów urzędowych.

B. W razie użycia blankietów niepokrywających w zupełności przypadającej opłaty, oraz innych blankietów, daléj w razie wystawienia weksla bez użycia blankietu, uiszcza się przez przylepianie na drugiéj stronie papieru mającego użyć się na weksel jeszcze przed jego wystawieniem, takiéj ilości znaczków stęplowych, jaką wynosi przypadająca należytość opłaty, ewentualnie jéj uzupełnienie, a znaczki te przestęplowane być winny przez urząd do tego upoważniony.

Datę przestęplowania, jeżeli nie znajduje się na odcisku pieczęci, urząd winien uwidocznić cyframi na każdym znaczku zamieszczonemi. Przestęplowania urzędowego przedsięwziąć nie wolno, jeżeli na papierze jest już podpis uskuteczniony przez wystawcę, przyjemcę lub indosanta lub w ogóle przez którąkolwiek stronę. Każdy inny, jak ustępem *B.* przepisany sposób uiszczania znaczkami stęplowemi (wyjąwszy przypadków oznaczonych ustępem *F.* niniejszego paragrafu), a w szczególności przestęplowanie znaczków stęplowych pieczęcią prywatną jednéj osoby, lub przez instytucyą nieupoważnioną do urzędowego przestęplowywania znaczków stęplowych, nie będzie uważany jako dopełnienie obowiązku opłaty.

C. Jeżeli idzie o uiszczenie opłaty od weksli wystawionych za granicą, należy znaczki stęplowe wartości odpowiadającej wysokości opłaty na odwrotnéj stronie weksla przylepić, a mianowicie jeżeli strona odwrotna nie jest jeszcze zapisaną; w przeciwnym zaś razie,

tuż pod ostatnim zagranicznym przypiskiem, w taki sposób, ażeby ponad znaczkiem niepozostawić miejsca wolnego do napisania indosu, albo innego dopisku; a następnie postarać się o urzędowe przestęplowanie, w sposób podany pod lit. *B.* niniejszego paragrafu.

D. Jeżeli idzie o uzupełnienie opłaty od weksla, pierwiastkowo od niéj wolnego, lub téż obowiązanego do mniejszej opłaty (§§. 5, 7, 8 i 9), należy na drugiej stronie przylepić znaczki stęplowe, wystarczające do uzupełnienia opłaty, a to przed użyciem tę opłatę uzasadniającém, albo przed zajściem usprawiedliwiającej okoliczności lub terminu; jeżeli zaś uzupełnienie opłaty uzasadnioném jest skutkiem podania weksla do sądu (§§. 7 i 9), to przestęplowania urzędowego dokonać winien sąd. Wyjąwszy tego wypadku, strona pod własną odpowiedzialnością winna w myśl ustępu *B.* uzyskać przestęplowanie znaczków stęplowych w upoważnionym do tego urzędzie, a to jeszcze przed użyciem, uzasadniającém uzupełnienie opłaty, względnie zaś przed zajściem okoliczności lub terminu ją uzasadniających.

E. Jeżeli uiścić się mająca należytość, a ewentualnie opłata wraz z dodatkami, przenosi kwotę 25 *złr.*, można ją w przeciągu terminu §. 13 zastrzeżonego, a względnie przed zajściem okoliczności lub czasu (§§. 5, 7, 8 i 9) uzasadniającego obowiązek opłaty, uiścić bezpośrednio w urzędzie do wymiaru należytości przeznaczonym, a w takim razie urząd ten ma poświadczyć uiszczenie opłaty na wekslu, względnie zaś na papierze na weksel przeznaczonym.

F. Opłatę od prolongacyi (§. 6) tudzież od deklaracyj, zamieszczonych na wekslu, a do należytości obowiązanych (§§. 11 i 12) — jeżeli zapłaty nie uiszczono bezpośrednio wedle ustępu *E.*, z powodu jéj wysokości 25 *złr.* przenoszącej — należy uiścić albo w sposób ustępem *B.*, lub ogólném postanowieniem §. 3 ustawy z dnia 28 marca 1854 (Nr. 7 dz. u. p.), to jest przed uskutecznieniem prolongacyi lub innego oświadczenia, należy znaczki stęplowe odpowiednie opłacie przylepić na wekslu w miejscu na to przeznaczoném i na polu zabarwioném pod znakiem stępla w prostéj linii przepisać pierwszy wiersz oświadczenia; jeżeli zaś oświadczenie jeden tylko wiersz zajmuje, część jego przepisać — nigdy zaś tytułu (nadpisu) lub podpisu nie zamieszczać.

Przestęplowanie prywatną pieczęcią zamiast przepisania i w tym razie nie ma znaczenia.

§. 15. Zezwolenie na drukowanie odrębnych blankietów dla pojedynczych firm i t. p. zaopatrzonych urzędowemi znaczkami stęplowemi pozostawia się uznaniu zarządu skarbowego. Do blankietów tych stosują się przepisy wydane dla blankietów urzędowych (§. 14 *A*. i *B*.).

§. 16. Za opłatę weksli wystawionych w kraju, tudzież za oświadczenia (prolongacye, indosy i t. p.) z uwzględnieniem zakresu czasu, w którym zaszedł obowiązek uiszczenia opłaty, odpowiedzialni są niepodzielnie wystawca, podpisujący lub podpisujący wspólnie przyjęcie, indos, lub inne na wekslu zamieszczone oświadczenie — w ogóle każdy, kto przez czynność §. 10 wspomnioną brał udział w obiegu weksla; dalej ten, kto założył protest niedoniosłszy o przekroczeniu — wreszcie posiadacz weksla.

Jeżeli zaś jedna z osób obowiązanych powyżej do uiszczenia opłaty, uiściła ją jeszcze przed czasem, w którym weksel puściła w obieg lub zaprotestowała, to służy jéj prawo szukania regresu na tych poprzednikach, osobiście od uiszczenia opłaty nieuwolnionych, którzy wedle ustawy byli przed nim obowiązani do wniesienia opłaty.

§. 17. Za opłatę weksli zagranicznych, tudzież za umieszczone na nich w kraju oświadczenie są odpowiedzialnemi niepodzielnie wszystkie osoby, które wykonały czynność wedle §. 10 uzasadniającego opłatę; następnie osoby, które w czasie zapadnięcia opłaty były w posiadaniu weksla — wreszcie ten, kto założył protest, nie zrobiwszy poprzednio przepisanego doniesienia o przekroczeniu.

Ostatni ustęp §. 16 i tutaj ma odpowiednie zastosowanie.

III. Dokumenta kupieckie uważane na równi z wekslami.

§. 18. Postanowienia powyższych §§. 2 do 17 stosują się także do kupieckich przekazów i dowodów zobowiązania wypłaty (Verpflichtscheine über Geldleistungen), następnie do skryptów dłużnych kupieckich, tyczących się interesów za zaliczką na papiery wartościowe lub towary, postawionych na równi z wekslami wedle poz. tar. 11, 2 *b), aa)* i 60, 1 *a)* ustawy z 13 grudnia 1862, tudzież §. 8 ustęp 1 ustawy z 29 lutego 1864, z tą jednak różnicą, iż, je-

żeli te dokumenta nie są wystawione na blankiecie, opłata uiszczoną być może w sposób §. 14 *F.* wskazany.

Zniżenie opłaty od przekazów kupców lub na rzecz kupców, płatnych najpóźniej w ośmiu dniach po wystawieniu, zawarte w §. 12 ustawy z 29 lutego 1864 i ustanowione na stałą kwotę pięciu centów, tudzież postanowienia §. 7 téjże ustawy tyczące się poświadczeń odbioru pieniędzy na rachunek bieżący, zostają niniejszém w swej mocy utrzymane.

IV. Rachunki kupieckie.

§. 19. Pozycyą taryfy 83 *B.* 2 ustawy z dnia 13 grudnia 1862 i §. 10 ustawy z 29 lutego 1864 ustanowiona wysokość opłaty od rachunków (kosztów, wykazów itp.) na 1 ct. i 5 ct. o tyle zmienioną zostaje, iż rachunki do 10 złr. włącznie są bezwarunkowo (§. 12 ustawy z 9 lutego 1850 Nr. 50 dz. u. p.) wolne od opłaty; następnie, że od rachunków, wystawionych na mniejszą sumę niż 50 złr., 1 ct. od każdego arkusza, zaś na sumę przenoszącą 50 złr. 5 ct. od arkusza opłacać należy.

Pod rachunkami (kosztami, notami, wykazami i t. p.) rozumieć należy wszelkie pisma, bez względu czy one zawierają zapłatę, wystawiane przez kupców lub przemysłowców na przedmioty ich handlu lub przemysłu, z powodu interesów wynikłych z ich zatrudnienia, z których to interesów powstała im pretensya do kupców lub przemysłowców, albo do innych osób.

Obowiązek uiszczenia téj stałéj opłaty zachodzi i wtenczas, jeżeli rachunki tego rodzaju wpisane są w treść korespondencyj kupieckich (§. 9 ustawy z 22 lutego 1864), lub jeżeli do nich dołączone są jako dodatek, załącznik i t. p.

Aby zaszedł obowiązek uiszczenia opłaty nie potrzeba podpisu wystawcy, lecz wystarczy, jeżeli z rachunku takiego przez znak wydrukowany, stampilię itp., poznać można zakład lub osobę, w której interesie wystawienie nastąpiło.

Z tego wypływa, iż ulegają także opłacie rachunki wystawione w interesie osób utrzymujących hotele, domy zajezdne itp.

Odpisy takich rachunków ulegają téj samej opłacie co i oryginały.

V. Szkodliwe skutki przekroczenia ustawy.

§. 20. W razie niedopełnienia opłaty stęplowéj:

a) od weksli;

b) od assygnacyj kupieckich na wypłatę pieniędzy, ulegających téjże co i weksle opłacie, a względnie stałéj opłacie 5 centów (poz. tar. 11 z lit. *b) aa*) ustawy z dnia 13 grudnia 1862 i §. 12 ustawy z d. 29 lutego 1864);

c) od deklaracyj kupieckich względem przyjęcia obowiązku zapłaty, ulegających téjże co i weksle opłacie (poz. tar. 60 1 *a)* ust. z d. 13 grudnia 1862);

d) od skryptów dłużnych kupieckich, ulegających téjże co i weksle opłacie, odnoszących się do zaliczek na walory lub towary, następnie od ulegających stałej opłacie 10 centów, zastawniczych rewersów kupieckich [Kostgeschäft] (§. 7 ustawy z dnia 29 lutego 1864);

e) od czeków, ulegających stałéj opłacie 2 centów (§. 7 ustawy z d. 29 lutego 1864);

f) od ulegających stałéj opłacie jednego, a względnie 5 centów następujących dokumentów:

frachtów (poz. tar. 47 d. *bb*),

rachunków (poz. tar. 82 *B*. 2),

bilansów lub rachunków bilansowych (§. 10 ustawy z dnia 29 lutego 1864) i

listów frachtowych

bez względu czy opłaty wcale nie uiszczono, lub uiszczono w nienależytej wysokości, nie na czasie, lub nie w czasie przepisanym — należy, bez przeprowadzenia dochodzenia karnego na zasadzie stwierdzonéj nocyi przekroczenia ustawy, ściągnąć podwyższoną należytość od osób obowiązanych prawnie do uiszczenia opłaty, lub za nią odpowiedzialnych.

Podwyższenie to należytości razem ze zwykłą opłatą wyniesie:

1) Przy opłatach wedle skali I. i w §. 9 ustanowionych, następnie przy stałych opłatach od dokumentów przytoczonych powyżéj od *a)* do *f)* kwotę pięćdziesięciokrotną.

2) Przy opłatach wedle skali II. uiścić się mających od dokumentów przytoczonych od *a)* do *d)* dziesięciokrotną kwotę — jak

ta, która albo uiszczoną nie była, lub uiszczona nie wedle przepisu, lub nie w należytym czasie.

Jeżeli na zasadzie niniejszéj ustawy należało opłatę pierwotnie mniejszą uzupełnić według skali II., to trzeba obliczyć kwotę podwyższoną względnie do pierwotnéj o ile brakuje według ustępu 1., zaś względnie należytości brakującéj do uzupełnienia wedle ustępu 2go niniejszego paragrafu.

Jeżeli za niedopełnienie obowiązku opłaty, od dokumentów wymienionych powyżéj pod *a)* do *f)* wymierzono karę (§. 82 i następne, ustawy z d. 9 lutego 1850), to najniższy wymiar kary nie może mniej wynosić, jak podwyższona opłata orzeczona niniejszą ustawą i summa złożona lub złożyć się mająca w celu zaniechania postępowania karnego według §§. 541 i 544 ustawy karnej za przekroczenie opłat, nie może być niżéj wymierzoną od podwyższonéj niniejszą ustawą opłaty.

§. 21. Jeżeli osoba mająca ponosić szkodliwe skutki za niedopełnienie téj ustawy, sama pierwéj o przekroczeniu władzę skarbową zawiadomi, zanim ta zkądinąd o tém się dowiedziała, i jeżeli osoba ta uiści należytość wraz z kwotą podwyższoną, zrzekając się wszelkiego dalszego zażalenia — to należy prócz zwykłéj opłaty tylko połowę kwoty, do jakiéj według §. 20 opłata miała być podwyższoną, jako podwyższoną należytość ściągnąć.

Oprócz tego przypadku nie ma miejsca żadne zniżenie lub darowanie podwyższonych opłat lub kar pieniężnych §. 20 ustanowionych.

§. 22. Odbiorca dokumentu z kategoryj wymienionych w §. 20 ustępach *a)* do *f)* podlegającego opłacie stęplowéj, a nieostęplowanego należycie lub w należytym czasie, może siebie i swoich prawnych następców uchronić od podwyżki opłaty skarbowéj — a nawet, o ile zachodzi wypadek podlegający ustawie o przestępstwach karnych w sprawach opłat skarbowych, od kary uwolnić — jeżeli w przeciągu dni 30 od dnia otrzymania tegoż dokumentu doniósł o przekroczeniu właściwym władzom skarbowym.

Dowodu dopilnowania tego terminu strona donosząca dostarczyć powinna (§. 24).

§. 23. Ani przyjemca (akceptant), ani indosant, ani żaden inny w myśl §. 16 i 17 ustawy niniejszéj do opłaty skarbowéj obowiązany, nie może zasłaniać się przeciwko skutkom prawnym nieuisz-

czonej należycie opłaty skarbowej, tym zarzutem, że weksel był wadliwy w chwili położenia na nim podpisu, lub w chwili zajścia okoliczności uzasadniającej obowiązek opłaty skarbowej.

Postanowienie to odnosi się także do dokumentów kupieckich w §. 18 wymienionych.

§. 24. Jeźli z weksla, albo z dokumentu kupieckiego wspomnionego w §. 18 nie da się dokładnie oznaczyć okoliczność lub czas, od których bądź opłata skarbowa, bądź jej uzupełnienie lub podwyższenie zawisło, to przy wymiarze opłaty skarbowéj ta okoliczność a względnie ta chwila uważać się będzie za istniejącą, która za sobą pociąga obowiązek opłaty skarbowéj lub wyższy wymiar takowej, a to tak długo, dopóki strona obowiązana przeciwieństwa nie udowodni.

Stósownie do tej zasady, uważać się będzie aż do udowodnienia przeciwieństwa indos niedatowany, na wekslu wystawionym w kraju przed sześciu miesiącami, a za granicą przed rokiem — jakoby dopiero po upływie tych sześciu miesięcy a względnie roku od dnia wystawienia (§§. 5 i 8) zamieszczonym został.

§. 25. Mekler handlowy (sensal) biorący udział przy sprzedaży weksla, o którym wiedział lub mógł wiedzieć, że jest niedostatecznie ostęplowany, odpowiada za umniejszenie opłaty i za podwyżkę należytości, a nadto podpada karom dyscyplinarnym przewidzianym §. 84 (Ustęp II. ustawy z dnia 4 kwietnia 1875 dz. praw państwa Nr. 68).

§. 26. W przedmiocie przedawnienia szkodliwych skutków przekroczenia niniejszej ustawy i w ogóle, o ile ta ustawa nic odmiennego nie postanawia, mają być tak co do weksli jakotéż i innych w §. 20 wymienionych dokumentów zastosowane powszechne przepisy ustaw o należytościach skarbowych.

§. 27. Przy wekslach wystawionych na urzędowych blankietach, lub zaopatrzonych znaczkami stęplowemi, urzędownie przestęplowanemi — ciągnionych lecz nie akceptowanych — nie stoi wymianie onychże na inne blankiety stęplowane lub znaczki stęplowe na przeszkodzie podpis wystawcy, jeżeli tylko weksle te były wystawione na własne zlecenie, a nie noszą na sobie akceptów, indosów lub innych jakichbądź następnych podpisów stron i jeźli takowe przed terminem płatności do wymiany przedstawione zostaną

VI. Podwyższenie procentów zwłoki.

§. 28. Wysokość procentów zwłoki należących się w myśl rozporządzenia z dnia 6 kwietnia 1856 (dz. pr. p. Nr. 50) za przekroczenie terminu zapłaty do uiszczenia należytości bezpośrednich lub ekwiwalentów skarbowych prawem przepisanego, ustanowioną zostaje na sześć od sta. Jednak w razie zwrotu pobranych, lub w skutek rekursu zwrócić się mających należytości, należy stronom od zwróconej kwoty również procent po sześć od sta od dnia wpłaty wynagrodzić.

VII. Rozporządzenie końcowe.

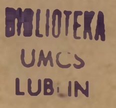
§. 29. §§. 1, 2, 3 i 4 ustawy z d. 29 lutego 1864, tudzież poz. tar. 113 taryfy ustawą z d. 13 grudnia 1862 zmienionej, tracą moc obowiązującą.

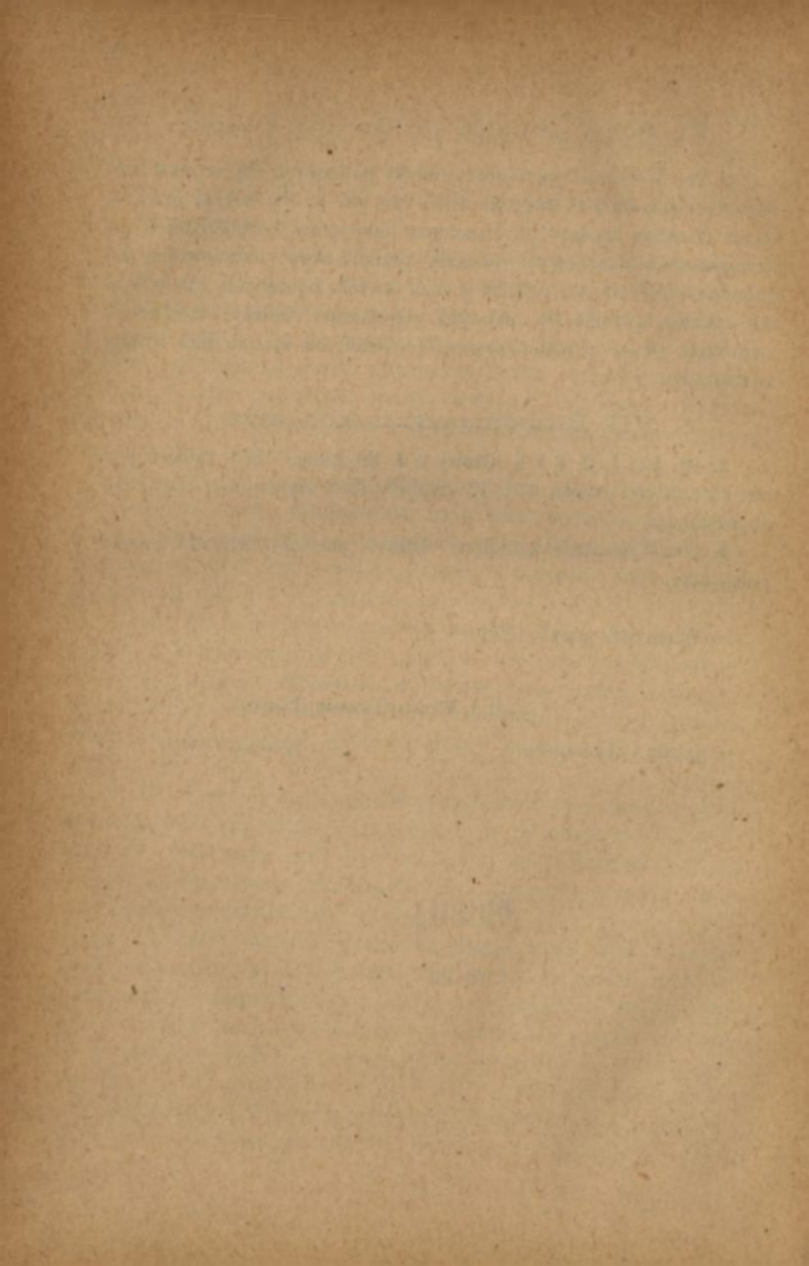
§. 30. Wykonanie niniejszéj ustawy ma mój Minister skarbu poleconém.

Wiedeń 8 marca 1876 r.

(podp.) **Franciszek Józef.**

(podp.) *Auersperg.* (podp.) *Pretis.*

TREŚĆ.

str.
Przedmowa . . . . I.
Wstęp 1

ROZDZIAŁ I.

O zdolności wekslowéj 3

ROZDZIAŁ II.

O wekslu przekazowym.

I. Wymogi weksla przekazowego 4
II. Zobowiązanie wystawcy 13
III. Żyro 13
IV. Przedstawienie do przyjęcia 20
V. Przyjęcie 23
VI. Zwrotne poszukiwanie zabezpieczenia.
1. Z powodu nieprzyjęcia 27
2. Z powodu niepewności przyjemcy 30
VII. Wykonanie zobowiązania wekslowego.
1. Dzień zapłaty 32
2. Zapłata 36
VIII. Zwrotne poszukiwanie z powodu niezapłaty 40
IX. Wyręczenie.
1. Przyjęcie przez wyręczenie 50
2. Zapłata przez wyręczenie 53
X. O zwielokrotnieniu weksli.
1. Wtóropisy 55
2. Kopje weksla 59

XI. Weksle zaginione 60
XII. Weksle fałszywe 64
XIII. Przedawnienie wekslowe 65
XIV. Prawo skargi wierzyciela wekslowego 68
XV. Ustawodawstwo zagraniczne 70
XVI. Protest 72
XVII. Miejsce i czas przedstawienia, tudzież innych czynności zdarzających się w sprawach wekslowych 75
XVIII. Podpisy wadliwe 77

ROZDZIAŁ III.

O wekslach własnych 78
Spis alfabetyczny do powszechnéj ustawy wekslowéj 83
Postępowanie w sprawach wekslowych 87
Postępowanie w razach zabezpieczenia 103
Ustawa stęplowa z 8 marca 1876 r. 106

